

Offering recognition to Dutch non-binary people: A linguistic or societal issue?

Grey Ravelli - 5557739

Bachelor Thesis

BA Media en Cultuur

Minor Gender and Post Colonial Studies

Supervisor: Laura Candidatu

June 25th, 2021

Wordcount: 7236

Table of Contents

Summary	3
Introduction	4
Chapter 1: Theoretical Framework	6
Chapter 2: Methodology	13
Chapter 3: Analysis	15
Conclusion	18
Reference List	19
Appendix 1	21
Transcriptions of interviews	
Appendix 2	70
Consent forms interviews	

Summary

In this thesis, I research how Dutch non-binary people experience the Dutch language. As a researcher I constituted that there was a lack of inclusive terms within the Dutch language and I was interested in how other Dutch non-binary people felt regarding this issue. I built a theoretical framework to help contextualize the effects on non-binary transgender people of getting misgendered. The framework builds on, among others, the works of Judith Butler's theories on gender as a performance and their theories on recognition. It uses Robin Dembroff's definition of non-binary, and looks at the psychological effects of getting misgendered with the help of work by psychotherapist S.J. Langer. This framework also uses linguistic theories developed by Jennifer Preiwitt-Freilino, T. Andrew Caswell and Emmi K. Laakso to analyze the Dutch language and places it in a category that does have the potential to adapt gender-neutral options. This framework was then used to create the questions for the interviews.

The most important questions that were asked in the interviews were: "How do you identify?", "When do you feel most and least recognized?" and "How do you experience the Dutch language?" The interviewees were Dutch non-binary people, between the ages of 18 and 28. They all felt a connection in some way to the label "non-binary". They all gave their permission to be interviewed and recorded. These interviews were then transcribed and used for the analysis of this thesis.

The core of this research was said analysis of the interviews with five Dutch non-binary people I conducted through Zoom, because of the COVID-19 pandemic, in December of 2020. The interviews focused on the personal experiences with the Dutch language, when they felt most recognized and when they felt least recognized, and if there currently is enough media representation or if that should change. The data of these interviews was divided into themes, which were then color coded. Next, the themes were analyzed in a thematic analysis. This analysis showed that the problem of getting misgendered was not a purely societal or linguistic problem, but a mingling of the two, and in order to find a solution, the two fields need to work together. If there is to be significant change in the way the Dutch society and language addresses non-binary and other transgender people, the Dutch speaking society will need to listen to its non-binary and transgender citizens.

Introduction

“By asserting new language to describe the complexity of gender identity and expression, one may be seen, not as an inferior copy of the other, but rather as someone innovative and uniquely true to oneself.”

S.J. Langer (2011, 306)

In the English language, the use of the singular form of they/them to refer to an individual has been in use even before the fourteenth century, according to the Oxford English dictionary (2018). This could be one of the reasons that, as a way of addressing non-binary and gender fluid people, the singular they/them has had little trouble being integrated into the sociocultural structure. Less trouble than the Dutch language has had with finding a suitable alternative for her/him. Following an article in the Dutch newspaper *de Volkskrant*, where the non-binary musician Sam Smith was misgendered as ‘he’, the music-critics of the newspaper asked if *de Volkskrant* had a policy in place when it came to referring to non-binary individuals (Goetze, 2020). The newspaper responded with that they do not as of yet have a policy in place and their reasoning for this is because, if they adapt the fashionable terms that are being preferred by Dutch and international non-binary people, it could be confusing for the readers of the newspaper, because the words chosen already have a meaning in the singular form (Goetze, 2020). The discussion around pronouns and adapting language framed in this article seems to focus on making things legible for people who are not familiar with what being non-binary entails, instead of focusing on creating an inclusive language that represents everyone, including non-binary people. As Langer’s quote, used above, illustrates, language helps us be true to ourselves and to be seen by others as equals. As a researcher, I ascertained that in the Dutch language there was not only a lack of inclusive language but also, as the discussion in the article illustrates, a reluctance to adapt language that already has a meaning into a more inclusive form. This research is meant to illuminate the struggle Dutch non-binary people face with the Dutch language and recognition, and it aims to prove that, in order to live a culturally legible life, non-binary people need to be recognized within their language.

This research will focus on five interviews with Dutch non-binary people that were conducted to better understand the struggle around language for non-binary people. As stated above, there is a lack of inclusive language but there is also a lack of understanding why inclusive language is important. By hearing from Dutch non-binary people, who live in the Dutch culture and are surrounded by the Dutch language on a daily basis, and focusing on their experiences and struggles, it will become clear why it is important to be inclusive. To analyze these experiences, a research question was formulated for this research: How do Dutch non-binary people experience navigating the Dutch language in a binary society? To answer this research question, several sub questions have been created. To

understand how an individual can identify outside of the binary, one must first understand what the gender binary is and how it works in our society. Thus, the following sub question was formulated: What is the gender binary? After that has been established, it is important to understand why we as humans must offer recognition to others, and thus also include transgender people in that recognition. To that end, I formulated the sub questions: What is recognition and how does it work? Why is it important? When researching recognition, it was emphasized as being a linguistic issue. I therefore created a sub question to help understand why language must offer inclusivity and visibility to all people, regardless of if they identify within the gender binary or not. To answer that question, I ask: Why is it important for language to be inclusive? When is language inclusive?

These questions have been answered with help from academic theory. This research is situated within the field of Gender Studies. The theoretical framework is made up of works from Gender theorist and philosopher Judith Butler, philosopher and feminist Simone de Beauvoir, Gender scholar Veronica Sanz and feminist philosopher Robin Dembroff. It also borrows from the field of Linguistic Studies with an article on gendered language by Jennifer Prewitt-Freilino, Andrew Caswell and Emmi Laakso, and from the field of Psychology with an article by psychotherapist S.J. Langer. I used their theories to structure my questions for the interviews that form the basis for my analysis. I conclude this research with some thoughts on what still needs to be done within the Dutch language and culture to create a more inclusive society.

Chapter 1

Theoretical Framework

In this chapter, I will be discussing the theories that will be used to answer the research question and that were used to formulate the interview questions. In order to understand what it means to be non-binary; one must first understand the binary itself. After this has been explained the concept of the binary will be further destabilized by the division of gender from sex and then a definition of non-binary will be given. To understand the importance of recognition within language, theories surrounding recognition and language will be discussed. Additionally, the gender neutrality of languages will be discussed.

The binary sex model

Our western society had labelled people as male or female for decennia (Sanz, 2017, 1). Veronica Sanz, in her article “No way out of the binary: A critical history of the scientific production of sex”, explains the consequences of labelling people as ‘male’ or ‘female’. The gender categories of male and female are historically arbitrary. Sanz claims that this divided way of looking at gender also creates divisions in other areas. “[T]he basic Western practice of separating humans into male and female engenders dualistic modes of thought such as rational/irrational, objective/subjective, and science/nature” (2017, 2). In other words, a binary way of thinking about gender also creates binaries in other areas. Once in the binary, one will automatically sustain this way of thinking, because it is seemingly natural.

Something that appears natural is harder to question. The sex binary was not questioned because it was never a hypothesis: “[I]t was a taken-for-granted starting point through the whole scientific history of sex” (Sanz, 2017, 3). Thus, the “division” between male and female is not a fact but a negotiable, culturally structured phenomenon. At the turn of the eighteenth century in Europe, the two-sex model – an arbitrary divide between men and women – became the foundation for a societal structure (Sanz, 2017, 3). However, this structure is not based on what is factually the case, because, the author argues, there is no basis for the way science has attributed differences in features such as for example intelligence and aggression to the different sexes (Sanz, 2017, 13). Because this lack of said basis, this begs the question, what do the categories of ‘male’ and ‘female’ mean and is there not more than those categories?

Even though the fixed division between male and female has no biological basis, that does not mean that it is not persistent. “The definition of sex as a binary, while many times challenged, has stubbornly remained at the core of scientific research on sex” (Sanz, 2017, 19). In Western

civilization, we are very committed to this idea, leaving little room for those who fall outside of the grid (Sanz, 2017, 22). This sums up Sanz's conclusion: "'sex' is a circular network in which meaning travels from one place to the other with no clear origin and in which challenges to the binary are buried by the weight of centuries of a two-sex model" (2017, 23). To challenge this binary, the researcher says, we must first contend with the stubborn effects of the two-sex model in society.

Sanz further locates the separation of gender and sex during the second wave of feminism, where, building on Simone de Beauvoir's work on the social construction of gender, many feminist scholars and activists challenged the less valued position of women based on biological differences (2017, 1). In the next section I thus further discuss how the separation of gender and sex and the social construction of gender have been conceptualized by Judith Butler's intervention of Simone de Beauvoir.

The division of "sex" and "gender"

De Beauvoir's influential phrase "One is not born, but rather becomes, a woman" is an important refinement because this opens the door for the critiques on the gender binary (Butler, 1986, 35). It separates gender from sex, which has already been destabilized, and shows that gender "is an aspect of identity gradually acquired" (Butler, 1986, 35).

Gender and sex are separate categories with different meanings. Butler states the difference as: "[S]ex is understood to be the invariant, anatomically distinct, and factic aspects of the female body, whereas gender is the cultural meaning and form that that body acquires" (1986, 35). Thus, sex is understood in the anatomical, biological sense and gender in the cultural, negotiable sense. Gender is a process one can 'do', as Butler illustrates: "To be a gender, whether man, woman, or otherwise, is to be engaged in an ongoing cultural interpretation of bodies and, hence, to be dynamically positioned within a field of cultural possibilities" (1986, 36). We cannot experience our body and thus our sex purely as it is because our sex is filtered through gender; they are intrinsically linked (Butler, 1986, 39). However, being in a body does not dictate who or what you are because anatomy does not have the power to shape gender and it also cannot put a limit on the possibilities of gender (Butler, 1986, 45). The only limitation one can feel is that of the cultural expectations that come with being a certain sex because of "the weight of the cultural institutions which have conventionally interpreted anatomy" (Butler, 1986, 45). One of these institutions is the binary sex model. "To become a gender means both to submit to a cultural situation and to create one" (Butler, 1986, 48). We are not just submitting to the cultural situation in which we find ourselves, we also have the power to shape the situation. Within this, there is room for interpretations of our bodies outside of the established gender binary, gender can be the place "in which the binary system restricting gender is itself subverted" (Butler, 1986, 47).

The performativity of gender

In Butler's book *Bodies That Matter*, they first introduce their theory of gender being a performance one *does* instead of a something one *is* (1993). Butler reiterates the point that sex is not a static fact of the body but a process that is always in motion and that establishes the norms of "sex" through repetition (1993, 2). We cannot exist outside of the norms that govern "sex" because "it will be one of the norms by which the 'one' becomes viable at all, that which qualifies a body for life within the domain of cultural intelligibility" (Butler, 1993, 3). In other words, in order to be understood within this domain, bodies are constantly seen through the lens of "sex", which is constructed through the repetition of the norms that govern it. The performativity of gender must be understood not as a singular act but "as the reiterative and citational practice by which discourse produces the effects that it names" (Butler, 1993, 3). In other words, the discourse around the performativity of gender produces exactly that performativity, so it stands to reason that without this discourse, there would be no performativity of gender. This concept helps us see that gender is a construct that happens within the cultural domain. It is however, as Butler makes clear, not a choice to enter into the cultural domain and it is no simple matter to try to exist outside of cultural intelligibility.

To rephrase, the gendered self is an illusion that is created by the individual acts that make up the concept of gender, but there is no natural gendered self. There is no natural gendered self because we enter the cultural domain as humans and understand others only through their bodies and how they represent those bodies to us. Seeing as there is no natural gendered self, there can never be a stable gender identity. If there is no stable gender identity, fluidity can be applied. This helps us understand how there are those who do not find themselves represented inside the binary and exist outside of the norms that try to govern their bodies. Some of the ways in which gender identity is fluid are through non-binary genders.

Defining non-binary identity

For the sake of clarity, in this thesis I will employ a singular definition of non-binary. That does not mean that there are not more ways in which individuals are non-binary. As such, I understand non-binary as individuals who do not identify within the binary and who through their gender expression or ideology subvert the binary itself. In formulating this definition, I draw from feminist philosopher Robin Dembroff, who uses the umbrella term "genderqueer" to refer to those individuals that do not identify within the binary (2019, 3). One could substitute genderqueer with non-binary. Dembroff further states that "[n]onbinary gender identities have been an afterthought within philosophy of gender, and especially metaphysical discussions of gender. The central phenomenon under

consideration has been the binary genders men and women” (Dembroff, 2019, 2). This reiterates the fixation on dividing people into the male/female categories.

People who identify as non-binary, or genderqueer, reject the binary at a conceptual and personal level. They reject “the idea that their way of being in the world should always be understood via the binary and oppositional concepts of ‘feminine’ and ‘masculine’” (Dembroff, 2019, 7). Dembroff states clearly that a non-binary person does “not consider the norms governing social spaces for either men or women as relevant to them” (2019, 8-9). In other words, the terms “man” or “woman” do not sufficiently capture people who define their identities outside the male-female binary. Non-binary people want to navigate their own meanings, without pressure from others who identify within the dominant, binary gender ideology (Dembroff, 2019, 14). These definitions do not mean that non-binary as a term is fixed. It is best understood as a cultural negotiation and “a category whose members collectively destabilize the idea that men and women are discrete, exclusive, and exhaustive gender categories, and do so because of members’ felt or desired gender categorization outside this exclusive and exhaustive binary” (Dembroff, 2019, 12). To conclude, the way in which non-binary identity is defined here refers to the rejection of the categorization of people into male or female. The gender binary has been firmly upheld, and it has been ingrained into our societal structure. This structure in turn is understood through cultural norms within which we as people become legible. Because people who identify outside of the gender binary are also seen as identifying outside of cultural legibility, they are at risk of being unrecognized.

Recognition

In their essay “Longing for Recognition. Commentary on the Work of Jessica Benjamin” Judith Butler asks the question: “Were we right to presume the binary of man and woman when so many gendered lives cannot assume that binary?” (2000, 283). This is an important question if we want to “offer recognition” (Butler, 2000, 273). Wanting to offer recognition and be recognized ourselves is because recognition is “at once the norm toward which we invariably strive” (Ibid.). Butler defines recognition as “a reciprocal process that moves selves beyond their incorporative and destructive dispositions toward an understanding of another self whose difference from us it is ethically imperative to mark” (Ibid.). In other words, recognition has to do with our relation to an Other. We are ethically responsible to mark how we are different from this Other and must strive to understand these differences.

The Other/Self dichotomy is a field of study in itself. Thinkers such as Hegel and Sartre have added their own understandings on this subject. Dr. Devika Chawla explains that historically the Other has been defined as “the opposite of what exists” (2017, 1). This means that in order for there to be an Other, there needs to be an “I” or something that is the opposite of the Other. It is dependent on the

formation of the Self (Ibid.). Othering is the process of dividing people into categories and creating a hierarchy of those categories (Chawla, 2017, 2). This process of Othering is reminiscent of how talking in binaries creates binary ways of talking about people as described by Sanz. The characteristics of what makes up the Other are arbitrary, just as the criteria assigned to certain genders as discussed above and defined by those who have the power to define the Self (Chawla, 2017, 5). The important take away from the Other/Self dichotomy is that it is relational and a part of identity formation (Chawla, 2017, 1). In order for there to be a Self there needs to be an Other. The process of recognition is likewise relational and a part of identity formation. The process of recognition “takes place through communication, primarily but not exclusively verbal, in which subjects are transformed by virtue of the communicative practice in which they are engaged” (Butler, 2000, 272). This quote illustrates that offering recognition is a communicative process where the people engaged in the process learn about each other and themselves. It is important to note that recognition happens verbally because this ties into role that language has in the process of recognition, that I will discuss later. If there is no recognition, which according to Butler we are ethically obliged to strive towards, in the verbal communication process of language, that leaves (a) group(s) of people outside of the realm of recognition. I argue that the binary way in which gender is represented in language creates precisely this lack of recognition for non-binary individuals.

Non-binary identities’ lack of recognition in language

Writer and psychotherapist S.J. Langer wrote on the ramifications for non-binary people, of being left out at the level of language. He argues that there “is a gap in our language,” and that in order for someone to express themselves they need to be able to have the language to do so (Langer, 2011, 301). Langer goes on to say that as humans we “have a need to verbalize in order to formulate our identity to ourselves and for another to comprehend us as individuals” (2011, 301). This reflects the notion of identity and recognition not being a choice but a necessity. The expansion of vocabulary and language to include more than “him” and “her” is not a matter of whim, it is essential for mental well-being (Langer, 2011, 301). Langer also confirms Butler’s statement when talking about the verbal form of communication: “[o]ur language is the means by which we are recognized” and this recognition through language “plays a central role in our development” (2011, 302). We cannot develop into communicative, functioning adults if we do not receive recognition. Langer also backs up the claims around communication being relational: “[W]e need the Other to perceive us as we see ourselves, and the most significant of those recognitions is the proper use of language” (2011, 302). We need to be recognized by the Other in the same way we recognize ourselves. That happens through language that reflects us as we are. When there is no recognition within language it can cause people to feel “out of sync with the world” (Langer, 2011, 303). When language is being used in a

way that does not reflect the lived experiences of non-binary people, it can be seen as “a means of violence against an individual instead of as a means of connection between individuals” (Langer, 2011, 303). Language can divide or unite people and when it is being used against transgender people, in the form of not recognizing pronouns, it is a means of violence. People feel more grounded and connected when they are respected: “[O]ur use of language for ourselves and the experience of others utilizing that language solidify our place in the world at large” (Langer, 2011, 304). We as people are able to take up space in the world when others recognize the way we talk about ourselves. Gender is the way we communicate ourselves to the outside world and the lack of representative pronouns creates an “unliveable existence to people outside the binary” (Langer, 2011, 304). In order to create a liveable experience for those who identify outside of the binary, more gender neutral and otherwise, representative pronouns must be adapted and utilized.

Gender and language

Language is gendered and has the potential to influence people’s behavior, choices, and judgements (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 271). Prewitt-Freilino, Caswell and Laakso have distinguished three groupings of language: gendered, natural gender and genderless (2012, 269). Gendered languages, such as French, have nouns that are clearly assigned masculine and feminine genders (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 269). For example, “the chair” in French is “la chaise” and is feminine because the article “la” is feminine. Natural gender languages, such as English, make distinctions about gender through pronouns (such as “he” and “she”). These languages do not assign their nouns a specific gender as opposed to gendered languages (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 269). Genderless languages, such as Finnish, make no distinction between male and female in their nouns (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 269). The Dutch language would be put in the natural gender group.

Prewitt-Freilino, Caswell, and Laakso concur with the claim that as long as language has been around, there has also been the distinction between male and female (2012, 268). The linguistic distinction between male and female is believed to be so fundamental to societal structuring that speech communities are irreversibly linked to these distinctions. In other words, there are not a lot of languages that are being spoken today that do not make separate male and female categories. Languages that are gendered and make distinctions between male and female categories, also have an impact on the views of the people speaking the language (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 268-9). You are more likely to see men and women as being different from and thus unequal to each other because the language that you use to talk about these markers underlines these differences. Gendered language creates a gendered view on men and women, which leads to inequality (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 269).

“When language constantly calls attention to gender distinctions by discriminating between masculine and feminine nouns and pronouns—as is the case in gendered languages—that individuals may be more apt to draw distinctions between men and women” (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 269). This means that the way in which language calls attention to gender creates the different ways people view and talk about gender. This does not mean that the genderless languages are less likely to draw negative conclusions regarding women or see women as more equal to men. Genderless languages have the pitfall of having a male bias intrinsically linked to language about gender (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 271). This means that even when there are no pronouns used in a sentence to indicate the gender of the person that is being talked about, the majority of people will assume that person is male. “Despite the fact that gender neutral conventions can be developed for languages within all three grammatical groups, this does not imply it is equally easy to address gendered grammar conventions across these groups” (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 271). This means that, although all three language groups have the potential to adopt more gender-neutral terms within the language, some groups will show more resistance while others are more easily adaptable. Gender neutral languages, like Dutch and English, show less difficulty with adapting gender-neutral terms because less would have to be changed about the language itself, unlike for example in German or French. It is important to try to make those changes because “the gendering of language has the power to impact how we think at an individual level, systems of language have the potential to shape entire social structures” (Prewitt-Freilino, Caswell & Laakso, 2012, 271). So not only does language effect the way we think as individuals it also shapes how we think as a society. When you are left out at the language level, that has the power to shape how you are treated on a social level, you will experience being left out and face discrimination based on that you are not encompassed in the language.

It has been ascertained that Dutch is a gender-neutral language that has the flexibility needed to be able to be inclusive. This flexibility of the language itself is not enough, the legwork within the society that uses the language, here the Dutch society, needs to be done to actually implement the terms in a gender neutral and inclusive way. As illustrated in the introduction, there is still a struggle surrounding gender neutral pronouns and the legwork is not being done in a satisfactory way as of yet. Hence this research, which aims to elucidate the experiences of Dutch non-binary people with the Dutch language.

Chapter 2

Methodology

In this chapter I will describe the methodological approach I chose for this research. First, I will discuss the type of research I did, then my methods for collecting data. I will then explain how I analyzed the data I collected. I will conclude with further information on the interviews themselves.

For this research, I chose a qualitative approach. In *Qualitative Research & Evaluation Methods: Integrating Theory and Practice* Michael Quinn Patton explains that qualitative research is a way to gain insight into human experiences (2015, 3). Patton utilizes a research method that looks into the ways humans make meaning in the world (2015, 3). Because this research focused on the experiences of non-binary people, through the interviews that were conducted, the qualitative approach is a logical step because I looked at the way non-binary people make meaning of themselves and the Dutch language. Patton explains that his method is a personal one: “[T]he researcher is the instrument of inquiry” (Ibid.). As a non-binary person myself, my interest in this area was fueled by personal experiences, which influenced my research; I looked into the Dutch language and the struggle of other non-binary individuals because I myself struggled with the Dutch language. My view on gender shaped the way I did the interviews. My background as a non-binary Media and Culture Bachelor student, and my beliefs influenced how I interpreted the data. I am aware that a different researcher with a different background may come to different conclusions; it is an important part of qualitative research to be aware of one’s own position (Patton, 2015, 4).

I did this qualitative research in the form of semi-structured interviews. I chose the semi-structured interview as a way to collect the data. Sharlene Hesse-Biber describes a semi-structured interview as an interview that has an agenda, certain questions that need to be covered but there is still room for follow-up questions and spontaneous side notes (2014, 269). I created a list of questions that left room for the interpretation of the interviewee and follow-up questions about their own interpretation. I felt it important to build this space into the interviews because they talked about personal experiences and not every interviewee would have the same answers. I chose an informal style of addressing my interviewees within the interviews, because it would allow for a more intimate setting that would make the interviewee feel more at ease with sharing. Because of the COVID-19 pandemic, it was not possible to meet up in person, which is why the interviews took place on Zoom. This allowed for the interviewee to be in their own space. This made it easier to implement an informal way of addressing them and added a level of comfort. All interviewees gave their permission to be recorded. Zoom made the recording of the conversation more unintrusive because it happened as the conversation was unfolding, and thus also helped with the interview feeling like a natural conversation. The recordings were transcribed; a complete transcript of the interviews is attached as an appendix. The analysis was done based on this transcript.

I applied a thematic analysis to the data I collected from the interviews. There are a lot of ways one can analyze qualitative research, the method that is preferred by researchers for in-depth interviews and the transcripts of those interviews, is a thematic analysis (Guest, MacQueen & Namey, 2012, 11). In the book *Applied Thematic Analysis* the authors explain their definition of thematic analysis as a way of going beyond the words that are written in the transcripts and identifying overall themes in the data (Guest, MacQueen & Namey, 2012, 10). These themes are then coded, and the codes are analyzed to show how the different themes compare or differ from one another (Ibid.). For these interviews it was important to gain insight into how the interviewees identified, how they experience the Dutch language and when they felt most unrecognized and most recognized. The themes for these interviews are: “Defining Non-binary”, “Lack of recognition”, “Recognition” and “Gender and Language”. In the transcript the questions were given a different color according to which theme they belong to. “Defining Non-binary” is purple, “Lack of recognition” green, “Recognition” is blue, and “Language” is yellow. I also color-coded questions surrounding name changes in red. The general questions that were asked at the beginning of the interviews, pertaining to name, age and where they are from were not given a code or theme, since they were meant as introductory questions. In the analysis, the interviewees will be referred to by initials, to maintain anonymity. The interviews followed the same basic structure with room for elaborations where needed.

All the interviews began with introductory demographic questions concerning name, age, place of birth, and pronouns. The interview then moved into more personal questions about their experiences with being non-binary. Next to the general questions that were asked in every interview, several other interviewees were asked a variety of different, relevant questions. These questions focused on someone’s birth name and their true name, their coming out process, and their labels (e.g., “non-binary” versus “gender-fluid”). The interviews lasted between thirty minutes and an hour. The interviewees ranged in age from the youngest at 18, to the oldest at 28. They were all raised here in the Netherlands, speak fluent Dutch, and identify on a certain level with the label “non-binary”. Their pronouns were mostly similar, with one person using the plural form of they/them in Dutch (“zij”/“hun”) instead of the translation of the singular they/them (“die”/“diens”). This came down to preference and what made them feel most true to themselves. The questions themselves focused on the interviewees personal experience with the Dutch language, their identity, and the relation between the two. My initial hypothesis was that other Dutch non-binary people would think that being misgendered and not being included or recognized was a linguistic problem, but the actual findings proved that the issues surrounding recognition and inclusivity are far more complex. It has more to do with the societal level, and the relationship society has with language. The findings of the interviews will be discussed below.

Chapter 3

Analysis

As described in the previous chapter, the focus for the analysis is the five interviews that I conducted. In the collected data I identified several themes on the basis of the main concepts discussed in the theoretical chapter of this thesis. In this chapter I will analyze these themes, starting with the theme “Defining non-binary”, which was meant as a way to establish the connection with the label “non-binary”. The focus will shift to the themes of ‘Recognition’, where I focused on when the interviewees felt most seen, ‘Lack of recognition’, where I asked about when the interviewees felt the least seen, and ‘Gender and language’, with a focus on their experiences with the Dutch language. In the last theme the answer to the research question will also be formulated.

Defining non-binary

One of the first questions asked in the interviews was “What does non-binary mean to you?” This is an important question because it establishes the connection between the individual and the term “non-binary”. It helps for the interviewee and interviewer to be on the same page. Because being non-binary is a personal experience, it is possible that different people have different definitions. The findings made clear that the connection to the term, by most of the people interviewed, was more for the benefit of the outside world, than because of an intrinsic motivation. They want to be seen as themselves without being seen as a gender. In the outside world, the label that comes close to capturing that sentiment is “non-binary”. KV (25), illustrated this point: “I am non-binary, but I am non-binary because the outside world understands it in that way” (Utrecht, 2020). This shows that even though the interviewees identify outside of the binary, they want to be recognized and seen, just not in the terms of male or female. This can be linked to what Dembroff expressed: how being non-binary comes down to subverting those categories. Interviewee KB (22) explained that for them it came down to “I never really felt that being a man or a woman fit me” (Utrecht, 2020). Thus, it is not about being a gender, it is about being true to one’s self.

Lack of recognition

One of the goals of my interviews was to gain insight into the effects of not being recognized in language, in the form of misgendering, of non-binary people. I asked the interviewees the question: “When do you feel most unrecognized?” Not every individual experience was the same, but all responses had similarities. The data shows that all interviewees found it hard when other people used the wrong pronouns for them in everyday conversation. For example, when they noticed that they

were being left out on a societal level such as when mail addressed to them came with a gendered prefix such as ‘Mr.’ or ‘Mrs.’, or when there were no gender-neutral options to choose from. KB said: “It’s more all the small things put together [...]. Small instances where you notice that your identity is not really absorbed into society” (Utrecht, 2020). KV dubbed the “not trying to use the right name or pronouns” as “very difficult” (Utrecht, 2020). This illustrates the real effect it has on non-binary people when other, often cis-gendered people do not try their best to make their language inclusive, a point also described by Langer. ¹ The consequences of this vary from being annoyed to disappointed, but it also leads to having to put in more effort towards being seen than cis-gendered people. Recognition within language is important, as was illustrated by the responses of the interviewees, who felt invisible in society by the fact that they do not see themselves represented in the language.

Recognition

I followed up the question of feeling unrecognized with the opposite question: “When do you feel most recognized?” The answers that the interviewees gave were once again similar; they had in common that it was relational. Being recognized had to do with the people in their lives using inclusive language, calling them by the right name, respecting their identity and seeing them for who they are on a bigger societal level. They feel seen when there are gender neutral, ‘non-standard’ options available, such as being able to have an ‘X’ on one’s passport. This illustrates that it is important to feel respected by one’s peers and friends and family, but also on larger scale. It is not enough to be surrounded by people who already know who they are; it is also important that the outside world understands. Society as a whole needs to be more inclusive and has to give more gender-neutral options as a standard norm, not as an after-thought. However, the data does show that relationships are an important part of feeling seen. IK agrees, saying that they felt the most seen by the people they loved who did not make a “big deal” out of their identity and who they are, and who see them as a full person and not just as a transgender person (Utrecht, 2020). An important part of feeling recognized by others is having individuals, but also society as a whole, use inclusive language.

In my interviews, I also made sure to ask about media representation because the media can help create acceptance and bring non-binary identities to the forefront. The interviewees all unanimously agreed that in the Dutch media there needs to be more representation. They agreed that the media can help create more awareness for the fact that in the world there is more than male and female and that feeling unrepresented within the gender binary is, as of right now, still completely normal and valid.

¹ According to the Oxford English Dictionary, cis-gender means: “Designating a person whose sense of personal identity and gender corresponds to his or her sex at birth; of or relating to such a person; not transgendered.”

The unanimous answer proves that they had noticed this gap in the media as well and that media representation is an important step towards more inclusive language and a more inclusive society.

Gender and language

One of the most important questions I asked was how the interviewees experienced the Dutch language as non-binary people. My original hypothesis was that getting misgendered was a linguistic problem. I was under the assumption that Dutch as a language simply did not have enough options to make itself more inclusive. After the first interview with KV, where they answered that they do not experience the Dutch language as “a language with a lack of gender-neutral words” but rather experiences that “our society reacts badly to it”, my hypothesis was disproven (Utrecht, 2020). This answer led to the insight that the Dutch language is not necessarily the issue when it comes to Dutch non-binary people feeling unseen. The language is there but it is not useful if no one uses it or adapts it. The issue surrounding misgendering is not merely a societal or a linguistic problem but an intermingling of those two. If there is no language a society cannot communicate, we cannot offer recognition, as Butler also described. But if there is no society, there is, arguably, no need for language. The two realms are dependent on each other. Thus, solving the issue of misgendering is also dependent on their being both an inclusive language and an inclusive society that is putting in the work of using the gender neutral language.

Not all the interviewees felt comfortable saying that it was purely a societal problem, stating that they did not know everything about the Dutch language, or everything about Dutch society as a whole, but they could see that it was a complex issue. The Dutch language has the means of being inclusive but KV, IK, and SK all agreed that it had more to do with a refusal to acknowledge that language changes that caused issues. IK agreed without hesitating, which is interesting to note because they usually paused to think of an answer, weighing what they wanted to say. Here, they did not hesitate. They agreed that the Dutch language itself was not the issue but the inability by society to adapt to changes. JW and KB mentioned that they find the Dutch language difficult to make gender neutral and inclusive (Utrecht, 2020). JW went on to say that they spent several months internalizing gender neutral language to use for themselves and for their partner (Utrecht, 2020). As with anything new, it takes some getting used to and a learning curve is to be expected. As a researcher and a fellow non-binary person, I expected there to be more agreement on the fact that our society struggles with adapting gender-neutral language into our everyday vocabulary. Doing these interviews made it clear that the solution is not a simple one, misgendering and not offering recognition to transgender people is both a linguistic and a societal problem.

Conclusion

This research was guided by the research question: “How do Dutch non-binary people experience navigating the Dutch language in a binary society?” To help answer this question a theoretical framework was formulated. This framework focused on the works of gender and philosophy theorists, linguistic theorists, and a psychotherapist. It aimed to contextualize the importance of inclusive language for non-binary individuals and make the effects of misgendering clear. The analysis of this research focused on the lived experiences of Dutch non-binary people. To get a true impression of those experiences, I conducted five interviews with fellow Dutch non-binary people. The data of these interviews were transcribed, and the transcript was then thematically analyzed. The themes were color coded to help with identifying similarities or differences. The original hypothesis was that the issue of getting misgendered was a linguistic problem: there are not enough gender-neutral terms in the Dutch language. But after the interviews it became clear that it was not that simple. Non-binary people are left out at a language level, either by getting misgendered or not included at all, has to do with the mixture of society and language. The language needs to have inclusive terms, which the Dutch language has, but the society that uses the language, in this case the Dutch society, needs to implement those terms. Whether or not the Dutch society and language did this enough was up for debate, but it became clear that when inclusive language was used, it made all interviewees feel included and recognized. Thus, their experiences with the Dutch language came down to the following: they felt included when inclusive language was used and felt excluded when they got misgendered. This misgendering was not just a linguistic or societal problem, but an assimilation of both.

The limitations of this research lie in the fact that the scope was small. Broad generalizations that count for everyone or a society as a whole cannot be made with such a small scope, but it is interesting that a lot of the responses concurred with one another and with the theories used in the framework. If I were to do the interviews again or got the chance to elaborate on these findings I would focus more on what the interviewees themselves would change about the Dutch language. This research focused on their experiences with feeling left out. Which is a valid point but, in the future, for the field of Gender Studies and the Dutch society, it is important to listen to the individuals themselves when it comes to implementing change. The people that address a lack in language because they experience this lack on a daily basis and it affects their mental wellbeing. That is the consequence of being unrecognized: it then becomes the responsibility of society as a whole to listen to the people affected. Not only to listen but to be pro-active. There need to be more gender-neutral options on mail, passports and bathrooms, for example. The legwork needed to be more inclusive should be done by cis- and transgender people alike. This should be fueled by listening to transgender people when they tell society what they need.

Reference list

- Baron, Dennis. 2018. "A brief history of singular 'they'." *Oxford English Dictionary*, September 4th, 2018.
- Bijnen, K., S. Kasel, I. van Klinken, K. van de Voorn and J. Wegewijs. Interviewed by Grey M. Ravelli. Personal interview. Utrecht, December 2020.
- Butler, Judith. 1986. "Sex and Gender in Simone De Beauvoir's *Second Sex*." *Yale French Studies*, no. 72, 35-49. Accessed June 23, 2021. DOI:10.2307/2930225.
- Butler, Judith. 1993. *Bodies That Matter*. New York: Routledge.
- Butler, Judith Ph.D. 2000. "Longing for Recognition Commentary on the Work of Jessica Benjamin." *Studies in Gender and Sexuality*, 1:3, 271-290, DOI: 10.1080/15240650109349159.
- Chawla, Devika. 2017. "Othering and Otherness." In *The International Encyclopedia of Intercultural Communication*. Edited by Y.Y. Kim. DOI: <https://doi.org/10.1002/9781118783665.ieicc0230>.
- Dembroff, Robin. 2019. "Beyond Binary: Genderqueer as Critical Gender Kind." *Philosopher's Imprint* 20. no. 9, 1-23.
- Goetze, Rogier. 2020. "Lezerspost: Waarom zijn genderneutrale voornaamwoorden in de Volkskrant nog geen gemeengoed?" *de Volkskrant*. November 11, 2017.
- Guest, Greg, Kathleen M. MacQueen and Emily E. Namey. 2012. *Applied Thematic Analysis*. Sage Publications.
- Hesse-Biber, Sharlene Nagy. 2014. *Feminist Research Practice: a Primer*. Sage Publications.

- Langer, S.J. 2011. "Gender (Dis)Agreement: A Dialogue on the Clinical Implications of Gendered Language." *Journal of Gay & Lesbian Mental Health*, 15:3, 300-307, DOI: [10.1080/19359705.2011.581194](https://doi.org/10.1080/19359705.2011.581194).
- Patton, Quinn Michael. 2015. *Qualitative Research & Evaluation Methods: Integrating Theory and Practice*. Sage Publications.
- Preiwitt-Freilino, Jennifer L, T. Andrew Caswell and Emmi K. Laakso. 2011. "The Gendering of Language: A Comparison of Gender Equality in Countries with Gendered, Natural Gender, and Genderless Languages." *Sex Roles*. (October) 66:268–281 DOI 10.1007/s11199-011-0083-5.
- Sanz, Veronica. 2017. "No Way Out of The Binary: A Critical History of The Scientific Production of Sex." *Signs* 43, no. 1 (Autumn). <https://doi.org/10.1086/692517>.

Appendix 1

Transcriptions

Transcription interview Kris

Date of the interview: 9th of December, 2020

Interviewer: Meike Ravelli

Interviewee: Kris van de Voorn

M: Interviewer

K: Interviewee²

M: Dankjewel, ten eerste, dat je mee wilt doen aan dit onderzoek. Ik begin met de eerste vraag: Hoe heet je?

K: Mijn naam is Kris.

M: Kris, hallo. Hoe oud ben je?

K: 25.

M: 25, mooie leeftijd. Waar kom je vandaan?

K: Ik kom uit Haarlem, ik ben in Haarlem opgegroeid.

M: Oké. En je woont nu in Utrecht?

K: Ik woon nu in Amsterdam.

M: Oh in Amsterdam, sorry. Okay, en hoe identificeer jij je?

K: [pauze] Ik identificeer mij als non-binair. [pauze] Ja.

M: Oké, ik merk daar een beetje een soort twijfel, is dat meer omdat je niet van labels houdt of...?

K: Dat voornamelijk. Ik heb toevallig vandaag, heb ik dit gesprek met iemand gehad, omdat labels steeds specifieker worden. Wat aan de ene kant super, super tof is en wat aan de andere kant, vind ik, dat labels ook, zeg maar, meer nog de verschillen tussen ons laten zien dan dat ze laten zien dat we allemaal gelijk aan elkaar zijn, zeg maar, dus vandaar dat ik labels heel moeilijk vind. Ik ben non-binair, maar ik ben non-binair, omdat de buitenwereld het op die manier begrijpt. Snap je wat ik bedoel?

M: Ja, zeker. Maar het is inderdaad interessant, want labels zijn dan bedoeld zo van “oh ja, jij hebt dat label ook”, dus dat verbindt, maar eigenlijk is het meer van “ik heb dat label en jij niet” en dan heb je dus die *disconnect*, eigenlijk.

K: Precies.

² Please note that for this transcription the “um’s” and other sorts of disruptions to the thought process have been edited out for the sake of clarity and the sentences have been grammatically edited to form a coherent and readable text.

M: Oké, ja. En dan nog een vraagje: **Wat zijn jouw persoonlijke voornaamwoorden?**

K: Ja, die/diens of hen/hun. Ik heb daar geen voorkeur in, als het maar één van de twee is. Of samen.

M: *Right*, ja, logisch oké. En dan, we hadden het dus al een beetje over labels, dus ik kan mij ook wel voorstellen dat misschien de connectie met dat woord, omdat het, zeg maar, een label is, dat die anders ligt, maar de vraag is eigenlijk, **wat betekent non-binair zijn voor jou?**

K: Ja, dat begon allemaal toen ik drie jaar...³ Nee, ik vind... Het non-binair zijn voor mij is eigenlijk gekomen door het afwijzen van, ja, de binariteit. Ik ben als... ik ben in een vrouwenlichaam geboren. Ik dacht in eerste instantie, omdat ik mij zo anders voelde: dan zul je een trans-man zijn. En dat bleek het niet te zijn. Maar ik was ook geen vrouw, dus het is voor mij heel erg geweest dat ik doorhad dat ik niet op de binaire ruimte paste, zeg maar, van man of vrouw, waardoor ik begreep, zeg maar, dat 'non-binair' dus voor mij veel beter paste. Dus voor mij staat non-binair heel erg voor... Ja datgene wat overblijft. Klinkt dat negatief?

M: Nee, dat snap ik wel. Ja, oké en **hoe oud was je toen je erachter kwam dat je non-binair bent?**

K: Jeetje, anderhalf jaar geleden ofzo dus, nou ja 23/24 ja, niet zo lang geleden.

M: Oké, en ja de volgende vraag is, ben je, zeg maar, *out*?

K: Oh ja, ik ben volledig *out*, mijn *socials* staan er vol mee, en op de universiteit ook, weet iedereen het, dus ja.

M: Oké, en de...ik had hier staan, waar wel en waar niet en dan waarom maar dus eigenlijk bij jou, gewoon overal?

K: Ja, ik vind dat mensen er maar rekening mee mogen houden.

M: *Right*, ja. Zou jij een, zou er een plek zijn waar je dat niet zou willen zijn? Is er...

K: Waar ik dat niet zou willen bedoel je?

M: Ja waar je dan ergens bang voor zou zijn ofzo, om *out* te zijn?

K: Ja jeetje, dat ik *out* ben betekent trouwens niet dat ik er niet bang voor ben hoor, ik heb nog steeds wel plekken waar ik mij niet goed voel, waar ik bang ben. Maar, ja, ik ben best wel een activistisch, anarchistisch persoon dus ik ben ook wel iemand die zoveel mogelijk mijzelf daarin wil zijn en juist naar buiten wil dragen dat ik non-binair ben, ondanks het feit dat dat op sommige plekken misschien minder handig is dan op andere. Dus, ja tuurlijk zijn er plekken waar ik er bang voor ben. Ik was er bang voor bij mijn ouders, ik ben er bang voor geweest bij mijn opa en bij mijn familie. Ik ga er waarschijnlijk bang voor zijn als ik nog een keer naar landen toe reis waar dat beter niet kan worden gedaan zoals in Rusland of wat dan ook. Maar ik denk toch wel dat ik overal *out* zou zijn.

M: Oké, ja mooi. Hoeveel tijd zat er tussen die realisatie bij jezelf dat je non-binair bent en dat je eigenlijk voor het eerst..je eerste *coming out*, zeg maar?

K: oeh, ja daar heeft wel...daar heeft toch wel even een, ik denk een jaar bijna tussen gezeten. Ja, want ik...ik kan mij nog goed herinneren...überhaupt heeft het wel even geduurd hoor met ook toen ik het gevoel had dat ik, dat ik een man was in plaats van non-binair, dat was voor mij ook al even een zoektocht en toen, ja dat heeft.. echt een jaar ofzo tussen gezeten voordat het voor mij wel duidelijk was van ja okay dit...je stelt je niet aan als het ware, ga het met de rest delen.

³ This was meant as a joke; jokes don't translate well on paper.

M: oké, ja dat is natuurlijk lastig. Ik weet dat ook vanuit mijzelf. Je wil, ook met dat ik op meisjes val, je wilt toch ergens...bij mij in ieder geval was het heel erg dat ik er eerst zelf heel erg... dit was eerst even van mij en toen ik er zeker van was inderdaad, dan pas mocht het ook van andere mensen zijn.

K: Ja dat inderdaad ook heel erg. En dat is ook wel stom want dat is juist wat mij is verweten door mijn ouders. Kijk volgens mij was het bij hen gewoon schaamte, maar zij verweten mij dat ik het te laat aan ze vertelde. Omdat ik al aan het *explore*n was zeg maar. Dus ik was al bij Savannah Bay onder een nieuwe naam bezig en ik was op mijn Instagram al dingen aan het delen erover dus ja het was mij inderdaad verweten dat ik te laat mijn coming *out* heb gedaan. Maar inderdaad wat jij ook zegt, het is eerst iets van jezelf, ja.

M: Ja, je moet inderdaad niet mensen dat jou laten verwijten want het is gewoon waar jij je comfortabel bij voelt.

K: Precies.

M: Familie is sowieso wel lastig.

K: Ja en *to be honest* er zit best wel veel schaamte ook doorheen, dus. Het heeft voor mij even geduurd voordat ik mij niet meer schaamde voor wie ik was.

M: En dan schaamte echt voor, voor jezelf zeg maar. Voor dat je afweek van anderen of?

K: Ja het voelt voor mij toch wel, dat er nog steeds een soort stigma over non-binairiteit hangt. Weet je wel de “Snowflake”.⁴ Dus... ik weet niet...ja...er is best nog wel wat schaamte geweest over gender dysforie en het feit dat ik mijn lichaam anders zou willen dan dat het is, dat vond ik ook, nou ja daar schaamde ik mij ook wel een beetje voor. Maar ik denk dat de belangrijkste is toch wel geweest van: doe niet zo anders, waarom stel je je hierin nou zo in aan? Natuurlijk moet jij je weer anders voelen dan anderen en dat soort shit.

M: Ja, lastig. En hoe reageerde mensen toen je een beetje begon aan het proces van coming *out*?

K: Jeetje, ja ik kan mij voornamelijk de reactie van mijn ouders goed herinneren omdat die niet zo goed was. De meeste mensen, dat is volgens mij allemaal wel geleidelijk aan gegaan. Nou moet ik wel zeggen dat, zeker, zeg maar, heteronormatieve mensen veel meer moeite hebben gehad met het begrijpen dan mijn *queer* vrienden daar was het gewoon “Oh oké” en door. Maar zeker mijn ouders hebben gewoon niet zo lekker gereageerd in het begin. Dat gaat nu goed maar het was gewoon...ja boosheid en verwijten en je voelde gewoon dat daar onder dat daar veel schaamte en onbegrip onder zat. Maar ja, boos, gek, ja. Was een gekke reactie.

M: Ja, ik denk dat dat ook wel opvalt inderdaad want als iedereen leuk reageert dan is er misschien niet heel snel een reactie die je bij blijft, gewoon meer van “oh ja dat was leuk”, maar juist ook een beetje de reacties die een beetje afwijken, die een beetje negatiever...ik denk dat het heel mens eigen is om negatieve dingen te onthouden.

K: Ja precies. Ja tenminste, d'r is mij er eentje bijgebleven van mijn opa. Dat vond ik wel echt een hele leuke. Dat ie...want mijn moeder was er heel erg bang voor. Mijn moeder had mij eerst gevraagd om het hem niet meer te vertellen omdat ze bang was voor, weet ik veel “oud”, “hartaanval”,

⁴ This is referring to the negative ‘special snowflake’ trope. It is a derogatory term. It consists of meme’s and conversations that take place online that center around painting LGBTQ+ people as, seeking attention and thinking they are special just because they identify as something other than cis-gendered and straight. One can also be called a special snowflake if they are perceived as not being able to take criticism or don’t like it when someone does not agree with their own opinions. “Special Snowflake,” Urban Dictionary, accessed on 28th of January, 2020, <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=special%20snowflake>.

whatever gekke...maar ja dat ik bij hem was, dat ik het zei en dat hij zei “oh okay, als je maar een goede baan hebt straks das is veel belangrijker!”

M: (gelach) ja, perspectief.

K: ja wel grappig want hij heeft wel...d'r zit natuurlijk wel een generatiekloof tussen en hij heeft het...ja hij heeft het twintig keer beter opgekapt dan mijn ouders. En door zijn reactie zijn mijn ouders er ook beter op gaan reageren dus...

M: Oh dat is wel fijn!

K: Ja!

M: *Nice*. Dus ja, ik zei al eerder coming *out* is een proces, het is nooit allemaal in een keer en het is nooit, een keer heb je het gedaan en dan hoef je het nooit meer te doen. Het blijft een beetje...ja...gebeuren eigenlijk. Waar zou jij zeggen dat jij nu bent in dat proces en hoe gaan nieuwe mensen...als jij een nieuwe ruimte zeg maar binnenkomt, met mensen waar jij iets mee moet die jou nog niet kennen zeg maar, hoe ga je daarmee om?

K: Ja dat...over het algemeen, ik denk nu aan het begin van mijn studie bijvoorbeeld, je hebt vaak van die introductie rondes dus over het algemeen is het gewoon “Hallo ik ben Kris, en mijn *pronouns* zijn they/them of die/diens” en ik voel altijd een beetje aan de ruimte aan of het mensen zijn die daar wel eens mee in aanraking zijn gekomen of niet. Dus als ik niet te veel tijd op wil nemen roep ik dan van “nouja als je hier meer over wil weten *please let me know*.” Of ik maak iets van een opmerking die bij de ruimte hoort. Dus bijvoorbeeld, op een gegeven moment was ik naar een evenement over feminisme en toen maakte ik de opmerking daarbij van “zullen we met zijn alle dan wel vanaf nu vaststellen dat er dus geen binairiteit in deze ruimte aanwezig is zeg maar, in onze discussies”. Ja, ik denk dat ik het op die manier wel aanpak.

M: Dus dat je ook een beetje kijkt van met wie heb je te maken maar ook wel die ruimte inneemt voor jezelf van, “ik ga het wel zeggen, ik verstopt het niet”?

K: Ja precies, ja, nee ik ben daar gewoon...ja ik merk vergeleken met non-binaire vrienden van mij dat ik heel erg open ben en dat ik heel erg strijd voor mijn...voor gelijkheid zeg maar voor mij. Ja dus ik ga daar denk ik net wat verder in dan de meeste mensen merk ik wel. Maar...

M: Het ligt er ook aan wat goed voelt natuurlijk.

K: Nou ja het voelt niet altijd even goed hoor. Ik bedoel op een gegeven moment deze week werd ik twee keer in hetzelfde college *misgendered* en ja ik vond het doodeng maar ik heb daar wel een mailtje over gestuurd, van ja dit staat mijn educatie in de weg want *like my train of thought is just gone* als dat gebeurt dus ik wilde wel even een mailtje sturen, “ben niet boos wil alleen even aangeven, van let daar alstublieft op”. En dat zijn dingen ja die vind ik helemaal niet leuk om te doen, en ik vind het doodeng om te doen maar ik doe het wel want ik ja ik strijd heel graag voor die gelijkwaardigheid. En ik hoop dat dat in de toekomst er ook voor zorgt dat andere daar minder mee te maken krijgen.

M: Ja snap ik. Nu even een hele andere vraag, is wel leuk..dat ik...ik heb deze vraag bedacht niet per se...zeg maar al een tijdje geleden maar is wel leuk want ik weet het antwoord al dus dat is wel een leuke vraag om te stellen maar...of er een persoon of een personage in de media is geweest die je geholpen heeft met de realisatie dat je non-binair bent?

K: (gelach) Yes! *We talked about this!* Thorn Vineyard. Ja, Thorn is voor mij like...ik zei het toevallig niet daarnet maar ik had het zo kunnen zeggen. Thorn is voor mij het moment geweest dat ik mij realiseerde “oh fuck, dat ben ik”, (oh mag ik dit zeggen trouwens, sorry). Ja dat was tijdens, niet

afgelopen maar het jaar daarvoor, de gay parade. En dat was voor mij het moment, de realisatie van...ja dat is wie ik ben. *That's me*, ja.

M: Ja, vind je dat er meer moet gebeuren voor representatie, in de media van non-binaire personen?

K: Ja zeker. En dat kan inderdaad in de vorm van personages in de media zijn maar ik vind eigenlijk representatie al op het gebied van 'neem ze mee in educatie' zeg maar, de pronouns die moeten worden besproken op scholen, of zorgen voor, bijvoorbeeld bij mijn literatuur studies dat wij ook non-binary *authors* bespreken met elkaar. Dat soort dingen zeg maar. dat...ja...zeker. Ik denk dat Thorn daar een heel goed voorbeeld daarvan is.

M: Ja daar ben ik het ook zeker mee eens. En nu een...eigenlijk een van de belangrijkste vragen voor mij, voor mijn onderzoek, ik ga heel erg in...ik ben een beetje...ik ben de Nederlandse taal aan het onderzoeken en hoe die omgaat met persoonlijke voornaamwoorden en hoe eigenlijk de ervaring van non-binaire mensen is met de taal. Dus nu DE grote vraag: **hoe ervaar jij de Nederlandse taal, en dan met betrekking tot het gebrek aan bijvoorbeeld gender neutrale persoonlijke voornaamwoorden?**

K: Ik denk dat ik een deel van de vraag miste door de connectie.

M: Oh oké...dus **hoe ervaar je de Nederlandse taal en dan vooral met betrekking tot het gebrek aan gender neutrale voornaamwoorden?**

K: Ja! Hoe ik die ervaar...ja weet je ik ervaar de Nederlandse taal niet als een taal met gebrek aan gender neutrale woorden. Want ze zijn er wel. Ik ervaar dat onze maatschappij daar gewoon heel vervelend op reageert, nu nog. Denk aan een NOS die twee maanden geleden ofzo of een maand geleden zoiets weigerde om een interview met Nanoah met de juiste voornaamwoorden te gaan gebruiken.⁵ Denk aan van die Neerlandici die met zijn alle zeggen dat het grammaticaal incorrect is om de juiste pronouns te gebruiken, dat ik denk dat klopt niet. Dat is niet waar. Dus weet je, ik... naar mijn mening is onze taal op dat gebied gender neutral genoeg. Ik bedoel wij zijn geen Latijnse taal die met mannelijke/vrouwelijk overal naar verwijst. Wij zijn een taal die op dat punt al super neutraal werken en wij hebben een mogelijkheid, sterker nog wij hebben twee mogelijkheden! Dus wat mij betreft is het niet de taal zelf, waar het probleem ligt.

M: **Het is dus geen taal probleem, maar een maatschappelijk probleem?**

K: Ja.

M: Oké, ja. Daar een beetje op voort bouwend...**wanneer voel jij je het minst gezien of erkend? En wat draagt daar aan bij?**

K: Ja sowieso dus het niet proberen te gebruiken van de juiste naam, voornaamwoorden, dat vind ik heel lastig. En ook wel de desinteresse. Ik weet niet of jij dat ook wel eens merkt, nogmaals ik ben best wel luidruchtig dus ik kom ook vaak naar voren toe met voorbeelden over non-binairiteit dus ik merk bijvoorbeeld in mijn colleges dat ik vaak non-binaire auteurs aanhaal of nouja mijn ervaring erbij betrek als het ware...of dat ik roep "jongens we zijn binair bezig in de discussie, *let's not*". En dat ik merk dat er op een gegeven moment gewoon een desinteresse en irritatie ontstaat van mensen die niet willend zijn of niet willen accepteren of het niet begrijpen en ik moet zeggen dat dat toch wel heel moeilijk is. En wel heel pijnlijk is.

⁵ Nanoah is a non-binary public speaker and activist who was the second person in the Netherlands with an X in their passport. They were interviewed by the NOS paper, and they refused to use the pronouns that Nanoah uses with the excuse of not wanting to 'confuse' their readers. Even though THEY were the ones who approached Nanoah for an interview.

M: Ja nee dat snap ik inderdaad. Dat het soort van voelt alsof jij jouw recht om te bestaan en jouw manier van bestaan, alsof dat teveel is voor iemand anders.

K: Ja, precies.

M: Terwijl, dat was ook een realisatie bij mijzelf...dat ik dacht van het...*not getting misgendered is a basic human right*. En het is niet teveel gevraagd, het is gewoon waar je recht op hebt als mens!

K: Precies en dat is ook waar mijn mailtje afgelopen week om ging. Want ik heb het vaker gehad natuurlijk, alleen afgelopen week realiseerde ik mij ineens van "joh je raakt het draad van het verhaal kwijt waar iedereen mee bezig is", omdat ik in mijn hoofd heel erg ga naar "hé, hoe kun je nou andere voornaamwoorden gebruiken, dat ben ik toch helemaal niet, daar pas ik toch niet bij, hoe zorg ik ervoor dat mensen mij anders zien?" "Moet ik dan toch eerder naar de gender clinique? En testosteron of wat dan ook nemen?" weet je wel, dus het is zo'n gek rijtje waar je doorheen gaat, van 'ja, maar ik als persoon ben niet wat jij mij nu noemt". Ik ga jou toch ook geen Toos zitten noemen terwijl je Linda heet, weet ik veel. [gelach] Dus ja, heel erg inderdaad.

M: Ja nee dat herken ik heel erg. Dat je het heel erg persoonlijk neemt als iemand anders jou niet zo ziet, zo van "hoe kan je mij nou niet zo zien? Ik ben toch zo duidelijk geen vrouw?" en toch voor sommige mensen is dat niet duidelijk en dat is dan inderdaad een soort spiraal van "hoe dan?".

K: Ja en het niet duidelijk zijn vind ik nog niet zo erg, weet je dan probeer ik het uit te leggen. Maar het punt van weigeren, dat doet heel veel pijn. Ik had bijvoorbeeld net twee meiden, twee jonge meisjes 7 en 9 jaar ofzo, die zeiden in eerste instantie zij/haar en toen zijn we even met hun gaan zitten van "Joh, in het Engels dan, *you probably only know she and him but there is also they, and they can be used for one person*" en die twee meisjes zaten daar 'oh oke" en vanaf dat moment was het duidelijk en was het okay. Dus het is vaak...ja... het heeft heel erg te maken met die acceptatie die veel mensen weigeren en dat is heel vervelend, ja.

M: Ja. Dus de keerzijde daarvan, **als je je dus het meest gezien en erkend voelt is als iemand dus die moeite doet voor jou om je gewoon bij de juiste naam, juiste voornaamwoorden te noemen.**

K: Ja, precies.

M: Oké ja duidelijk. Ik had nog een vraag van, vind je dat er iets moet **veranderen in de Nederlandse taal maar dat heb je eigenlijk al beantwoord door te zeggen dat de taal niet per se moet veranderen maar de mensen die die taal spreken.**

K: Ja. Ja, weetje d'r zijn een aantal dingen die zijn lastig natuurlijk. Denk aan Meneer/Mevrouw, daar hebben wij geen Nederlandse oplossing voor. Of tante/oom, broer/zus. Maar tegelijkertijd denk ik ook dat er omheen te praten is. Ten minste, deels kunnen er nieuwe woorden worden bedacht, dus bijvoorbeeld 'brus', ik ben op dit moment voor mijn zusje ben ik 'brus'. En zelf zei ik je kunt ook het Engelse woord *sibling* gebruiken als je dat graag zou willen. Ik bedoel de Nederlandse taal zit zo dichtbij Engels de laatste tijd. Maar ik heb ook het gevoel dat er omheen te praten is. Het kind van mijn broer, weet je wel dat kan natuurlijk ook in plaats van neefjes en nichtjes. Dus vandaar dat ik zeg "joh volgens mij is er altijd wel een mouw aan te passen" en natuurlijk zijn er dingen die anders zouden kunnen en het zou tof zijn als er dingen voor gevonden worden maar ja er is altijd wel omheen te praten.

M: Zeker, ja ik heb ook inderdaad met mijn broertje, die noemt mij sibling, of als hij het dan, als hij niet per se wil uitleggen dat ik non-binair ben, als in hij voelt dat er niet echt...dat het geen zin heeft om dat helemaal te gaan uitleggen, gaat ie zo van "oh ik ben de broer van Meike" dan geef je ook...of "ik ben hun broer" ja dat geeft ook die familie relatie zeg maar aan.

K: Precies, ja.

M: Wij hebben dezelfde moeder [gelach].

K: Ja inderdaad. Het is niet...zo moeilijk is het niet. Nee.

M: Oké, ja dan heb ik nog een laatste vraag, zijn er nog dingen die jij zou willen delen of die je echt gezegd wil hebben? Dan is nu zeg maar is die tijd aangebroken [gelach].

K: ja *two things, one*; super super tof dat je hier onderzoek naar doet, dat vind ik echt heel cool. Dit is er eentje bijvoorbeeld, die is ook super belangrijk om het wat zichtbaarder te maken. En *two*: ik weet niet natuurlijk wie jij allemaal wil en gaat spreken, but, ik denk dat het heel belangrijk is om hierbij ook, over zeg maar culturele representatie na te denken, dus zwart/witte mensen en ik weet niet in hoeverre dat voor jou mogelijk is natuurlijk *but I think that would be very interesting*. Je zou bijvoorbeeld aan Marischka even kunnen vragen of die contact voor jou met [naam] kan opnemen?⁶ Ik weet niet of jij [naam] nu hebt leren kennen? [naam] is een van de QtCoL schrijvers van afgelopen jaar.⁷ *And they're non-binary and thier black*. Dus misschien dat dat belangrijke representatie is voor jou, om d'r ook bij te hebben?

M: Ja zeker. Jij bent wit, en Kai. En dan heb ik nog [interruptie en een ander onderwerp kwam ter sprake die er niet toe doet voor het onderzoek]

Dat is misschien ook een vraag, want je hebt dus je naam verandert, en **wat is dan eigenlijk je relatie met je geboorte naam?** Want voor heel veel trans personen is *deadnaming* zeg maar *not done*. Maar hoe ervaar jij dat?

K: Ik zit nog een beetje in een rouw periode. Ik vind het lastig als die naam naar voren komt zeg maar, maar met dit soort dingen weet je, hier is het gewoon praktisch dus hier denk ik, nou ja dan moet het maar een keer maar ja er zijn van die kleine, gekke, dingetjes waar ik mij niet toe aan kan zetten. Ik heb mijn voicemail nog niet verandert. En mijn mail adres is nog met mijn geboorte naam. Dus er zijn een paar van die kleine dingetjes. Ik weet niet, ik kan mijzelf d'r nog niet toe aan zetten om het helemaal los te laten. Ja, dus over het algemeen vind ik het heel ongemakkelijk en vervelend en lastig, maar tegelijkertijd ja is het nogal moeilijk ofzo.

M: Want je bent natuurlijk ook best wel lang die naam geweest. Kan mij wel voorstellen dat dat lastig is. [ander onderwerp]

Maar als je niet nog iets qua ervaringen ofzo wil delen dan zet ik de recording uit.

K: Ja, dat kan.

⁶ I am omitting this name for privacy reasons.

⁷ QtCoL is a project started by the feminist bookstore Savannah Bay and it aims to help people see the city differently, through queer literature. It stands for Queer the City of Literature.

Transcription interview Kai

Date of the interview: 13th of December, 2020

Interviewer: Meike Ravelli

Interviewee: Kai Bijnen

M: Interviewer

K: Interviewee

M: Hoi! Ten eerste wil ik je bedanken voor het meedoen aan deze interview en mijn eerste vraag is, hoe heet je? En waar kom je vandaan?

K: hoi, mijn naam is Kai, Kai Bijnen en ik kom uit Nederland, ik woon in Culemborg.

M: Oké, en hoe oud ben je op dit moment?

K: 22 [er was geruis waardoor het niet duidelijk was]

M: 22, oké. **En hoe identificeer jij je?**

K: als non-binair, non-binary, een van de twee.

M: Right oké, en **wat zijn jouw persoonlijke voornaamwoorden?**

K: In het Engels gebruik ik they/them. In het Nederlands, de taal is ietsje onhandiger in maar ik probeer over het algemeen meervoud zij/hen te gebruiken.

M: Oké, **wat betekent non-binair zijn voor jou?**

K: Wauw, wat een vraag. [gelach]. Ik denk dat voor mij non-binair, het is een soort, als je kijkt naar gender als een spectrum dan val ik er ergens een beetje midden in of op sommige dingen meer een beetje meer naar links, bij andere weer een beetje meer naar rechts. Voor mij betekent het...ik denk een iets relaxter gevoel bij het idee van zijn en bestaan. Omdat ik niet denk ik moet het ene zijn of het andere, ik hoef niet zo heel erg na te denken bij wat in hokjes past bij de persoon die ik ben. Maar meer over 'wat vind ik prettig' en ja nooit echt heel erg gevoeld dat of man of vrouw zijn heel erg bij mij past. Of mij heel erg trekt. Dus ja.

M: Ja, snap ik. Ik had het met een van de andere mensen die ik interviewde, had ik het over dat het label op zich is natuurlijk ook weer een label. Non-binair is ook een label en die persoon voelde zich heel erg soort anti-label maar dan was non-binair dan toch maar de beste optie tussen...als je toch een label moet kiezen, wat nou eenmaal wel in de samenleving helaas zeg maar gevraagd wordt. **Maar jij staat dan weer anders in? Ervaar jij die label wel meer als bevrijdend?**

K: Ik denk dat ik niet mij heel erg sterk voel...het een of ander over een label. Ik denk dat als ik mij er oké bij voel en als ik het gevoel heb, dit past bij mij en het is soms ook vet handig om als je aan andere mensen wil uitleggen, er met hun over wil praten, om het te kunnen benoemen dus dat vind ik prettig. Dus ik heb niet zo zeer veel tegen het label, non-binair zijn, dat vind ik oké. Maar het is ook niet dat ik denk ik voel mij heel erg...ik vind het super prettig dat ik in een hokje thuis pas. Het is gewoon een beetje neutraal denk ik.

M: Ja dat kan ook natuurlijk. **Hoe oud was je toen je erachter kwam dat je non-binair bent?**

K: Oh jeetje. Toen ik het eerst in contact kwam met dit soort termen, dus niet alleen dat maar ook transgender zijn, of gewoon alles...met termen die de suggestie gaven 'oh er is meer dan alleen maar man of vrouw', ik denk dat ik toen iets van 15 misschien was? Maar nadat ik er steeds meer over leerde en er steeds meer in thuis begon te voelen, en dan terug kijkend op hoe ik was als kind, hoe ik mij voelde als kind, denk ik, mijn hele leven is er wel een soort vaag gevoel geweest, dat ik toen later pas toen ik ouder werd dat ik toen een woord heb kunnen geven.

M: Ja dat herken ik ook heel erg. Ben je *out*?

K: Ja!

M: Ja de vervolg vraag was waar wel en waar niet en dan waarom het niet of wel zijn?

K: Ik ben *out*, rondom mensen waarbij ik denk hier is het belangrijk genoeg voor mij om er iets van te zeggen en ervoor te zorgen dat ik zoveel mogelijk op een respectvolle en prettige manier wordt behandeld. Dus bijvoorbeeld mijn moeder, mijn naaste familie maar ook op mijn werk heb ik aangegeven dat ik they/them gebruik en zij/hen en dat was een beetje spannend maar ging wel goed over.

M: Ja snap ik wel want dat is natuurlijk ook een plek waar je veel bent en veel moet zijn.

K: Ja, zeker.

M: Dus je wilt je wel prettig voelen lijkt mij.

K: Ja.

M: En dan, zou jij je een situatie kunnen voorstellen waar je dan niet *out* zou willen zijn? En wat draagt daar dan aan bij?

K: Het is...als jij gewoon door je dagelijkse leven heen gaat dan is het bijna onmogelijk om te voorkomen dat je een gender wordt gegeven door de mensen om je heen, en dat is soms heel vervelend en frustrerend. Maar of het nou boodschappen doen is en ik word ergens mevrouw genoemd of op een andere plek waar ik even ben, en ik moet contact hebben met mensen, als het contact gewoon kort en hopelijk eenmalig is en niet belangrijk genoeg voor mij is denk ik 'oké ik ga hier niet in discussie, ik ga niet zeggen 'eigenlijk..' gewoon op dat soort momenten.

M: *Choose your battles* zeg maar.

K: Ja een beetje. Ik denk, jij hebt gewoon niet genoeg energie, en tijd en geduld om met iedereen in gesprek te gaan. En dat is ook oké.

M: Ja, dat snap ik. Ik herken het ook bij mijzelf natuurlijk. Ik herken dus ook dat, *coming out* is een proces, want inderdaad je komt ruimtes binnen en daar kunnen mensen het niet weten en de instelling is heel vaak, nouja wat je zelf ook al zei, je wordt heel vaak een gender aangesmeerd bijna zeg maar. Dus eigenlijk houd je *coming out* proces ook nooit op. Dus waar zou jij nu zeggen dat je voor jezelf bent? En hoe ga je om met nieuwe mensen die het nog niet van jou weten?

K: Ik denk dat ik er op deze leeftijd, ik heb mij er ook best wat over verdiept natuurlijk, ik heb een minor in gender gedaan en ik ben er sowieso dus geïnteresseerd in maar ik denk dat ik op dit moment me behoorlijk stevig genoeg er in voel, om als ik een nieuw persoon ontmoet om dan aan te geven, ik ben non-binair, zeker als je een nieuwe vriend maakt. Dat je op een gegeven moment laat blijken of tegen ze zegt, 'ja ik ben non-binair', of iets dergelijks.

M: Ja, dat snap ik. Hoe veel tijd zat er tussen dat jij dat voor jezelf realiseerde, dat je zeg maar die woorden vond en dat je het aan andere mensen, aan de buiten wereld...toen je *out* kwam?

K: Mmmm ja het verschilde hier ook weer een beetje. Het duurde zeker een paar jaar. Ik denk rond...toen...oh hoe oud was ik toen? Ik denk rond de 18/19 dat ik toen een beetje begon te durven om aan te geven...als ik het prettig vond om they/them te gebruiken, om dat dan aan te geven. Maar dan waren echt de aller eerste, hele voorzichtige stapjes en daarna werd het steeds makkelijker.

M: Oké, en hoe reageerde mensen?

K: Ik denk dat ik veel... ik denk dat ik het privilege had dat ik mij vooral begaf in groepen mensen, bijvoorbeeld in de academische wereld, dus bijvoorbeeld op de universiteit, en ik denk dat over het algemeen de meeste mensen in ieder geval beleefd zijn of beleefd genoeg om proberen rekening met je te houden maar ik heb ook vaak genoeg gemerkt dat het gewoon het ene oor in ging en het ene oor uit, en dat het niet echt werd geregistreerd.

M: Ja, dat snap ik, maar bijvoorbeeld belangrijke mensen voor jouw? Wat was een beetje daar de reactie?

K: Ook weer wisselende reacties. De eerste keer dat ik het noemde bij mijn moeder ging dat heel slecht over. En toen duurde het een paar jaar voordat ik weer zo'n gesprek met haar heb gehad. Toen ging dat veel beter. En op het moment loopt dat helemaal prima en steunt zij mij heel erg daarin en is gewoon heel erg respectvol en helemaal oké d'r mee.

M: Fijn!

K: Ja, gelukkig. Het duurde eventjes maar uiteindelijk is het goed gekomen. Ja over het algemeen, vrienden die ik heb gemaakt de laatste paar jaar die zijn er allemaal, of ze weten al wat het is en ze zijn er helemaal oké mee of ze zijn van 'oh ja, ja, ja daar heb ik wel van gehoord' en na een beetje uitleg hebben ze zoiets van 'ja oké prima'. Mijn partner is zelf ook non-binair dus ik heb daar niet zo veel issues bij gehad. Ik heb het aan mijn oma verteld, die leek het niet helemaal te begrijpen maar ze zei van "wat je maar gelukkig maakt dan vind ik het allemaal prima". Dus over het algemeen redelijk positieve ervaringen.

M: Dat is fijn.

K: Ja, zeker.

M: Dat is natuurlijk ook wisselend, ik denk dat het gewoon lastig is omdat die generatie die boven ons zit, je ouders, dat is gewoon een hele andere tijd.

K: Zeker.

M: Dat kan heel anders vallen natuurlijk, of ze zijn zo van 'ja okay, ja ik begrijp het niet maar weet je wat jou gelukkig maakt' of ze zijn anti. Dat kan heel erg wisselen.

K: En het helpt natuurlijk dat het zo veel, de laatste paar jaren steeds meer onder de aandacht is gekomen in social media en in het nieuws. Er is veel meer de *movements* en gemeenschappen die zijner ook veel...misschien niet per se luider om geworden maar het is makkelijker om dingen met elkaar te delen. Natuurlijk ook via de social media en het internet etc.

M: Dat is wel een mooie *segway* in mijn volgende vraag, want ik kijk dan ook naar mijn eigen *coming out* proces en dat ik zelf die woorden vond. En ik was dus benieuwd of er bij jou misschien ook, want je zei je was 15 en dat er toen een beetje die taal bij jou zeg maar bekend werd, is dat door een personage in de media of hoe is dat een beetje...hoe ben je achter die taal...dat dat ook bestond...hoe ging dat een beetje?

K: Ja, via social media. Ik denk in mijn geval Tumblr, daar raakte ik toen voor het eerst mee in contact en ik denk dat ik het daar voor het eerst stukjes en beetjes erover heb gelezen of mee in aanraking kwam. En ik had op de middelbare school, aan het einde van de middelbare school kende ik ook en was ik een tijdje bevriend met iemand die ook later uit kwam als trans en die er dus ook als ietsje meer over wist dan ik en ik heb met hem daar meerdere keren over gepraat.

M: Oké, vind je dat er meer representatie moet komen in de media?

K: JA! Zo veel meer.

M: Ja, dat vind ik ook [gelach] Maar waarom denk je dat dat belangrijk is?

K: Ik denk, ten eerste om jonge mensen of het nou kinderen of tieners of jong volwassenen of wie dan ook, wat voor leeftijd dan ook, maar vooral voor jonge mensen en jonge kinderen, om hen te laten zien dat dit een optie is. Het te normaliseren, te laten zien dat het oké is en normaal is, ook om uit te nodigen misschien, mensen meer gender te laten verkennen, na te denken over 'hoe identificeer ik eigenlijk en hoe laat dat mij voelen?', en 'hoe laten andere dingen mij voelen?', en 'wat vind ik het prettigst?' Ik denk dat dat fantastisch zou zijn als dat meer zou kunnen gebeuren. En natuurlijk verder ook voor mensen die zich al zo voelen, of ze nou al twijfels hebben of heel zeker zijn, om hen meer het gevoel te geven 'dit is normaal, dit is prima, dit is gewoon onderdeel van de al gehele gemeenschap, over de hele wereld'. Ja, en inderdaad normaliteit er aan te geven. Dus dat er ook als mensen zeggen, 'oh ja ik ben non-binair ik gebruik they/them of zij/hen of wat dan ook, dat er dan geen rare blikken of vragen komen, maar dat mensen denken 'oh ja, dat heb ik eerder gezien, daar heb ik eerder over gelezen of gehoord of...

M: Ja, misschien is het zelfs wel goed ook voor jongeren die gewoon cis-gendered zijn, dat zij ervaren dat het normaal is om gewoon naar binnen te kijken van 'goh, hoe ervaar ik mijzelf?' en 'hoe identificeer ik?' Dat het gewoon voor een hele nieuwe generatie is het gewoon goed om naar binnen te keren en te kijken van 'goh', niet alleen voor mensen die misschien twijfels hebben maar ook mensen die heel erg zeker zijn van hun gender enzo, van 'hoe zit dat en waarom?' weet je wel?

K: Ja, absoluut. Ik denk dat dat heel veel zou doen. Dan ga je ook al meteen een stuk verder dan alleen maar non-binairiteit maar ik denk dat je dan ook al terecht komt bij veel diepere kwesties van gender, en niet alleen over homofobie maar ook over seksisme. Ik denk dat het daar ook veel voor zou kunnen doen.

M: Ja, zeker. Dan eigenlijk waar ook mijn onderzoek over gaat, dat gaat specifiek over non-binaire mensen en hoe zij de Nederlandse taal ervaren. Dus, met betrekking tot je identiteit als non-binair persoon, en gender neutrale voornaamwoorden en dat soort dingen, **hoe ervaar jij de Nederlandse taal?**

K: Als lastig. [gelach] Het is zeker een taal waarin ik wel begrijp dat het lastiger is om voornaamwoorden te gebruiken die lekker passen. Ik ben er zelf gewoon mee begonnen, met zij en hen voor mijzelf te gebruiken, voor vrienden die non-binair zijn, voor mijn partner en dat probeer ik zoveel mogelijk te doen. Ik heb ook gemerkt dat het na verloop van tijd, zeker... veel normaler en makkelijker klinkt. In het begin was het 'oh dit klinkt echt heel raar en verkeerd' gewoon grammaticaal gezien, maar ik begrijp het wel. Ik begrijp het gevoel van mensen die denken, 'oh ik heb dit nog nooit zo gebruikt en het klinkt raar als ik het doe dus dat wil ik niet'. Dus in die zin lastig.

M: Ja, maar **vind je dat er iets in de Nederlandse taal moet veranderen?**

K: Ja, weet je waarom niet? Daarom ben ik er zelf ook mee begonnen, om dat meer en meer te gebruiken want taal verandert toch wel, constant. En ik denk niet dat het een probleem is om het soms een beetje mee te helpen veranderen. Zeker als het hier om gaat, als voor mensen dit prettiger voelt en als zo'n kleine aanpassing in de taal ervoor kan zorgen dat er gender neutrale opties zijn, of dat nou

voor mensen zijn die gender fluid of non-binary of trans of wat dan ook zijn dan denk ik ja, weet je waarom niet? Dat lijkt mij goed!

M: **Wat zou je dan veranderen?**

K: Ik denk dat het meest simpele zou zijn om te doen wat er in het Engels gebeurde, namelijk zij en hen in meervoud om dat ook te gebruiken wanneer je naar 1 persoon verwijst. Maar ik weet niet zo veel van de linguïstiek dus ik weet het niet. Ik weet niet of er nog andere opties zouden zijn.

M: Ja, dat is wel interessant want ik vroeg deze zelfde vraag natuurlijk ook aan een andere geïnterviewde en die zei van, dat het niet zo zeer de Nederlandse taal is die moet veranderen maar de mensen die die taal gebruiken. Dat de Nederlandse taal al toereikend genoeg is voor...die potentie is er al, d'r zijn al woorden voor gender neutrale voornaamwoorden en dat soort dingen, maar dat we die gewoon nog niet...we zijn nog niet op zo'n punt dat dat gebruikelijk is door de mensen die de taal spreken. Ben je het daarmee eens of....?

K: Mmmm, ik denk dat ik niet bekend genoeg ben met alle gender neutrale woorden die er al in het Nederlands bestaan, dus dat weet ik niet helemaal zeker. Maar ja misschien, wie weet, dat is een interessante opvatting.

M: Je hebt niet het gevoel dat het probleem bij de mensen ligt of bij de taal? Waar zou je die lastigheidsfactor, waar zou je dat leggen?

K: Ja, dat is een lastige vraag. Ja jeetje, een beetje alle twee? Misschien...ik denk een combinatie. Ik denk dat de taal...ik denk dat het altijd prima is als taal verandert als dat nodig is voor maatschappelijke context of wat dan ook. Maar ja, als er opties zijn in een taal en mensen die niet willen gebruiken dan is het natuurlijk, dan ligt het probleem natuurlijk bij de maatschappij en niet per se bij het taal als instrument, dus een combinatie dan.

M: Maar jij ervaart niet persoonlijk dat element van de personen, dat die niet willen?

K: Ik denk dat ik erg veel mazzel heb, dat ik niet veel in contact kom met mensen die ronduit mijn gender niet accepteren, dus in die zin heb ik niet erg veel meegemaakt ervan. Ik weet dat het bestaat, maar nee, zelf niet persoonlijk veel ervaren. Daar bedoel ik niet mee te zeggen dat ik, als andere mensen dat wel zo vinden dat ze zeggen dat het probleem ligt echt bij de maatschappij, dan ja tuurlijk, ik hoor je. Al die ervaringen die zijn ook echt.

M: **Dan heb ik een vraag en dat is misschien een beetje een negatievere vraag, maar wanneer voel jij je het minst erkend of gezien en wat draagt daar aan bij?**

[interruptie waardoor Kai het niet verstond]

K: Zou jij de vraag kunnen herhalen, sorry?

M: Oh sorry, **wanneer voel jij je het minst gezien en erkend en wat draagt daar aan bij?**

K: Ik denk dat het niet per se 1 ding is, het is meer alle kleine dingetjes bij elkaar. Elke keer als ik een document moet invullen of iets wil bestellen online dat het altijd is van, 'oh is het gericht aan de Heer Bijnen of Mevrouw Bijnen?' Ik denk dat dit soort kleine dingen mij laten voelen 'ugh jeetje, waar ben ik?' *you know?* Waar is de optie voor mij en voor andere die zich zo voelen? Ik denk dat het dat soort kleine dingen zijn. Kleine instanties waarbij je merkt dat je...jouw identiteit niet echt opgenomen is in de maatschappij. Dat laat mij erg negatief voelen. En natuurlijk ook op groter niveau, als er wetten worden gemaakt of *polities* of dergelijke dingen die dit negeren dan natuurlijk dat ook. Maar dit is wat ik zelf het meeste meemaak.

M: Ja, nee tuurlijk. En dan aan de andere kant, de positievere kant daarvan, **wanneer voel jij je het meest gezien en erkend en wat draagt daar dan aan bij?**

K: Als de mensen waar ik om geef mij...mijn identiteit respecteerde, mij goed behandelde...naar mij verwijzen met they/them of als er juist wel opties zijn, bijvoorbeeld in het paspoort is dat recent toegevoegd, dat een x of een kruisje volgens mij was het, dat je dat ook mag gebruiken, of dat er neutrale aanheffen zijn voor documenten of dergelijke dingen, ja. Dat je kan zien, 'oh hier wordt de moeite genomen om ervoor te zorgen dat dit een inclusieve plek is.

M: Ja snap ik. En dan heb ik nog een persoonlijke vraag, die hoef je natuurlijk niet te beantwoorden **maar is de naam die je nu gebruikt ook de naam waar je mee geboren bent?**

K: Nee.

M: Je hebt dus een nieuwe naam gekozen.

K: Ja, klopt,

M: **En zou je willen vertellen, een beetje over het proces daarachter? En wat het dan voor je betekent om deze naam te hebben?**

K: Nou de laatste vraag is heel makkelijk want dat is fantastisch [gelach] Het voelt heel goed. Ik voel mij heel prettig, ik voel mij mijzelf en ik voel mij heel fijn. Ik heb mijn naam veranderd omdat ik altijd voelde dat het een heel erg vrouwelijke, like sterk vrouwelijke naam was, dat ik het daar erg mee associeerde, ook zelf en ja het liet mij niet prettig voelen, het liet mij niet mijzelf voelen. Ik heb lange tijd...Kai, de naam die ik nu draag heb ik een lange tijd uitgetoet, bij vrienden en familie en uiteindelijk dacht ik 'oh dit voelt zo fijn en goed voor mij, dit ga ik gewoon ook legaal laten veranderen.

M: Ja, dat is wel duidelijk [gelach] Dus dan ging het heel erg over je associatie d'r mee, dus je gevoel zeg maar?

K: Ja, het ging gewoon over mijn persoonlijk gevoel met een naam. Ik moet er wel bij zeggen dat toen ik ook met...een nieuwe naam, van wat wil ik dan wel, wat vind ik fijn, wat vind ik prettig, dat ik wel ook erg heb gekeken naar namen die neutraal of neutraler waren voor mijn gevoel.

M: **Wanneer heb je dat laten doen? Hoe lang heb je deze naam al?**

K: Twee jaar geleden ofzo, zoiets? Maar dat is legaal, daarvoor gebruikte ik het al langer dus iets van 3...4 jaar ongeveer gebruik ik deze naam al.

M: Ja, mooi. Fijn dat je je daardoor ook sterker voelt dus dat is misschien ook iets wat bijdraagt aan je prettige gevoel, zeg maar.

K: Ja, ja zeker. Het helpt heel erg. *I mean* natuurlijk werd ik door mijn vrienden en familie zo genoemd toen ik het aan ze vertelde maar weet je alle...al je afspraken, al je post, alles komt nog steeds op je geboortenaam staan...voordat ik mijn naam legaal wijzigde dacht ik dit is ook al fijn want iedereen noemt mij gewoon Kai, het is mijn roepnaam maar omdat het nog niet als mijn echte naam was geregistreerd blijven al je afspraken en post enzo dat blijft op je geboortenaam staan.

M: Ja, ook als ik post krijg, van de gemeente en zo, dan staat er sowieso altijd Mevrouw en dan gewoon mijn naam. Met al die officiële dingen, ik herken dat wel, dat daar...daar voel jij je helemaal niet in gezien dan op dat moment.

K: Ja, precies.

M: Dat snap ik heel erg. Dan mijn laatste vraag alweer; zijn er nog ervaringen of dingen die jij wil delen met mij? Die je heel erg nodig kwijt wil? [gelach]

K: Nee ik denk het niet, ik denk dat taal een heel cool instrument is, wat altijd open moet blijven staan voor verandering en dat als mensen een beetje willen er wel een weg is om dingen te veranderen. Om nieuwe termen en woorden te gebruiken.

M: Zeker. Oké, nou dat was mijn interview, ik ga jouw bedanken en dan zet ik de recording uit. Dus, dankjewel dat je hebt meegedaan!

K: Ja, tuurlijk!

Transcription interview Jony

Date of the interview: 15th of December, 2020

Interviewer: Meike Ravelli

Interviewee: Jony Wegewijs

M: Interviewer

J: Interviewee

M: Hallo!

J: Hallo.

M: Dank je wel dat je mee wil doen aan dit onderzoek, mijn eerste vraag aan jou is, hoe heet je?

J: Ik ben Jony, Jony Wegewijs. En ik ben 27.

M: Nice, en waar kom je vandaan?

J: Ik ben geboren en getogen in Alphen aan de Rijn en ik woon nu een jaartje of vijf in Utrecht.

M: Oké, en hoe identificeer jij je?

J: Ik identificeer als non-binair, en ik gebruik pronouns hen/hun meestal, in het Nederlands en they/them in het Engels natuurlijk.

M: Oké, ja. En wat betekent non-binair zijn voor jou?

J: Het betekent heel erg... dat dacht ik eigenlijk meteen, dat wilde ik er eigenlijk aan toevoegen maar dat je ging je natuurlijk ook vragen... het gaat heel erg om fluïditeit voor mij, want dat is iets wat ik altijd al wel gemist heb, omdat ik soort van altijd dacht van, 'ja ik vind het niet erg om mannelijk te zijn maar ik wil wel soms wat anders kunnen doen want er zijn zo veel... er is zo veel andere rollen die ik zou willen hebben en ook kleding die ik wil kunnen dragen' weet je wel? En dan hoor je wel vaak van dan kan je toch gewoon een man zijn en die dingen doen maar nee dat raakt niet genoeg aan de kern voor mij. Zo voel ik mij niet dus nou ja en die realisatie heeft mij ertoe gebracht om gewoon er maar voor te gaan en mij ook gewoon op die manier te gaan identificeren en dat voelt echt super goed. Dus ik voel mij gender-fluid.

M: Oké, ja. Ik las laatst ergens... misschien volg jij hem ook wel, Chella Man op Instagram?

J: Nee, ken ik niet.

M: Hij is ook gender-fluid en hij zei, dat hij liever identificeert als gender-fluid dan als non-binary omdat als je non-binary zegt dan definieer je jezelf als iets wat je niet bent en als je gender-fluid zegt dan zeg je eigenlijk iets wat je wel bent, hoe sta jij daar een beetje in?

J: Nou ja dat vind ik best een goeie. Ik zou zeggen, ja... ik weet niet inderdaad of ik dan zelf, want het wisselt bij mij echt per dag, van soms dan wil ik mij echt graag gewoon meer femme zijn maar of ik dan ook echt... of ik mij dan ook echt een vrouw voel, dat weet ik niet, het is meer dat ik gewoon... ik voel mij toch wel meer inderdaad... dan voel ik mij meer... ik ben inderdaad wel fluïde denk ik, in mijn presentatie [onverstaanbaar] Ik voel mij heel erg fluïde in hoe ik mij graag presenteer, maar dat komt denk ik wel meer vanuit een neutraler gevoel wat ik heb, van dat ik al heel lang soort van één rol

heb gespeeld terwijl ik eigenlijk weet dat ik die rol eigenlijk niet ben. En dat ik het leuk vind om ze allebei te spelen, ze allebei te zijn, maar dat het komt vanuit iets diepers wat voor mijn gevoel veel meer gewoon dat allebei niet heeft. Ik heb het eigenlijk nog nooit zo moeten uitleggen maar...dus.

M: Maar dan voel je dus dat non-binair die neutraliteit beter vangt dan bijvoorbeeld gender-fluid als woord zeg maar of?

J: Uhm...ja...wat is precies de vraag?

M: Ja, dat...of je voorkeur ligt, eigenlijk, bij een woord boven het andere?

J: Ja, maar alleen maar...ja. Ik zeg meestal non-binair. Ik zou gender-fluid zeggen tegen iemand waarvan ik weet dat diegene ook dat woord kent en snapt. En non-binair zou ik eerder tegen iemand zeggen om het natuurlijk gewoon meer uit te leggen, van nou ja ik ben dit, ik zit in deze categorie en wat is dat dan, weet je wel? Dus dat is wel meestal wat ik zeg ja. Non-binair.

M: Ja, ik had het ook met iemand over...iemand gebruikte het label non-binair omdat er eigenlijk niet per se...omdat we in een maatschappij leven waar je labels moet kiezen, dus bij gebrek aan beter koos die persoon voor non-binair, maar voel jij ook dat je...voel jij je heel erg sterk verbonden met het label of gebruik je het omdat het er nou eenmaal is?

J: Ja, zeker. Dat is het zeker, want weet je wel, ik heb ook heel erg het gevoel dat, welke taal ik er ook voor had gekregen, die had ik dan wel gebruikt. Maar inderdaad het heeft niet zo veel te maken met inderdaad het intrinsieke gevoel weet je wel, van wat ik je nu allemaal uit probeert te leggen dat is dat gevoel en dat kun je inderdaad de naam non-binair geven en dat is op zich wel lekker makkelijk. Net als dat het meestal makkelijker is om te zeggen dat je biseksueel bent, dan dat je moet gaan uitleggen dat je panseksueel bent, want 'hoe zit dat dan, en wat betekent dat dan?' En ik weet wat dat betekent en heel veel mensen om mij heen weten ook wat dat betekent maar dan is het nog makkelijker om te zeggen dat je bi bent, weet je wel?

M: Ja, precies.

J: Ja, weet je. Maar dus het label...het is wel fijn om dat label te hebben maar ik voel mij er niet heel sterk mee verbonden, nee.

M: Nee, precies. Nee, oké. Dat is wel grappig, dat dat ook een beetje zo door de interviews heen blijkt dat...komt dat wel naar voren. En hoe oud was je toen je erachter kwam dat je non-binair bent?

J: Ik denk dat dat...dat was denk ik begin dit jaar. Dus ik was 26, ja. En het ging ook wel, het ging ook best wel soort van in een klik ofzo. Want mijn partner is ook non-binair en die zei tegen mij van 'goh als ik zo naar je kijk, want we kennen elkaar nu al een jaar ongeveer, dan...en we hebben het er heel veel over, wat vind jij d'r eigenlijk zelf van, en zou je het fijn vinden als ik je hen/hun ga aanspreken?' En toen was het echt voor mij van 'eeuh, ja' [gelach] Dus het zat er al een tijdje in maar die realisatie is echt begin dit jaar gekomen.

M: En was er...nou ja je geeft eigenlijk al aan, d'r was niet echt per se een personage in de media ofzo het was echt het contact met je partner, die je geholpen heeft?

J: Zeker, en nu als ik er op terug kijk, weet ik wel dat ik mensen heb gezien in de media die...waarvan ik altijd...waar ik mij altijd best wel mee identificeerde, waarvan ik dacht 'oh zo voel ik mij ook' weet je wel, maar dat ik gewoon lang niet altijd echt mentaal door. Daar heb ik pas sinds een jaar wat meer onderzoek ook naar gedaan, van wat is het.

M: Maar vind je dan dus ook dat er meer in de media moet gebeuren voor de representatie van non-binaire mensen?

J: Ja, zeker wel. Ja dat zou ik heel erg fijn vinden, want dat vind ik juist zo...ja weet je...niet alleen voor mijzelf maar gewoon überhaupt zo fijn als we het wat minder over gender kunnen hebben en wat meer gewoon, mensen zijn mensen, en als dat...en nou ja dan maar op een non-binaire manier, dan maar met dat label, dat is oké, dat mag maar inderdaad van...dat het daar niet om draait. Dat lijkt mij heel goed, dat lijkt mij heel gezond.

M: Ja, zeker. Ben ik het heel erg mee eens. [gelach] Ben je *out*? En zijn er ook plekken waar je dat niet bent en wat draagt daar dan aan bij?

J: Ja, ik ben zeker niet op alle plekken *out*. Want ik ben docent dus...docent muziek en bij het les geven, al mijn leerlingen en al die ouders, daar heb ik allemaal contact mee, en die kennen mij gewoon nog bij mijn andere naam, bij mijn [onverstaanbaar] en dat is oké, ik vind dat niet zo heel erg want dat is een beetje een soort van andere wereld, dat is de werk wereld. Ik voel wel dat er een bepaald punt gaat komen waarop ik dat niet meer trek en denk van , ‘nee maar nu moet het echt over’ en nu heb ik nog een beetje zoiets van ‘nou ja, oké het is nu maar even zoals het is’ omdat ik het gewoon best, ja heftig vind om vooral... weet je kinderen vinden het niet zo erg, je vertelt iets aan een kind en ‘oh oké’ weet je wel. Die accepteren dat vrijwel meteen maar ik vind het enger om dat aan die ouders te vertellen want dat zijn volwassenen, dat zijn mensen die, weet je wel, dan denken van ‘oh oké, jij geeft mijn kind les’ ofzo dus dat...Het is waarschijnlijk allemaal heus niet zo heel erg maar toch vind ik dat best een drempel. Dus daar ben ik...daar heb ik mijn oude *pronouns* en oude naam. En mijn familie weet wel dat ik veel met mijn gender bezig ben geweest dit jaar en veel daarover na heb gedacht. Ik ben alleen nog niet helemaal...ik heb nog niet helemaal de stap gezet om echt te vertellen van ‘dit ben ik en dit zijn mijn *pronouns*’ daar moet ik ook nog een stap in zetten.

M: Ben je dan ergens bang voor?

J: Mmmm, nou ja...ja tuurlijk. Dat ligt er natuurlijk wel onder, ik bedoel ik ben altijd anders geweest in de familie en ik probeer altijd soort van de andersheid heel voorzichtig er beetje bij beetje introduceren dat ze niet te hard schikken terwijl ik eigenlijk vind dat ik best een progressieve familie heb. Die echt helemaal niet zo moeilijk doen. Maar ik probeer toch... ik bedoel ik heb ook wel eens een rok gedragen toen ik naar mijn vader ging en ja...dus dat soort dingen, en make-up draag ik ook, dat soort dingen. Dat is alleen nog maar de kleding. Dat is alleen maar kleding maar dat voelde ik dan van, dat wil ik dan wel eerst eventjes laten zien. En dat mijn vader dan helemaal...’oh okay, waarom doe je dat?’ ‘ja, gewoon omdat ik dat mooi vind’, niet per se...dat is nog niet eens per se non-binairiteit maar gewoon...ik test het water wat dat betreft heel erg, want ik wil ook niet dat ze denken...ja gewoon bang dat ze denken van ‘oh gaat het wel goed’ ofzo.

M: Ja, er zijn nog heel veel mistanden rondom...

J: Ja precies ik wil het ze ook eerst...ja... ik wil het ze eerst ook goed uit gelegd hebben, ik wil eerst met ze d'r over gepraat hebben van wat het allemaal is en dat dat er steeds meer mensen zijn, die er tegenwoordig over na denken, dat er steeds meer kennis is, voordat ik in een keer die bom *drop* ofzo van dit ben ik en zou je mij alsjeblieft hen en hun kunnen aanspreken. Ik ben gewoon best wel bang dat dat zodanig nog niet onderdeel van hun wereld is dat dat gewoon...dat dat te veel frictie geeft maar ik dan wel bang voor ben, inderdaad. Maar we hebben het inmiddels wel heel veel over gehad en ze zijn niet dom en ze weten echt wel van deze shit en dat het bestaat enzo dus...ze weten dat ik ermee bezig ben dus het gaat sowieso komend jaar, is dat mijn doel dat ik...wil ik eigenlijk wel dat ik *all around* meer wel echt meer gewoon *out* zijn. Want zo *out* ben ik dus eigenlijk niet. Ik ben wel heel erg met mijn vrienden *out* maar ja...

M: Maar het is ook natuurlijk een proces. Ik bedoel, je hoeft jezelf natuurlijk ook niet te vergelijken met anderen en waar anderen zijn het is heel erg jou eigen reis dus ik zou zeggen van volg vooral waar jij je comfortabel bij voelt en als je voelt ‘oké, dit is het moment, dit wil ik zeggen’ dan durf die ruimte in te nemen, maar als je denkt ‘oh dit is niet het moment’, er gaat niemand zeggen van ‘dat was

je enige moment, je moet het nu doen'. Het is een proces. Dus zou je zeggen dat je eigenlijk nog wel heel erg aan het begin van je *coming out* proces staat?

J: Ja, vind ik wel.

M: Dus als je het ze hebt verteld, hoe hebben de mensen gereageerd die je het wel al hebt verteld?

J: Even denken. Ja...d'r waren wel een paar mensen die tegen mij zeiden van, dat ze het.. nou ja, aan zagen komen is misschien een groot woord maar dat ze het wel snapte en dat ze wel zeiden van 'oh oké, dit voelt wel als een logische volgende stap voor jou' dus dat vond ik dan wel weer heel erg leuk. Dat vond ik heel erg tof om te horen, dat ik denk van 'oh zit niet alleen maar tussen mijn oren' ofzo. [gelach] ik kreeg een bevestiging van dat zij mij ook al dus zo zien, dat vond ik wel te gek. Dan heb ik het over vrienden waar ik *close* mee ben natuurlijk...ja. Ik probeer te denken of ik nog een voorbeeld heb ofzo. Ik zit even aan huisgenoten...ik heb allemaal nieuwe huisgenoten die het dan ook wel...die er dan ook veel over willen weten of dan vertellen wat hun ervaring met gender is, waarvan ik dan altijd heel erg daar uit hoor van, het is geen issue voor je, of nog niet of dat zal het nooit zijn dus of je het helemaal misschien snapt wat ik nu tegen je vertel weet ik niet maar ze proberen het in ieder geval wel te snappen dus dat is op zich wel positief ook. Dus het is eigenlijk best wel oké.

M: Ja, mooi.

J: Maar goed, nou heb ik het over mijn meest veilige cirkel natuurlijk dus...

M: Ja, dat snap ik. Je gaf ook aan dat het dus door je partner en zo...maar zat er dan ook wel veel tijd tussen dat je het voor jezelf aan het uitzoeken was en dat het al aan mensen vertelde of was het eigenlijk...gebeurde dat tegelijkertijd?

J: Ja, nou ja ik had een hele goeie soort van...ik had een heel fijn platform voor experiment, omdat mijn partner kent gewoon veel *queers* en die werkte ook in een *queer* café, of een café waar veel *queers* werken, waar mensen werken die van een andere seksualiteit of een andere oriëntaties en zo, die leerde ik allemaal kennen in een keer en toen was het zo van, 'wil je dat proberen? Wil je dat, weet je wel, non-binair en die *pronouns* veranderen' en dat wilde ik wel. En daar waren allemaal mensen die dat ook deden dus ik kon het zelf oefenen. Ik heb nog nooit zo veel mensen gekend die ook non-binair zijn en dus...ja...dat was heel...ik weet niet of dat je vraag beantwoord maar dat was wel een goeie manier om daar aan te beginnen en een veilige manier om daar aan te beginnen. Daarvoor had ik zoiets nog niet gedaan.

M: **En je hebt dus ook je naam veranderd, hoe is dat proces eigenlijk gegaan?**

J: Nou dat is dan wel weer grappig want ik koos die naam eigenlijk omdat ik...ik ben muzikant en ik ben denk ik een jaartje of twee geleden begonnen met zelf muziek maken, met mijn eigen soort van creatieve dingen doen, want ik was altijd een heel technisch muzikant niet echt bezig met dingen maken, meer met spelen en nu maak ik meer dingen en ik heb wel liedjes uitgebracht en zo en ik vond natuurlijk dat ik een naam moest kiezen en toen kwam ik dus op de naam Jony, wat gewoon een kleine aanpassing op mijn oude naam is. En dat beviel me terwijl ik er toen eigenlijk dus nog niet echt mee bezig was, het nog niet helemaal door had van mijzelf, vond ik dat zo fijn. Ik vond dat zo'n perfecte naam, ik dacht bij mijzelf van 'ja weet je wel dat lijkt nog op mijn oude naam maar het voelt...het is net neutraler', weet je wel? Het is net niet helemaal mannelijk en dat vind ik fijn. Dat vond ik heel fijn, toen al. En toen ik dus Una ontmoette en begon met...ja...non-binair zijn of mij de identificeren op die manier, toen was het ook van, ja 'vind je het ook fijn als ik je dan Jony noem?' dus dat heb ik toen gedaan. Ja zo is dat gegaan, dus dat is dan nog wel grappig.

M: Ja, wow, dat is best wel bijzonder. Fijn!

J: Ja precies, dat is wel heel vloeiend gegaan, het was een artiesten naam en nu is het mijn naam.

M: Dus het is echt wel ook...het is niet zo dat je fluctueert...dat je je soms meer nog je oude naam voelt, dit is wel de naam waar je je het meest...zeg maar hoe je eigenlijk ook verder wil, onder die naam?

J: Ja, absoluut, ja heel erg. Ik ken natuurlijk nog heel veel mensen die mijn naam...die mijn oude naam nog gebruiken maar dat voelt steeds vreemder, dat...ik vind het ook heel leuk nu dat ik, ik leer nieuwe mensen kennen die alleen maar mijn nieuwe naam leren, mijn oude naam nooit gekend hebben en dat voelt zo goed. Dat is echt te gek.

M: Ja dat is wel grappig, ik denk dat bijna iedereen die ik zelf nu ook heb geïnterviewd, die heeft ook hun naam veranderd, die hebben nu hun echte naam. En dat is wel heel erg mooi om te zien hoe dat ook heel erg bevrijd. Dat is wel grappig want ik denk, je wordt natuurlijk geboren en dan met een naam en een idee van wie je dan zou moeten zijn dus het is eigenlijk ook wel logisch dat als je voor jezelf beseft van, ik ben niet die versie van mijzelf, die iedereen wil dat ik ben of denkt dat ik ben dat je je dan dus ook los maakt van je naam die daar heel erg bij hoort. Grappig om te zien. En nu een vraag die heel belangrijk is voor mijn, ik bedoel ze zijn allemaal belangrijk maar dit is waar mijn onderzoek het meest over gaat. Want ik denk dat jij dat ook wel ervaart, dat het gewoon wel lastiger is in de Nederlandse taal dan in de Engelse taal. Dus ik ben benieuwd naar hoe jij de Nederlandse taal ervaart met betrekking tot, bijvoorbeeld gender neutrale voornaamwoorden en dat soort dingen?

J: Ja, nou in het Engels had ik het wel gauw te pakken want dat is er inderdaad dus al en in het Nederlands heb ik mijzelf echt gewoon, ook omdat mijn partner non-binair is en ja weet je, mijn partner is Iers dus wij praten heel veel...en hen leert ook wel Nederlands dus we praten steeds meer Nederlands maar ook heel veel Engels dus ik had eerst heel veel *they/them* en nu ben ik, omdat ik zelf ook zo identificeer en omdat hen ook steeds meer Nederlands praat, dat ik het ook steeds meer moet gaan gebruiken. En als ik over Una praat naar andere mensen toe dan zeg ik ook hen en al mijn huisgenoten weten ook dat dit de situatie is dus dat is ook hen en...dus nu ben ik er meer aan het wennen en dat was echt wel onwennig in het begin want dat is gewoon echt iets wat er nog niet was dus wat je echt een beetje op jezelf moest forceren eerst om het er een beetje in te krijgen. En nu ben ik er, ik ben er echt wel... ik heb er een paar maanden aan getrokken en nu zit het er wel...nu heb ik het wel geïnternaliseerd en dat is heel fijn want dat helpt heel erg ook voor de manier waarop ik ook nadenk over mijn partner en over mijzelf. Dat maakt het weer veel meer van...dat ik veel meer na denk over mijn partner gewoon puur als mens, als iemand, als mijn partner en niet meer met dat gender bezig. Dus het is wel eventjes...en zeker als ik dan praat met mensen er over die dit nog niet zo goed kennen, dan zie ik best wel een obstakel ofzo. Dat ik denk van 'oef' want ik wil dit heel graag, het is voor mij belangrijk, dus ik doe het wel, ik probeer, ik doe die *effort* wel. Maar voor andere mensen, ja ik wil heel graag dat ze *effort* doen maar het is gewoon wel...ze staan er natuurlijk best ver buiten en dan ook nog die nieuwe *pronouns* die ze nog niet gebruikte, ja ik kan het ze bijna niet kwalijk nemen weet je wel. Maar op een gegeven moment...ik ga wel op een punt komen waar ik het wel meer...wel belangrijker ga vinden en meer ga verlangen, van ja ik ben nu al zo ver dat ik het wel echt belangrijk vind. Dus dat vind ik nog wel spannend ofzo want ja...dat is lastig. Dat is lastiger dan in het Engels.

M: Ja, zeker. Ik had een van de andere mensen natuurlijk ook die vraag gesteld en die zei dat het probleem niet per se lag bij het Nederlands zelf maar bij de mensen die Nederlands praten, ben je het daarmee eens?

J: Ja, als in ik weet niet...wat bedoelde hen daarmee dan?

M: Dat niet per se de Nederlandse taal moet veranderen, want die namen die zijn er al wel, weet je, die, diens, hun, maar het echt de mensen zijn die de taal spreken, dat die moeten veranderen, dat daar de moeilijkheid ligt. Niet in de taal maar in de mensen eigenlijk.

J: Oké, in hoe mensen tegen gender aankijken of ook echt tegen het gebruik van voornaamwoorden...ja precies. Ja ik denk dat er wal wat in zit, want we hebben ook een heel erg gegenderde taal [pauze om na te denken] Ja, da weet ik niet, nog niet over nagedacht. Ik ervaar sowieso wel met veel mensen dat ze het nog niet kennen en nog niet snappen, ik weet niet of dat nou iets Nederlands is...

M: Het is natuurlijk lastig want wij zijn in Nederland dus dan ervaar je iets Nederlands *I guess* omdat je in Nederland bent.

J: Ja ik weet niet of dat dan Nederlands of dat dat gewoon...ja...of dat het gewoon is omdat het nou eenmaal nieuw is en mensen het niet snappen. Ja dat snap ik allemaal wel weet je wel? Er was ook een punt dat ik het nog niet snapte dus dat snap ik allemaal wel maar...daar zou ik niet iets over kunnen zeggen.

M: Het is ook een grote vraag natuurlijk. **En nu een meer persoonlijke vraag; wanneer voel jij je het minst gezien en erkend en wat draagt daar aan bij?**

J: Sorry je viel een beetje weg maar wanneer ik mij het minst herkend voel...

M: **Het minst ja, niet erkend en gezien en wat draagt daar aan bij?**

J: Mmmmm, oké, oké...ja ik had laatst nog...ik had laatst een goede...ja nee dat is niet zo'n goed voorbeeld...ik ga iets noemen maar laatst toen had ik een soort rare situatie waarin mijn partner tegen iemand anders over mij praatte maar diegene dat was iemand die wat ouder was en die duidelijk dat niet kent en hen noemde mij daardoor maar even voor het gemak, want dat doen wij allebei wel een beetje met elkaar gewoon van...zeg maar bij mijn oude *pronoun* en mijn oude naam want ja dat doen we weleens, van 'hoe is het met je vriendin', weet je dat ofzo. En ik hoorde dat, ik zat boven en ik hoorde dat beneden plaats vinden en ik dacht 'ew', weet je wel...van 'oké dus zo voelt dat om *gedeadnamed* te worden' en ik weet helemaal waarom hen dat deed dus dat neem ik hen ook helemaal niet kwalijk, dat snap ik helemaal maar dat was wel echt een, dat ik wel echt dacht van 'oh ja shit, oké dat is nieuw, dat is niet fijn'. Dus toen voelde ik dat ineens heel sterk. Temeer ook omdat diegene...nee laat maar het is een ingewikkeld verhaal maar hier komt het op neer... Ja en op het moment dat mensen waarvan ik weet dat ik erover gepraat heb met ze en dat ze tegen mij hebben aangegeven dat ze het in ieder geval tot een bepaalde hoogte snappen, als ik dan hoor dat ze een *slip up* maken en er ook niet echt bij stil staan, dat is moeilijk. Dat is jammer. Want dan ben ik ook nog wel zo dat ik dat nog niet helemaal altijd het durf om er dan kracht bij te zetten en te zeggen van 'sorry maar ik wil wel echt dat je...' weet je wel?

M: Dat is lastig!

J: Daar moet ik een beetje in groeien nog. Dat is denk ik het andere grote voorbeeld dat ik je kan geven.

M: Nee dat is ook lastig, mensen verbeteren want, dat heb ik zelf ook ervaren, je komt niet per se 1 keer...je hebt niet 1 grote *coming out* het is eigenlijk ook, je moet elke keer opnieuw je identiteit bevestigen op het moment dat je...dat iemand zich vergist of het niet wil veranderen. En dat je er dan inderdaad kracht bij moet zetten dat is echt nog een proces en daar moet je inderdaad...daar moet je ook maar elke keer weer opnieuw de energie voor hebben en de mentale *space*. Dat is nogal wat.

J: Ja.

M: En dan de keerzijde daarvan: **wanneer voel jij dan het meest erkend en gezien en wat draagt daar dan aan bij?**

J: Ik voel mij...er zijn denk ik twee goeie dingen...is natuurlijk wanneer gewoon voelt dat iemand het echt probeert te begrijpen en echt als ik er met iemand voor het eerst over praat en ze het dan ook echt

willen weten en niet alleen zo van ‘oh wat een interessant levens verhaal heb jij’ maar ‘oké hoe werkt dit oké laten we het doen’ weet je wel? Dat is natuurlijk heel goed, dat is te gek dat mensen met je willen mee werken en het willen begrijpen. Dat heb ik een paar gehad nu, of zo. En ik denk ook wel, wat ook wel heel fijn is, als ik...dat is meer dan gewoon ome kleding en zo dus als ik mij heel vrouwelijk presenteer of *whatever* dan...en dat mensen zeggen van ‘hey dat is een vette outfit’ dat is heel cool. En ook als mensen waarvan ik weet dat dit niet hun ding is, dat ze het nog niet helemaal snappen maar dat ze dan toch wel zien van ‘het is gewoon chill als ik nu zeg tegen hun hey dat is mooi’ want dat voel ik meteen. Je voelt meteen wanneer iemand...dat is het ding...je voelt meteen wanneer iemand moeite doet en wanneer niet. Je voelt meteen wanneer iemand een oprechte *slip up* maakt of er gewoon eigenlijk echt niet mee bezig is. Dus wanneer je het wel oppikt, dat je voelt dat ze...dat het in hun hoofd zit, dat ze *mindful* zijn, dat is te gek.

M: Ja, zeker. En dan de een na laatste vraag alweer: vind je dat er iets in de Nederlandse taal moet veranderen, of de situatie...wat zou je veranderen, of wat vind je dat er moet veranderen?

J: Ik denk , zoals jij ook al zei, dat het met de taal wel oké is, dat het wel goed zit, het zou misschien...het zou goed zijn om nog nar meer uniformiteit te streven qua duidelijke *pronouns*, maar ja in dat proces zitten we nog en ik vind het niet erg dat er meerdere dingen zijn zoals die en hen/hun en zo, dat zou misschien nog een klein verbeter punt kunnen zijn. Maar uiteindelijk, veel belangrijker is dat er ook representatie komt. Ik heb het voor mijn gevoel nog niet in de media gezien in het Nederlands...hen/hun...ik heb het nog niet voorbij zien komen. Dus dat zou wel...

M: Je hebt Thorn bijvoorbeeld, die is het eerste non-binaire personage in Spangas. Maar dat is dan echt de eerste en de enige.

J: Ja, oké. Nou ja dat soort dingen, ik denk dat dat wel heel goed zou zijn. D’r was ook...gender neutraliteit en non-binariteit in zoiets als reclames bijvoorbeeld, een tijde terug was er een reclame campagne ik denk van H&M ofzo ‘ook jongens kunnen rokken dragen’ en van jongens in rokken, en dat vond ik op zich nog cool natuurlijk maar ja dan denk ik ook van ‘ja, weet ik veel, mensen kunnen rokken dragen’ zo kan je het ook zien, weet je wel? Dat zou ik dan wel graag een keer willen zien, dat het niet meer draait om...van een soort kruising of *cross-dressing* gewoon meer van ‘je draagt wat je wil’. Dat zou ik graag wel willen zien. Dus ik zou het meer...ik zou het dan meer in een culturele *shift* willen zien en in wat je op televisie en in films en in series inderdaad ziet. Ik denk dat het met de taal verder niet per se...dat het een issue is maar het moet gebruikt gaan worden, dat is het heel erg. Want wij gebruiken het wel...maar ja...

M: Ja, zeker. En dan, zijn er nog ervaringen of iets die jij met mij zou willen delen? Heb je nog iets wat je dringend kwijt wil? [gelach]

J: Nou...nee...d’r zijn wel meerdere...ik heb wel meerdere ervaringen gehad die gewoon interessant waren, ook wel heel erg als het gaat om kunnen dragen van de kleding die je wil dragen voor mij. Ik heb dit jaar voor het eerst een jurk gekocht. Ja, geweldig. En ik vind altijd dat het net niet, het staat maar tot zekere hoogte in verbinding met non-binair zijn, wan tik had ook een man kunnen zijn en graag jurken kunnen dragen maar mij op die manier identificeren en dat zijn en dat leven, sterkt mij wel heel erg bij gewoon de keuzes kunnen maken die ik wil maken. En niet meer na te hoeven denken over gender. En mijn partner heeft dat ook. Mijn partner die heeft ook een *binder* gekocht en die is daar echt super *happy* mee, echt niet normaal. Dus wij maken allebei die dingen mee en dus de bevrijding van het bezig moeten zijn met of iets past bij je gender of niet is denk ik iets wat non-binairiteit ons allebei gegeven heeft. Dus dat is heel cool en daar hebben wij wel dat soort ervaringen hebben gehad. Niet allemaal per se even relevant voor nu maar vond ik wel leuk om nog even te vertellen.

M: Ja zeker. Dat is inderdaad wel fijn dat je gewoon...dat het inderdaad de gender gewoon voorbij gaat. ‘maar wat past bij mij als persoon, wat wil ik?’ en niet ‘oh dat mag niet want je bent dit of dit’,

maar gewoon, koop een jurk of doe een *binder* aan of doe *whatever*. Doe wat jij fijn vindt, dat is wel gewoon belangrijk.

J: Ja!

M: Ik had ook laatst, want ik vertelde dat ik...ik koop eigenlijk alleen maar 'mannen' kleding maar eigenlijk is dat ook raar want op het moment dat ik het heb is het gewoon mijn kleding, het is gewoon van mij en iemand zei ook van 'oh ja wow zo had ik er nog nooit over nagedacht'. Maar dat is toch eigenlijk wel zo, ik bedoel ik koop gewoon kleding en dat is dan van mij en waarom heeft dat dan een gender, het is een t-shirt.

J: Ja, precies. Dat is ook heel erg hoe ik mij voel ook over het dragen van vrouwelijke kleding, ik wil nog wel eens de vraag krijgen van 'oh want je wil graag vrouwelijk zijn', nou nee het is meer... ik vind het gewoon mooi of zo, ja. Dit ben ik.

M: Ja. Oké, dan zet ik nu wel de *recording* uit, met toestemming [gelach]

J: Ja, tuurlijk, ja.

Transcription interview Sterre

Date of the interview: 19th of December, 2020

Interviewer: Meike Ravelli

Interviewee: Sterre Kasel

M: Interviewer

S: Interviewee

M: Oké, dus, hallo!

S: Hallo!

M: Dank je wel dat je mee wou doen aan dit onderzoek.

S: Geen probleem.

M: Hoe heet jij?

S: Ik heet Sterre.

M: Oké, en hoe oud ben je?

S: Ik ben achttien.

M: Achttien, oké. En waar kom je vandaan?

S: Ik kom uit Steenwijk. Dat is een stad/dorp-achtig iets in Overijssel.

M: In Overijssel, oké. **En hoe identificeer jij je?**

S: Ik identificeer me als... Ja, niet man of vrouw. Dus eigenlijk gewoon... Ik zie mezelf als een persoon. En daar hang ik verder geen labels aan eigenlijk.

M: Oké, oké. **En wat zijn je persoonlijke voornaamwoorden?**

S: Ehm, ja, dat is een beetje nog lastig, denk ik, want ik gebruik eigenlijk... Zij/haar wordt nog best wel vaak gebruikt door bijvoorbeeld mijn ouders of zo, en dat vind ik ook niet erg. En die/hun word ik op school wel eens, zeg maar, genoemd. Dus ik vind, eigenlijk maakt het me niet heel veel uit, maar dat komt ook, denk ik... Ik ben bij alle *pronouns* die er nu zijn eigenlijk... Heb ik zoiets van nou ja dat... Het doet me niet zoveel dat ik er zelf dan niet echt meer waarde aan hang. Ja, ik weet niet. Het voelt niet echt als wat ik vind... Ja, ik vind eigenlijk niks echt passen of zo. Dus dat is wel nog lastig. Ja, dat is ook, denk ik, gewenning, omdat die/hun nog niet echt in de Nederlandse taal, zeg maar echt *is* of zo. Het bestaat wel, het wordt wel gebruikt, maar het wordt nog niet echt erkend als dat het iets is. Dus dat vind ik, denk ik, nog wel lastig om daar... Om dat dan toch te gebruiken.

M: Ja, ja, ja. Dus soort van bij gebrek aan beter heb je zoiets van 'oké, dan maar die/hun', maar eigenlijk...

S: Ja.

M: Eigenlijk pakt voor jou geen enkele... Ja, geen enkele term echt jou, zeg maar.

S: Nee, klopt. Dus ja, nee, klopt.

M: Oké. Ja, dat was wel interessant, want een van de andere had ook zoiets van ‘non-binair is ook weer een label...’

S: Ja.

M: Dat je, zeg maar, eigenlijk ook door gebrek aan beter, dat je dan maar zegt, om het toch aan mensen uit te leggen, dat is toch wel een term die iets meer nu bekend is, dat je dan toch maar zegt ‘oké, ik ben non-binair’. Eigenlijk is het doel om niet in een label te passen.

S: Ja, klopt. Nee, precies dat. Ja, want dat is... Dan... Ik gebruik inderdaad ook wel dat ik non-binair ben, maar meestal zeg ik er daarna ook wel bij van ‘ja, of *gender queer* of iets in die richting’. Gewoon het feit dat ik me vanbinnen gewoon niet per se een man of een vrouw voel. En wat ik dan meestal ook wel vertel en ehm... Ik heb het daar met mijn moeder bijvoorbeeld ook wel over gehad en die zei ook altijd eigenlijk ‘ja, je bent gewoon Sterre, dus...’

M: Right.

S: Ja, en verder hoeft het niet in die zin gelabeld te worden, maar denk ik ook omdat het voor mij ook wel de angst is als je het zelf... Als je het labelt voelt het als iets heel erg vast en het voelt ook als een soort... Zo van, dan ben je dat, terwijl ik denk van ik weet eigenlijk helemaal nog niet wie ik ben. Ik ben gewoon mezelf en misschien is dat wel dit, maar misschien is dat ook wel iets heel anders.

M: Ja. Ja, nee, dat snap ik wel. Ik heb dus hier ook de vraag, zeg maar, ‘Wat betekent non-binair zijn voor jou?’ Maar eigenlijk is dat dus eigenlijk van ‘ik ben mezelf’. Dat is... Je bent eigenlijk niet per se... Je wilt niet dat hokje, maar je bent gewoon voornamelijk, in welke vorm je je ook identificeert, je bent gewoon eigenlijk altijd wel jezelf.

S: Ja, klopt. Ja, nee, dat is inderdaad... Die vraag inderdaad... Ja, gewoon, dat je jezelf kan zijn en dat het... Dat mensen jou gewoon zien als... Dat mensen je zien om je karaktereigenschappen en wat je leuk vindt en niet om wat je in je broek hebt of wat je... dat je bent. Want het is gewoon jou als persoon. Ja, ik weet niet...

M: Ja. Dus eigenlijk... Het gebruik van labels is eigenlijk ook meer zodat anderen jou kunnen begrijpen. Maar...

S: Ja.

M: Je wilt eigenlijk gewoon op jezelf begrepen worden, zeg maar.

S: Ja, klopt. Nee, precies dat.

M: Ja, oké. Ja, nee, dat snap ik volledig. En hoe oud was je toen je, zeg maar, een beetje hier achter kwam? Toen je hiermee bezig... Dat het echt aan de voorkant... Echt naar boven kwam, zeg maar?

S: Ik denk dat ik... Ja, het precieze moment geen idee, maar ik denk 16/17. Rond die leeftijd. Ja, want ik heb er een grappig verhaal over, want toen ik in de derde zat, toen werd ik verliefd op een jongen, alleen ik was er gewoon nog niet echt klaar voor blablabla. Gewoon een beetje, weet je, dat verhaal gewoon. Het was voor mij gewoon nog niet... Het voelde nog niet goed. Dus toen zei ik voor de grap tegen mijn moeder ‘Ja, wat als ik lesbisch ben?’, weet je wel? Dus toen heb ik uiteindelijk gedacht van oh misschien ben ik dat wel. Dus nadenken en toen vond ik een meisje leuk. Toen dacht ik oh ja, waarschijnlijk ben ik lesbisch. Maar toen begon ik nog meer daarover na te denken en die term voelde als ‘niet echt goed’. Het voelde niet dat het echt klopte.

M: Ja.

S: En ehm... Dus toen uiteindelijk dacht ik zo van oké, waarom klopt dat dus niet? En toen ben ik er later dus achter gekomen dat... Het was een vrouw die op een vrouw viel. En toen was ik zo van ja,

maar dat voelt helemaal niet goed of zo. En ik denk dat ik het toen een beetje... Nou ja, mensen ook in de media steeds meer opkwamen met van 'hey, ik ben non-binair' of 'Ik voel me niet per se een man of vrouw', en toen dacht ik oh wacht. Dit is... Dit bestaat of zo. En toen... Ja, ik denk dat ik er toen een beetje achter ben gekomen. En toen... Dan uiteindelijk komen de herinneringen van vroeger van toen ik borsten begon te krijgen en zo. Ik wilde het echt niet. Ik heb daar echt over gejangt. Ik vond het echt niet fijn. Ik wilde eigenlijk, gewoon net als de jongens, wilde ik nooit topjes dragen. Ik heb ook tot ik in groep 8 heb gezeten... zat of zo, heb ik geen topjes gedragen. Gewoon uit protest ook echt. Toen was mijn moeder zo van 'het moet wel echt' en sindsdien... Tot ik mijn eigen keuzes kon maken in bikinitopjes heb ik echt van die, bijvoorbeeld, sportbh's gedragen, en dat soort dingen. Dat klikte op een gegeven moment en dan zit je zo van oh wacht, ik snap nu die reactie. Gewoon dat opeens een wereld voor je opengaat en dat is het gewoon echt. Omdat je het gewoon niet weet.

M: Ja. Dat herken ik ook bij mezelf heel erg. Dat je inderdaad het woord 'lesbisch' ook gewoon niet goed voelt of dat het inderdaad impliceert dat jij dus ook een vrouw bent die op vrouwen valt. En het is niet...

S: Ja.

M: En het heeft niks te maken met dat je op vrouwen valt, maar meer met dat andere van dat het dus impliceert dat jij dus een vrouw bent. Dus ja...

S: Ja.

M: Dat is grappig. Dat heb ik ook, dat ik dacht huh, maar ik vind 'lesbisch' helemaal niet fijn. Maar het vallen op vrouwen vind ik wel gewoon fijn [lacht].

S: Ja, nee, ja, nee, dat is echt dat.

M: Ja, die disconnectie inderdaad. Ja, nee grappig dat daar echt wel ook een parallel in zit. Ook dat inderdaad met... Mijn moeder zei ook 'Jij was echt ontroostbaar op je dertiende, dat het, zeg maar, allemaal begon te groeien en dat de puberteit...' Ja, dat is gewoon, ja... Grappig. Maar je hebt het er dus ook met je moeder over gehad. Ben je dus ook, zeg maar, uit de kast?

S: Ja, ik denk het wel. Ja, ik doe er eigenlijk ook nooit echt geheimzinnig over, want ik zeg gewoon 'ik ben gewoon nog steeds mezelf en dat zal ik altijd ook blijven'. En ook al verandert dat later wel als ik later wel denk oké ik wil wel... Ik pas wel in het hokje een of het ander, ook prima. Maar dit is gewoon wie ik, weet je wel, wie ik ben en... Mijn moeder had het in eerste instantie wel lastig, omdat ze het niet begreep en dat ze er gewoon niet echt in kon komen van 'Hoe zit het nou?' Dus daar hebben we wel echt ruzie over gehad en ook wel echt dat ik het heel erg eng vond om het erover te hebben. Dus toen ben ik best wel lang... Wel grappig, want ik was op vakantie toen met haar en toen hebben we het er wel eens over gehad, maar ze reageerde dan best wel heftig, omdat ze het gewoon niet begreep. Dus dan was het gewoon van 'Ja, maar je bent gewoon geen meisje-meisje.' Ik was zo van 'Nee, dat is het punt niet. Ik ben gewoon... Ik voel me niet een meisje,' weet je wel? Toen heb ik het er heel lang niet over gehad, omdat ik gewoon dacht van nou ja, misschien klopt het ook wel helemaal niet wat ik denk en wat ik voel. En toen uiteindelijk, toen... Ik weet niet, ken je Thorn Roos? Nou ja, die zag ik toen een keer op Instagram en toen dacht ik van wacht. Mijn gevoel is helemaal niet raar of het is helemaal niet gek dat ik dit zo voel. Toen heb ik het er nog wel een keer over gehad en ook wel goeie gesprekken gehad met haar gehad en toen... Nu is ze ook uiteindelijk wel zo tot de conclusie gekomen dat het gewoon is wie ik ben en ze er ook wel steeds over nadenkt. Dat ze bijvoorbeeld zegt: 'Slaap lekker, meid.' Dan is het ook wel bijvoorbeeld zoets van, dan... Ze zegt het wel, maar dat komt ook omdat ik heb gezegd dat het prima is dat ze dat zegt. Want ik snap... Ja, ik weet niet... Ja, dat maakt me niet zoveel uit. Maar dat ze wel zegt van 'Ja, ik denk er dan wel steeds aan, want als ik dan zoets zeg dan denk ik oh ja wacht...' Dus ja, dat is wel fijn, dat ze nu, zeg maar, er over nadenkt. Ja, ik weet niet... Dus dat gaat nu wel goed, gelukkig.

M: Mooi.

S: Dus ja, mijn vrienden weten het eigenlijk ook allemaal wel. En ja, uit de kast... Ja, ik denk dat ik dan uit de kast ben. Ja!

M: En zijn er ook situaties waar je het niet zou willen, dat mensen het weten?

S: Nee, eigenlijk... Eigenlijk niet, want ik heb best wel de *mindset* gekregen met als je mij niet accepteert of als je mij niet leuk vindt met wie ik ben dan ben je het ook niet waard om of in mijn leven te zijn of gewoon... Je bent het dan niet waard om daar iets van te vinden voor mijn gevoel. Dus dan is het ook zo van nou ja, laat maar. En ook als mensen trouwens... Ook als mensen vinden dat het niet klopt of dat het niet kan of... Ik zou ze best wel graag dan willen zeggen van dat kan wel, dat is bewezen dat het kan, zeg maar. Dus het is niet zoiets dat het dan een 'gevoelletje' is, het is ook letterlijk wetenschap. Maar als mensen zeggen 'Ja, ik ben het er gewoon niet mee eens,' ja, dan ook prima. Ik bedoel, ik kan jou... Ik kan iemands gevoel niet veranderen.

M: Nee.

S: En ook als je bijvoorbeeld in God gelooft en je bent... Gelooft echt heel erg van dat bijvoorbeeld het homohuwelijk gewoon niet kan, maar je respecteert wel iemand keuze... Bijvoorbeeld, je zou het zelf niet doen, weet je wel, maar je respecteert wel iemand anders keuze. Ja, weet je, dan heb ik echt geen kwaad bloed tegen een ander persoon. Dus het is... Nee, ik zou het niet... Er is geen enkele situatie waarvan ik zou denken van nee, iemand mag het niet weten. Ja, bijvoorbeeld, ik zou het niet zo snel vertellen aan opa en oma bijvoorbeeld, maar dat komt gewoon doordat die het waarschijnlijk niet zullen snappen en ik vind het dan niet belangrijk.

M: Nee, precies.

S: ... Om dat te vertellen.

M: Nee, oké. Ja. Nee, want ook... Ik merk ook bij mezelf... *Coming out* is ook een proces. Je hebt niet één moment dat je, zeg maar, uit de kast komt en dat is het en dan hoef je het nooit meer te doen. Het is echt...

S: Nee, klopt.

M: ...heel... Het is echt een constant in beweging blijvend proces. En ook met... Want je ontmoet ook gewoon nieuwe mensen, ook als je ergens nieuw gaat werken of je doet een nieuwe opleiding. Weet je wel? Dus hoe ga je eigenlijk om met nieuwe mensen die het nog niet weten?

S: Nou, dat vind ik op zich wel... Ik denk dat... Ik vind dat op zich wel lastig, omdat ik nog steeds heel erg in de fase zit dat als ik er bijvoorbeeld niet aan denk, dan bestaat het misschien ook niet, zeg maar, dus, ik bedoel... Ik heb best wel lang gedacht dat het misschien iets gek was. Maar ik heb ook nog steeds, zeg maar, in mijn achterhoofd dat wat ik denk of wat ik voel misschien helemaal niet de waarheid is. En dat is echt een heel erg... Dat drukt echt heel erg op me, dat ik denk... Zeg maar... Iets wat je de hele dag door mijn hoofd spookt en ik vind het dan dus ook heel eng om te zeggen van 'Ik voel me niet per se dit of dat, ik ben gewoon wie ik ben.' Omdat ik bang ben dat ik niet die waarheid kan opleven, zeg maar. Terwijl dat is niet raar, dat weet ik. En het is ook helemaal niet erg als het je... Als het gevoel later verandert, om dat te veranderen, dat is niet erg, dat weet ik, maar toch voelt het als een... Als iets, ja, heel engs.

M: Alsof...

S: Dus...

M: Alsof die nieuwe persoon misschien dan opeens zou zeggen van ‘Nee, maar dat ben je niet.’ En dat je dan helemaal zoiets hebt van... Je wilt niet in twijfel getrokken worden of zo, op die manier.

S: Ja, klopt. En... Ja, klopt. Terwijl, de meeste mensen aan wie ik het heb verteld dan... Meestal doe ik dat dan als in een grapje of zo, of iets van... Vooral als iemand zegt ‘ja, jongens en meiden’, dan is het van ‘Welkom,’ en dat ik dan zo bijvoorbeeld van mijn stoel opsta en wegloop bijvoorbeeld. Voor de grap. En dan is iedereen zo van ‘haha’, weet je wel? Gaat die weer. Maar ja, de meeste mensen aan wie het vertel zijn meestal zo van ‘Oh, helemaal prima! En voor *pronouns* gebruik je dan?’ En ik zo van ‘Nou, dat maakt me dan dus vaak niet zoveel uit.’ En dan is het zo van ‘Oh, oké!’ Dan is het ook eigenlijk klaar. Het wordt... Ik maak het meer een ding dan dat andere mensen dat doen.

M: Ja, nee, dat herken ik wel. Ik heb ook wel eens, soms, en ik ben al, zeg maar, wat verder, in de zin van dat ik, ja, ook al wel wat jaren, zeg maar, bezig ben en zo. Niet verder als in, meer of zo, maar ik bedoel, ik ben gewoon ook wat ouder, dus dan heb je ook wel wat ervaring. En ik heb zelfs nog dat ik soms wakker word of zo, of dat ik dan soms soort van die gedacht heb van ‘wat als ik het nou allemaal verzin?’ of zo. Of ‘Wat als de transfobische mensen gelijk hebben?’ Ik denk dat dat best wel een natuurlijke reactie is op de situatie en ik denk dat je je daar niet zo erg veel zorgen om hoeft te maken, zeg maar. Maar ik snap... Ik herken wel heel erg dat je soms... Dat je denkt ‘oh, misschien ben ik wel echt veel te raar’ of zo. Weet je wel, dat je opeens die angst hebt of zo.

S: Ja, klopt.

M: Maar hoeveel tijd zat er eigenlijk tussen dat je het bij jezelf realiseerde en dat je ermee naar buiten kwam?

S: Nou, ik denk echt ‘naar buiten naar buiten’ is wel een jaar. En dat vind ik wel grappig, want dat ben ik van mezelf niet gewend, omdat ik best wel... Ik ben best wel een flapuit, en... Ik vind vrijwel ook niks raar, zeg maar. Ik ben wel een persoon aan wie je alles kan vertellen. En ik ben ook wel een persoon die ook aan mensen alles vertelt, omdat ik niet wil dat dit soort dingen bijvoorbeeld een taboe zijn. Want dat is gewoon... Is gewoon... Ik zou het verschrikkelijk vinden als dit een taboe is bijvoorbeeld als ik later kinderen zou willen of zo, dan zou ik willen dat ze opgroeien in een wereld waar ze alles en iedereen mogen zijn. Dus... Dus dat heeft me wel een tijdje gekost, omdat ik zo beïnvloed werd door mijn moeders reactie. En toen ik uiteindelijk wel uit de kast kwam bij mijn vrienden, toen heb ik het dus een keer tussen neus en lippen door verteld van ‘ja, ik weet niet,’ weet je wel... ‘Ik denk dat... Ik *struggle* hiermee.’ Dat zij toen heel erg, gewoon, enthousiast waren er eigenlijk over. Die waren helemaal van nou ja, prima, weet je wel? Dat is helemaal oké! En toen, dat ik ook dacht van oké, weet je, ik mag ook best wel voor mezelf opkomen in dit soort dingen. En dat heb ik toen... Vanaf toen ook echt wel gedaan. En dat maakt wel echt dat mensen ook meer... Dat mijn moeder ook veel meer daar respect voor had en uiteindelijk ook mijn... Mij begon te begrijpen. Want als je iets zegt, maar uiteindelijk denkt van nee, laat maar, ik wil het er niet over hebben... Dat zei ik echt altijd: ‘Laat maar, ik wil het er niet over hebben, want ik wil me niet zo voelen.’ Maar dat ik nu zeg ‘Oké, maar ik wil het er wel over hebben. Ik vind het wel heel erg kut, maar...’

[Onderbreking]

‘...Dat ik nu, zeg maar, ik wil het er eigenlijk wel over hebben, want...’

M: Ja.

S: Ook al voel ik me er vervelend over, ook al zit ik nog steeds in mijn hoofd van oh was ik maar ‘normaal’ – wat een stomme gedachte – dat ik dan denk van oké, maar dit mag ook verteld worden. Want het is gewoon een proces en...

M: Zeker.

S: En dit is niet altijd leuk, maar als ik het vertel dan wordt het misschien ook de wereld gezien als iets wat helemaal oké is. Dus...

M: Ja.

S: Ja, het heeft... Ja, was een jaar, maar voor de rest... Ja. Ik ben.. Op zich niet erg dat het een jaar was. Dat is ook goed, denk ik.

M: Ja. Ik bedoel... Iedereen is anders en iedereen wil daar ook... Ik ben daar... Ik heb daar ook mee gewacht en dat was ook... Voor mij was het meer omdat ik het... Eerst was het nog van mij en ik wou er zelf... Ja, ik wou dat het eerst nog even van mij was en dat ik zelf voelde hoe dat was voor mij. En daarna, toen ik er eigenlijk wel heel zeker van was en dat ik ook wel wist van oké, ik zou het heel fijn vinden als iedereen mij gewoon ziet als mij, toen ben ik het ook aan andere mensen gaan vertellen. Dus het is wat dat betreft ook best wel oké om het eerst even van jezelf te laten zijn, zeg maar.

S: Ja, klopt.

M: Dat je daar gewoon tijd aan geeft, zeg maar.

S: Ja, want hoe lang... Hoe lang, zeg maar, heb jij daarmee gewacht? Dus, zeg maar, tot... Wanneer wist je het en wanneer dacht je van nu ga ik het mensen vertellen?

M: Ja, ik was eigenlijk best wel een stukje ouder. Ik was echt wel twee... Want ik ben nu 27, dus ik was iets van 2-/23 toen ik, toen dat idee begon te groeien. En toen was ik iets van 3-24 toen ik echt aan vrienden eerst heb verteld van 'Oké, noem mij zo' en 'Ik ben non-binair en dit zijn mijn *pronouns*.' En toen heb ik ook nog wel een jaar gewacht voordat ik het aan mijn moeder vertelde, maar dat was ook... Dat had ook wel echt te maken met dat ik, soort van, huiverig was voor haar reactie in de zin van... Ik dacht dat zij het heel erg moeilijk ermee zou hebben en dat was ook wel zo. En dat is nu eigenlijk dus ook wel weer... Nu pas wordt dat, zeg maar, beter. Maar ja, iedereen proces is natuurlijk anders. Maar ik heb ook wel een tijdje daarmee gewacht. Maar dat ik echt zeker was daarvan, dat was eigenlijk al wel vrij snel. Maar ja, eigenlijk laat je je ook wel beïnvloeden door andere mensen. Je wilt niet te snel daarmee zijn of zo, of je bent bang dat, wat gaan je vrienden daarvan zeggen of zo. Maar op een gegeven moment had ik zoiets van nee, dit is gewoon wie ik ben. Eigenlijk ook wat jij zei van 'Als jij daar niet mee om wilt gaan, dan waarom zou ik jou dan in mijn leven houden?'

S: Ja.

M: Want het... Ja, ja... Maar je had het eigenlijk dus ook al over Thorn en over een beetje de media. Is dat een beetje de aanleiding van dat je er achter kwam dat dat ook bestond?

S: Ja. Ja, nee echt. Ja... Ik ben ook echt... Ja, dat is heel... wel grappig, maar ik ben eigenlijk ook... Die speelt in... Hoe heet die serie? *Sabrina*, zeg maar? Ik weet niet of je die serie kent?

M: Ja! Theo!

S: Nou daar... Ja, klopt! En toen ging ik wel een keer op Instagram zoeken en toen zag ik dat diegene zich ook gewoon identificeert als 'niet man of niet vrouw'. Dus, zeg maar, non-binair. En toen was ik zo van, ehm... interessant. Dat vond ik echt heel tof. Ik dacht van wauw, dat je dat durft, of tenminste dat je daar open over bent en gewoon... Wat een tof persoon ben jij nou eigenlijk. En toen ook wel met iemand anders... Ik ben heel slecht in namen trouwens... Die zingt ook. Nou ja, toen uiteindelijk kwam ik wel bij andere mensen en toen zag ik dus meerdere vormen ook van het zijn van non-binair. Dus toen... Want ik ben op zich best *feminine*, dus zeg maar gewoon... Ik heb nu dus lang haar, maar dat gaat er dinsdag gewoon af, want ik vind het echt niet chill, zeg maar, lang haar... Maar ik ben op zich best *feminine*, en dat is ook verder prima. Maar ik heb dus ook de mensen dus ontdekt die ook

feminine zijn, maar ook gewoon non-binair. Dat dat kan en dat dat niet gek... Dat hoeft er niet androgeen uit te zien...

M: Nee.

S: ...om te zeggen van 'ik voel me niet man of vrouw'. En dat is iets wat echt super *eye-opening* was voor me, want ik was echt zo van 'maar dat kan helemaal niet, want ik vind het ook echt wel leuk om een keer een jurkje te dragen,' en toen kwam ik er ook steeds achter van kleding is helemaal niet... Zit helemaal geen gender aan en als je dat...

M: Nee.

S: ...als je dat, weet je wel... Dus ben ik daar heel erg achter gekomen. Toen kwam ik uiteindelijk inderdaad uit bij Thorn Roos en toen zag ik ook wel echt iemand die heel... Die wel heel erg androgeen eruit zag. En hoe diegene, zeg maar, zich opent... Openstelt als non-binair zijn en ook in... Dus ook in bijvoorbeeld *Spangas* dan dus nu speelt, en ik houd ook heel erg van acteren, dus, zeg maar, dus dat is ook gewoon een fijne representatie...

M: Zeker!

S: ...en toen dacht ik ook wel van oké, dit is wel echt een persoon waar ik tegenop kijk. Dus dat is wel uiteindelijk iemand geworden waarvan ik echt kan zeggen van diegene heeft me wel echt geholpen met dat het oké is.

M: Zeker!

S: Dus dat, ja... Daar ben ik heel dankbaar voor gewoon.

M: Ja. Vind je dat er in de media, in de Nederlandse media, maar ook de internationale media, dat er meer representatie moet komen voor non-binaire personages?

S: Ja. Ja, want als je niet weet dat het bestaat, hoe kan je dan weten... Hoe kan je dan, zeg maar, erachter komen of dat... Of diegene, zeg maar, jou representeert... Dus... En dat is ook wat ik vroeger uit... Wat ik van vroeger uit hebben mijn ouders wel altijd hebben ze nooit... Ja, ze hebben het wel eens genoemd, maar ze hebben altijd wel natuurlijk meegegeven van nou ja, het is oké als je misschien wat anders bent of als je gewoon... Als je niet... Als je bijvoorbeeld niet hetero bent of als je bi-seksueel of lesbisch of *whatever* bent. Maar ik mis toch wel gewoon om die representatie in bijvoorbeeld tv-programma's. En ook in... Op school. Dat het er op school totaal niet was. Echt gewoon nul. En dat ik door mezelf, door *social media* erachter ben gekomen dat dingen bestaan. En dat vind ik heel zorgelijk, want ik weet dat mijn ouders nooit hebben bedoeld om me zo, zeg maar, om die... Om dat, soort van, achter te houden...

M: Nee.

S: ..., maar ze waren er gewoon niet mee bezig. Dus, zeg maar, die tijd is ook... Was ook heel anders...

M: Zeker.

S: En ik vind bijvoorbeeld dat het nu echt wel anders mag zijn. Want we weten al heel lang dat er dingen zijn die niet hetero zijn en niet *cis*, dus...

M: Ja.

S: ...Ik vind wel dat dat nu opgepakt moet worden. En vooral dus op school, want als je op school op jonge leeftijd begint met vertellen van 'Oké, je hebt dit en je hebt dat,' ook met bijvoorbeeld geloof, dan heb ik wel heel erg het gevoel dat dat goed kan komen.

M: Ja.

S: Dus, en dat is ook wel echt iets waar ik echt heel erg voor sta en ik bijvoorbeeld nu een docent Theater-opleiding en ik wil later heel graag misschien zelf toneelstukken maken in die richting. En wat ik heel mooi zou vinden is als ik in die zin mee kan geven van ‘Hey, er bestaan nog meer dan misschien wat je ouders vertellen of wat je tv-programma’s vertellen.’

M: Ja, precies.

S: Dus... Ja, ik vind echt dat dat er meer moet komen en ik wil daar ook heel graag zelf aan meewerken.

M: Ja. Ik denk dat dat ook het moment is dat er meer verhalen gaan komen op het moment dat non-binaire mensen hun eigen verhaal mogen vertellen in de media. Of bijvoorbeeld ook vrouwen en met name ook zwarte vrouwen in Nederland, maar ook internationaal... Weet je wel, op het moment dat die mensen achter de camera mogen staan en de verhalen mogen schrijven en, weet je wel, andere functies bekleden voor en achter de camera, of in boeken of, weet je wel, in alle facetten van de media... Dat je dan ook juist meer representatie krijgt. En ik denk...

S: Ja!

M: ...dat ook vanuit de non-binaire mensen moet komen, want, zeg maar, wij hebben die ervaring. Wij weten hoe het voelt. Wij kunnen dat verhaal het beste zelf natuurlijk vertellen, dus ja, ik denk dat dat echt wel een heel mooi streven is en dat is ook een beetje dit onderzoek natuurlijk. Om aandacht te brengen voor ‘hey, dit is wat er gebeurt als je...’ Überhaupt: dit bestaat, non-binair bestaat, en ook een beetje dit zijn de gevolgen voor als je het goed... Mensen goed aanspreekt en als je het niet doet, zeg maar. Dus, ja, dat is wel...

S: Ja.

M: ...een heel mooi streven. De volgende vraag is dus eigenlijk ook een beetje waar mijn onderzoek eigenlijk het meest over gaat. En dat **is hoe jij zelf de Nederlandse taal ervaart en dan met betrekking tot... Daar hebben we het eigenlijk ook wel over gehad, maar met betrekking tot de genderneutraliteit daarvan. Of juist niet.**

S: Ja. [zucht] Ja, nou, ik volg bijvoorbeeld op Instagram mensen zoals Nanoah en zeikschrift. En ja, ik ben niet per se een persoon die snel dingen op mezelf betreft, omdat ik vaak iets heb... Omdat het met mij, zeg maar, nooit is gebeurd, zo iets, dus ik kan... Ik kan me er wel in vinden dat dat echt heel rot is, maar soms dan schrik ik wel echt van dingen. Dat ik denk dat mensen, dat bijvoorbeeld *de Volkskrant* of een ander blad weer eens echt lak heeft aan iemands voornaamwoorden. En dat vind ik voor de mensen waarbij het gebeurt, bijvoorbeeld bij Nanoah, vind ik echt heel zorgelijk. En dan ook gewoon super... Ik vind het ook heel raar, want het is eigenlijk gewoon iets... letterlijk een persoonlijkheid die je van iemand afpakt. En het is ook gewoon... Het is super egoïstisch om te zeggen ‘Nederland gaat dit niet begrijpen.’ Want hoezo kan één iemand, één blad – *de Volkskrant*, *whatever* – bepalen voor Nederland dat het niet begrijpelijk is? Dan ga je dus dat stigma daarop leggen dat het niet begrijpelijk is. En alle lezers, alle *Volkskrant*-lezers, alle mensen die nog helemaal geen weet hadden van wat – dat non-binair bestaat, die gaan denken oh, dit is heel moeilijk. En och jeetje, wat...

M: Die kleuren dan meteen hun beeld. Daarvan.

S: Ja, dan geven ze een heel verkeerd beeld af en dan is het dus... En dan zijn het dus de... vaak de heteroseksuele cis-mensen die voor ons bepalen wat wel of niet kan. En dan denk ik wel van daar is dan iets mis. En dat is ook wel een reden waarvan ik dacht oké, nu ga ik het ook vertellen, dat ik me

niet man of vrouw voel, omdat dit mijn verhaal is. En als ik het niet vertel, als ik niet een voorbeeld kan zijn voor anderen, dan...

M: **Wie moet het dan doen?**

S: Ja, wie gaat het dan doen? Dus daar zit ik ook echt zo van... Dus ik deel dingen ook bijvoorbeeld op mijn Instagram, zo van 'Jongens, dit kan echt niet,' en dan hoop ik gewoon echt dat mensen denken van... Dat ze met me in gesprek gaan bijvoorbeeld, of dat ze...

M: Ja.

S: ...zelf denken van oké, dit gebeurt er dus, dit is best wel heftig.

M: Ja. Ja, nee, dat snap ik. Ja, en... Maar ik had ook met iemand anders, had ik, zeg maar... Stelde ik natuurlijk ook deze vraag. En die zei dat de Nederlandse taal zelf eigenlijk wel toereikend is. Dus, weet je wel, we hebben 'die', we hebben 'hen', we hebben 'die/diens', een beetje in die hoek en zo. Dus dat de taal wel zo ver is, maar dat het probleem eigenlijk ligt bij de mensen. **Ben je het daarmee eens? Want dat haal ik een beetje uit wat je vertelt.**

S: Ja, nee 100%. Want aan de Nederlandse taal is helemaal niks mis. Dat staat volgens mij nu ook in *de Dikke Van Dale*, dat het gewoon een voornaamwoord kan zijn. Het is ook gewoon iets, bijvoorbeeld een bank, als ik zeg 'Ik ga even naar de bank,' kan ik zeggen 'Ik ga naar de bank om geld te pinnen,' maar ik kan ook zeggen 'Ik ga naar de bank om lekker een dutje te doen op de bank in de woonkamer.' En dan is het feit dus dat dat oké is door mensen, dan denken ze van ja, maar dat is gewoon makkelijk, dat is anders. Terwijl ik denk oké, maar die/hun of die/diens, dat... kan ook heel makkelijk een voornaamwoord zijn. En ja, dan ligt het dus echt aan de mensen en niet aan de mensen die de woorden... Ik bedoel, de mensen die de woorden hebben bedacht, die hebben gezegd 'dit kunnen voornaamwoorden zijn.' Echt chapeau, ik bedoel, dat is gewoon super inventief. Maar inderdaad, de mensen die dat zouden moeten gaan gebruiken of die dat in hun woordenschat zouden moeten opnemen, zoals bladen of mediavormgeving of dat soort dingen, als diegenen het vertikken... Ja, dan... Dan helpt het niet. Ja, dan heeft het minder een nut dat die woorden er zijn. Terwijl dat juist heel erg goed is dat ze zijn gemaakt. Dat ze er zijn voor... dus zijn toegevoegd aan het vocabulaire van mensen. Dus ja, daar ben ik het 100% mee eens.

M: Ja. Dus wanneer... wanneer **voel jij je het meest, zeg maar, gezien en erkend voor wie je bent?** En wat draagt daar aan bij?

S: Ik... [stilte] Ik vind het... Ik had wel... Ik heb wel een voorbeeld daarvan, want we deden een keertje een soort van 'Wie is het?' via online en toen moest iemand mij omschrijven. En diegene die heeft toen juist omschreven... Niet bijvoorbeeld dat is een meisje, maar die heeft bijvoorbeeld gezegd 'Diegene heeft een vagina.' Nou goed, weet je, dat heb ik gewoon, dus dat is niet erg. Dus ik was zo van 'Oh wacht, ja dat heb ik!' En toen uiteindelijk kwamen mensen erachter van 'Oh hey, dat is Sterre.' En dat is iets dat me wel echt is bijgebleven, dat ik dacht van iemand... Oké, dus iemand die identificeert me niet als wat ik... hoe ik word gezien door iedereen, maar gewoon aan de *features* die ik heb. Dus bijvoorbeeld, ik speel gitaar, of ik lees graag boeken. Als iemand dat erkend, dat stukje, dus wat ik graag doe of ja gewoon, die stukken, mijn karaktereigenschappen, als iemand dat erkend en mij zo omschrijft, dan voel ik me heel erg erkend in wie ik ben. Dus dat dat een ding is zonder dat er iets... een gender aan vast moet geplakt zijn.

M: Ja, precies. En dus, als tegenovergestelde daarvan voel je je dus het **minst gezien en erkend als iemand dus je eigenlijk alleen maar puur als een gender zou zien?**

S: Ja! Als je iemand inderdaad alleen maar zou zien als een vrouw en voor de rest alleen maar de buitenkant zou gaan zien, want ik heb: de buitenkant is gewoon iets wat je hebt gekregen van moeder natuur en dat kan je bijvoorbeeld veranderen als je dat wilt, en dat is ook heel fijn dat dat kan. En voor

mij is het een beetje een ding dat daar... Ik wil daar best wel mee leren leven, dat ik dit heb gekregen, mijn lichaam en alles, zolang het maar niet het enige is wat van mij is. Want er zit vanbinnen veel meer in wie ik ben dan wat je aan de buitenkant kan zien.

M: Ja.

S: Ja, weet je, ik ben geen sculptuur of zo. Er zit een inhoud, en die inhoud is belangrijk.

M: Ja. Ja, maar zou... vind je daar wel, zeg maar, daarin taal wel belangrijk?

S: Ehm ja. Ja, als er bijvoorbeeld wordt gezegd, wat ik ook... Als er bijvoorbeeld wordt gezegd van 'Nou oké, jongens en meiden,' door bijvoorbeeld een docent, dan zou ik wel... Dat heb ik wel een paar keer gehad, dat ik dacht van oh ja oké, ja ehm... Dan word je er extra aan herinnerd dat je anders bent dan de rest. Maar wanneer mensen bijvoorbeeld zeggen in mijn klas, of bijvoorbeeld de medeleerlingen die zeggen van 'Ja, jongens, meisjes en alles wat er tussenin zit,' als je zoiets zegt dan denk ik van oké, wacht! Er wordt dus gezien dat ik er ook ben, of dat er meer is dan alleen dat. En dat heeft gewoon heel veel effect op hoe je ook naar jezelf kijkt. Want dan is het zo van oké, andere mensen zien ook dat dit bestaat. En andere mensen zien ook dat het... dat die mensen er zijn. Ja, dat vind ik echt super fijn.

M: Ja. Ik maak altijd het grapje dat ik de 'en' ben in 'dames en heren'.

S: [lacht] Ja ja ja!

M: Ja, maar je zou dus, zeg maar, niet per se iets specifiek veranderen aan de Nederlandse taal zelf? Je zou meer mensen, zeg maar, willen veranderen?

S: Ja. Ik zou inderdaad niks aan de Nederlandse taal zelf veranderen, want dat is gewoon iets wat... Ja... Ik weet niet of... Ik zou het niet willen, dat het zou veranderen door, zeg maar, non-binaire, zeg maar, mensen of dat, bijvoorbeeld, is wat veel mensen ook wel denken van oh dan moet alles veranderd worden naar überhaupt weer 'mensen', omdat zij dat willen. Nee, totaal niet. Ik vind het helemaal prima hoe het is. Het is meer gewoon hoe je het woord gebruikt en hoe je dat vormgeeft. En dat is inderdaad... De manier waarop woorden worden gebruikt door de mensen, dat zou ik wel willen veranderen.

M: Ja.

S: Of nou ja, niet per se willen veranderen, maar... Ik zou iets willen toevoegen daaraan. In de zin van 'oké, je hebt man, je hebt vrouw, dat is dat wat er is, dat is wat je gebruikt. Ik wil nog eigenlijk dit ook toevoegen daaraan.' Dus niet veranderen, maar...

M: Dat is gewoon niet het enige wat er is.

S: Ja.

M: Wat er kan zijn. En ja...

S: Ja.

M: Ook door mijn onderzoek, ben ik er ook wel achter gekomen dat, zeg maar, want mensen zeggen van 'oh ja, biologisch gezien is er alleen maar man en vrouw en zo,' maar eigenlijk wordt dat ook een beetje... Is dat nergens, niet per se echt ergens op gebaseerd. In de zin van dat mannen en vrouwen heel erg anders van elkaar zijn. Als in, dat, zeg maar, echt puur, zeg maar, *scientific* gezien, zijn heel veel van de verschillen tussen man en vrouw eigenlijk ook, zeg maar, puur omdat mensen die verschillen willen zien. Of dat, weet je wel, dat mannen zoveel meer... Weet je wel? Oh, mannen zijn echt dit en vrouwen zijn echt dit. Eigenlijk is dat binaire model, is eigenlijk ook nergens per se... Ja,

als je daar echt naar kijkt, wordt dat al vrij snel echt onderuit gehaald. Dus het is eigenlijk ook wel heel erg logisch dat er gewoon veel meer bestaat dan alleen man en vrouw.

S: Ja, het is inderdaad, dan gaan ze zeggen ‘Nou ja, in de oertijd...’ Ja, tuurlijk, in de oertijd waren dingen misschien wel anders, maar we leven nu in 2020 en tegenwoordig kan een vrouw alles zijn wat ze wil, een man kan alles zijn wat ‘ie wil, en een non-binair persoon kan ook alles zijn wat diegene wil. Dus het is, zeg maar, het is niet... Ik bedoel, als ik een bodybuilder wil worden – dat gaat waarschijnlijk niet heel goed lukken, want daar zou ik helemaal niet de interesse voor hebben – maar stel dat ik het zou willen... Ik bedoel, het zou best kunnen! Misschien zou mijn lichaamsbouw er wel niet voor zijn gemaakt, maar misschien iemand anders lichaamsbouw zou er wel voor zijn gemaakt. Maakt niet uit of er nou... wat er nou onder hangt.

M: Zeker.

S: Dus daar... Ja.

M: Oké, dan zijn we alweer tot de laatste vraag. Helaas, jammer genoeg. Zijn er nog ervaringen die jij zou willen delen? Wil je nog iets heel erg dringends kwijt?

S: [lacht] Ja, nou, wat mijn vraag dus soms is, omdat, ik had vrienden van mij... een vriend van mij die is transgender en hij heeft wel gezegd, wel eens dat non-binair zijn of eigenlijk... Of... Hoe noem je dat? Of dat je meerdere, dat je soms één dag man of de andere dag vrouw, zeg maar, bent. Ik weet even niet het woord daarvoor, maar dat het eigenlijk onzin is of dat het niet kan, omdat je dan dysforie moet hebben om bijvoorbeeld trans te zijn, of in ieder geval, dat geloof ik ook echt. Dat ja transgender bent, dan snap ik, dan moet je eigenlijk ook wel dysforie hebben met hoe je eruit ziet, hoe je klinkt bijvoorbeeld. Dat soort dingen. En ik heb soms zoiets van stel je bent non-binair, maar je hebt niet per se dat je echt denkt van och mijn borsten, dat vind ik bijvoorbeeld... Als je bijvoorbeeld denkt nee, mijn borsten vind ik prima, hoe ik eruit zie vind ik prima... Hoe dat wordt gezien door andere mensen van of je dan wel non-binair genoeg bent, zeg maar.

M: Ja.

S: Dat is waar ik mee zit. Ja...

M: Of trans genoeg. Want ik heb het altijd zelf begrepen als, zeg maar, sowieso non-binair is ook een... Ja, dat noem je... Ja, een parapluterm. Is dat een Nederlands woord?

S: Ja ja.

M: Een *umbrella term*, zeg maar. Ja, parapluterm. En dat valt dan ook weer onder de parapluterm van ‘transgender’. En ja, sommige mensen... Dat is inderdaad lastig, want ik heb zelf ook dysforie. Maar dat betekent natuurlijk niet dat alle non-binaire personen dysforie moeten hebben. Maar ik ben wel van mening dat als je non-binair bent, ben je niet cis, dus dan ben je dus wel trans. Maar...

S: Ja.

M: ...ik vind het ook... Je hoeft niet per se dysforie te hebben om, zeg maar, non-binair te zijn. Maar als je inderdaad een transman bent... Ja, ik vind het lastig om inderdaad te zeggen ‘Oké, je hoeft geen dysforie te hebben.’ Want waarom, waar zit dan die die knel... waar zit dan die knelling voor jou zelf dat je denkt oh, maar ik ben eigenlijk een man. Ja...

S: Maar misschien...

M: Ik denk dat, zeg maar, dat als je dus, zeg maar, gewoon binair transgender persoon bent, dus, zeg maar, van man naar vrouw of van vrouw naar man, ik denk dat daar wel echt, zeker weten, dysforie voor nodig is, want ja, waar zit anders die knelling? Maar... En je bent dus ook trans als je non-binair

bent, maar daar heb je... ik denk als je, zeg maar, non-binair trans bent, dat je daar niet per se dysforie voor nodig hebt. Je hebt gewoon... voor jezelf ben je er gewoon achter gekomen van oké, weet je wel, ik ben non-binair of ik identificeer me niet als man of vrouw. Maar ja, ik denk niet dat dat automatisch hoeft te betekenen dat je je lichaam haat of dat je, weet je wel, dat je van iets af wilt of dat je niet... En als je dat wel hebt, helemaal prima. En als je dat niet hebt... Ik ben, denk ik, best wel allergisch voor mensen die gaan zeggen, ook binnen de *transgender community*, die dan gaan zeggen 'ja, jij bent niet trans genoeg.' Dat weet je niet. Je moet juist...

S: Dat heb...

M: ...niet iets gaan voorschrijven of zeggen voor iemand anders. Laat mensen gewoon zijn wie ze zijn.

S: Ja, nee, want inderdaad... Ik had het inderdaad ook wel heel erg. Dan is het van oké, hoezo voel je dat dan? Dus heb ik bij mezelf ook wel nagegaan van oké, waarom voel ik dat dan? Bijvoorbeeld, nou ja, ik heb wel eens dat bijvoorbeeld borsten... Ik heb gelukkig niet hele grote borsten, dus ik hoef er niet heel snel heel dicht... Ik hoef er niet elke dag bij stil te staan, zeg maar, ook al doe ik dat wel. Bijvoorbeeld, ik heb de ene dag dat ik het prima vind om een *turtleneck* te dragen, want dit zitten heel strak. De andere dag zou ik het echt niet dragen. Bijvoorbeeld vandaag heb ik ook een trui aan. En bijvoorbeeld mijn haar. Ik heb het laten groeien, maar ik ben er toch achter gekomen dat als ik dan in de spiegel kijk, dat ik denk oké, dit is wel een vorm van wie ik ben, maar dit is eigenlijk niet degene die ik wil zijn. En daar valt bijvoorbeeld kleding, bijvoorbeeld mannelijke voornaam... zeg maar mannelijke termen, als in 'hey maat' of iets anders, zeg maar, dat vind ik bijvoorbeeld fijn als mensen dat tegen mij zeggen, omdat het, zeg maar, mijn *feminine* kant, zeg maar, een beetje eronder doet, zeg maar. Zo van nou ja oké... Omdat ik in mijn uiterlijk niet heel *masculine* ben, kan het op die manier met taal wel zo zijn. En dat heb ik wel een beetje onderzocht, van oké, maar wat maakt mij dan non-binair? En toen heb ik ook bedacht van ja, maar dat... Mij maakt het non-binair om het gevoel dat ik vanbinnen heb.

M: Ja, precies.

S: Want als ik niemand zou kunnen omschrijven hoe dat voelt, behalve als je zelf dat ook voelt.

M: Ja.

S: En dat heeft me heel lang wel echt... waarvan ik echt wel had gedacht van oké, maar ik hoef mijn borsten bijvoorbeeld niet weg te halen. Ja, dat is gewoon iets waar ik mee ga leren leven, tenminste waarvan ik denk nou ja, dat is ook prima, dat ik dacht van oké, maar als je dat niet meer wilt dan misschien ben je dat ook wel helemaal niet. En dat dat stigma ook wel echt de wereld uit mag van mijn part, want ik denk...

M: Ja.

S: ...eigenlijk van...

M: Zeker!

S: ...je kan ook gewoon super vrouwelijk eruit zien en wel gewoon non-binair zijn.

M: Zeker.

S: En dat is wat ik heb geleerd van bijvoorbeeld mensen uit *social media*. Dus ja...

M: Maar daar leeft ook heel sterk... Inderdaad, als ik ook kijk naar de non-binaire mensen die in de media – als ze er überhaupt zijn – zijn het heel vaak, inderdaad, *androgynous* of *masc-presenting* non-binaire personen. Maar non-binaire personen hoeven helemaal niet zo te zijn, zeg maar. Dat was voor

mij ook zo van... Er was zo'n *post* op Instagram en daar zei... en dat zei 'Non-binary people don't owe you androgyny.' Zeg maar, ja, je mag gewoon zijn wie je bent. Dat is, denk ik, ook juist het hele punt van non-binair zijn. Je bent gewoon jezelf. Dus als ik...

S: Ja!

M: ...iemand iets meer *femme* is... Weet je wel? Leef je leven! Weet je wel, leef je uit! Ik denk dat dat ook weer iets is van dat je in de... dat je geaccepteerd probeert te worden in de *cisgendered community* en dan die proberen jou dan dus weer in een hokje te plaatsen van oké, dus je bent of mannelijk of vrouwelijk. Maar dat is juist...

S: Ja.

M: ...wat je onderuit probeert te halen. Dus...

S: Ja, dat is juist iets waarvan je denkt van... Hé, maar dat is dus het hele punt inderdaad niet.

M: Ja.

S: En in taal bijvoorbeeld... Ja, dat heeft misschien niet echt met taal te maken, maar dat heeft wel met 'de omgang van' te maken en dat is ook... Als iemand er ook heel vrouwelijk eruit ziet en die gebruikt bijvoorbeeld die/hun of *I don't care*, hij/hem bijvoorbeeld, nou dan moet je dat gewoon... Eigenlijk ook gewoon accepteren, ook al zit je met je mensjes aan een tafeltje en zit je te zeggen van 'nou ja, dat kan toch helemaal niet? Ik bedoel, diegene is een... Dat kan helemaal niet.' Het gaat er niet om wat die andere mensen denken, het gaat erom wat je zelf voelt.

M: Nee.

S: Ja.

M: Dus ik snap ook wel bij jou... Ja, bij jezelf, zeg maar, waar je twijfels dan vandaan komen. Ook als andere mensen gewoon een beetje gaan vertellen hoe jij dat moet vinden of zo, maar ja, ik ben wel echt sterk gelover erin dat je zelf, inderdaad, kan voelen wat je voelt. En dat je het zelf kan aangeven, en dat... Niemand kan dat aan jou vertellen, wat jouw ervaring is. En hoe *valid* dat is. Je bent gewoon *valid* puur omdat jij er bent.

S: Ja, klopt! Je mag er... Nou ja, je mag er gewoon zijn met wie je bent, ook al... welk label je er ook aan plakt.

M: Ja, ik zou eigenlijk ook van andere transpersonen juist verwachten dat die wel weten hoe het voelt om niet erkend te worden door andere mensen. En dan draai je het om en doen ze het naar...

S: Ja.

M: ...hun eigen gemeenschap. Dat vind ik wel... Ik denk dat ik dat nog erger vind dan als, zeg maar, cis-mensen het doen, want die hebben daar het minst ervaring mee. Die hebben nooit hoeven twijfelen aan hun gender en aan, weet je wel, aan hoe ze zijn. En juist van iemand die ook dat proces heeft doorgemaakt van goh, wat voel ik? Ben ik nou jongen of ben ik nou meisje? Of *whatever*. Dat... Dat je daar juist het niet van verwacht en dan komt het eigenlijk nog harder aan.

S: Ja, klopt.

M: Dat is wel jammer.

S: Ja, dat is inderdaad wel echt jammer.

M: Ja, nee, dat snap ik heel erg. Oké, als je nog iets wilt zeggen of niet dan... Als je niet nog iets wilt zeggen dan zet ik de *recording* uit en zo wel, dan... Nu.

S: Nee, ik vond het een fijn gesprek.

M: Ja, ik ook!

S: Ik heb het eigenlijk nooit echt eerder gehad met iemand die ook bijvoorbeeld non-binair is, dus ik denk zo van ja, fijn! Dat je het er gewoon over kan hebben met mensen...

M: Zeker.

S: ...die hetzelfde voelen.

M: Dan zet ik het even... dan zet ik 'm nu uit.

Transcription interview Iza

Date of the interview: 20th of December, 2020

Interviewer: Meike Ravelli

Interviewee: Iza van Klinken

M: Interviewer

I: Interviewee

M: Ehm ja, volgens mij is 'ie nu aan het opnemen. Hoi!

I: Hoi.

M: Dank je wel dat je mee wilt doen aan dit onderzoek. Hoe heet jij?

I: Mijn naam is Iza. Wil je ook mijn achternamen, of alleen voornaam is goed?

M: Is goed.

I: Dan Iza.

M: Iza. En hoe oud ben je?

I: Ik ben 28, bijna 29.

M: Oké, oké. En waar kom je vandaan?

I: Als in... Dat vind ik een ingewikkelde vraag. Waar ik geboren ben of waar ik opgegroeid ben? Of...

M: Ja meestal... De andere mensen zeiden eigenlijk gewoon waar ze een beetje zijn opgegroeid en zo. Misschien waar hun ouders wonen. Ja.

I: Oké. Nou, ik ben geboren in Bogota, Colombia. Maar opgegroeid in een dorp vlakbij Arnhem, in Nederland. Westervoort. Heb je vast nog nooit van gehoord, het is een klein dorp. Maar, vlakbij Arnhem.

M: Oké. Oké. **En hoe identificeer jij je?**

I: Ehm... Ik zou zeggen dat ik mij identificeer als non-binair-transmasculine. Ja. En queer en gay en al die andere dingen, maar op genderidentiteit die eerste twee.

M: Ja, **en wat zijn jouw persoonlijke voornaamwoorden?**

I: Ik gebruik die/diens en af en toe hen/hun. Ligt aan de zinsconstructie en soms ook gewoon hij/hem. Op momenten dat ik niet heel erg veel behoefte heb om een hele uitleg te hoeven geven... moeten geven aan mensen vind ik hij/hem ook wel prima. Maar bij voorkeur die/diens.

M: Right. Oké. Ik heb ook met andere mensen natuurlijk heb ik ook deze vraag gesteld en eigenlijk vrijwel... Nou ja, gewoon wel heel veel mensen zeiden van 'Nou ja, ik gebruik non-binair als label of deze voornaamwoorden puur omdat er niks...' zeg maar, eigenlijk omdat er... met gebrek aan beter, want het is meer dan alleen, zeg maar, een label. En toch gebruiken we labels om dan voor andere mensen begrijpelijk te zijn of 'begrijpbaar' **te zijn. En hoe sta jij daar een beetje tegenover?**

I: Soort van het gebruik van het label non-binair, hoe ik dat soort van...?

M: Ja.

I: ...hoe ik dat soort van zie? Dat gebruik? Of hoe ik het zelf gebruik? Ik denk... Ik zie... Nou, voor mij zie ik 'non-binair' eigenlijk... Eigenlijk zou ik mezelf gewoon omschrijven als 'Ik ben gewoon Iza. Ik ben gewoon, dit is wie ik ben. In alle facetten.' Maar dat is natuurlijk... Voor de meeste mensen is dat... die willen... is er inderdaad een soort behoefte aan een label. En voor mij is inderdaad... zie ik 'non-binair' als een soort enorm... enorme paraplueterm waar eindeloos veel mogelijkheden in zijn. En dat er eigenlijk soort van niet... Ik zie het niet als iets... Ik ken ook wel mensen die het vaak zien als iets wat tussen soort van het label man en vrouw in zit, dat er dan een soort rechte lijn in zit, dat dat dan precies in het midden zit dan 'non-binair'. Zo zie ik het eigenlijk niet. Ik zie het meer als een soort van oké, je hebt dan soort van het label misschien 'man' en het label 'vrouw' en soort van 'non-binair' en het zijn een soort van allemaal 'universa's' aan hoe je dat label in kunt vullen en wat voor een sub-labels of nou ja, misschien niet sub-labels, wat voor andere labels daar nog zijn. En ik vind zelf... Ik gebruik zelf 'non-binair', omdat ik weet ook wel dat er [4:00-4:07 inaudible] of...

M: Genderqueer.

I: Genderqueer, bi-gender of... Nou ja, en dat er gewoon heel veel labels zijn. Maar voor mij werkt 'non-binair' gewoon heel erg goed. Dat ik denk ja, ik hoef... Ik heb zelf niet de behoefte om het nog verder te specificeren. Ik heb zoiets van: eigenlijk zou ik het liefst gewoon zeggen 'Ik ben Iza. Bij behoefte aan meer specificatie ben ik non-binair en, inderdaad, gebruik ik dan transmasculine nog wel om daarin soms ook aan te geven dat soort van mijn plek misschien binnen het transpectrum iets meer te duiden, waar ik mij iets meer bevind. Al vind ik mezelf niet heel masculine of zo, maar om iets meer daarin te duiden van dit is mijn ervaring. Mijn ervaring komt overeen met die van transmasculine mensen, meer dan die met transfeminine mensen misschien zou overeenkomen. Ja, en ik vind het altijd... Aan de ene kant snap ik de behoefte. Er is een tijd geweest dat ik het ingewikkeld vond dat er heel veel labels waren en merkte ik ook dat ik zelf, ook omdat ieders invulling van een label gewoon heel erg eigen is, had ik in het begin soms moeite met plaatsen met... Dat ik daardoor zelf de labels ook door elkaar haalde, omdat ik gewoon zelf niet meer zo goed wist 'oh god, ik snap het niet meer zo goed.' En ik denk... Maar ik denk ook dat er... dat we als mens überhaupt... dat labels eigenlijk zijn hoe we de wereld om ons heen begrijpen. Zonder labels is er... kunnen we namelijk ook niks, want ik denk ook zelfs... de mensen die claimen 'Ik doe niet aan labels' op een... in een zekere manier plaatsen die zichzelf ook in een soort van...

M: Ja.

I: ...label van de 'niet-label mensen'.

M: Ja. Ja, precies.

I: En ik denk dat... dat eigenlijk ons hoofd gewoon misschien wel zo *gewired* is dat als we niet iets een soort label geven, of het nou heel concreet van een object is of van een... of een abstractere identiteit, dat dat gewoon soort van is hoe we betekenis geven en vorm geven aan de wereld om ons heen. Anders begrijpen we het niet. En dat vind ik ook heel valide ergens.

M: Ja.

I: En ik...

M: Labels zijn niet per se slecht.

I: Nee, nee. En ik snap ook... zelf heb ik niet de behoefte om het dus inderdaad super erg te specificeren, omdat ik mij comfortabel genoeg voel bij non-binair en af en toe dan dus

transmasculine, maar ik kan me ook heel goed voorstellen dat in labels vind je ook soms gemeenschap, *community*, andere mensen...

M: Ja.

I: ...en... Dus ik snap ook dat er andere mensen zijn die juist die behoefte hebben om dat wel heel specifiek te hebben. En ik denk dat ik voornamelijk gewoon... Wat ik eruit heb gehaald is dat ik denk ja, ieders invulling is gewoon altijd anders. En het belangrijkste is, denk ik, om gewoon te vragen hoe iemand... wat iemands invulling is.

M: Ja.

I: En dat dan ook gewoon te respecteren van 'oké, dit is jouw invulling en dit is hoe jij dat ziet en dat mag.' Want we hebben allemaal onze eigen geleefde ervaringen daarin. Ja, dus ik snap dat er een soort van soms ook een beetje [inaudible], omdat er ergens ook iets is van die twee 'man'/'vrouw'-labels soort van die labels dat daar zo'n aversie naar is, dat ik ook denk van ja, dat binaire stelsel is heel... komt heel veel... zit daar ook heel veel nare dingen aan vast. Dus dat zou weg moeten. Er zou niet zo'n wereld moeten bestaan met zulke labels en tegelijkertijd snap ik ook dat er in labels heel veel... uit heel veel... heel veel uitgehaald kan worden.

M: Ja.

I: Ehm ja.

M: Ja.

I: Is niet een heel eenduidig iets of zo. Het is...

M: Nee.

I: ...heel complex, denk ik.

M: Zeker, zeker. Nou ja, dat blijkt ook wel uit de reactie van de andere mensen. Dat loopt gewoon... ja, wel een beetje uiteen, inderdaad. **Maar wat betekent, zeg maar, non-binair zijn specifiek voor jou?**

I: Ehm... Voor mij betekent het eigenlijk gewoon dat ik ehm... niet ehm... Nou ja, dat ik noch man noch vrouw ben, maar mijn eigen ik. [Lacht] Ehm ja. En heel veel specifieker kan ik het eigenlijk ook niet maken, maar inderdaad, ja dat. Gewoon... Ik voel... Ik zit... Ik ben niet vrouw noch man, maar mezelf en dat is iets wat buiten die twee dingetjes valt eigenlijk. Dus ja, en verder laat ik het ook heel open, want dat geeft ook de mogelijkheid om zoveel mogelijk te kunnen zijn en ja... Zonder beperkingen eigenlijk. Dus alles wat niet man/vrouw is, soort van, wat niet zichzelf vastlegt aan die twee labels. Ehm ja... wat trouwens niet...

M: Right, je wilt...

I: ...hetzelfde is als masculine of feminime. Ik zie dat trouwens verschillend. Ik vind namelijk niet dat non-binair... dat ik me daarbij ook [inaudible: 9:46] aftrek van dingen als die masculine of feminime zijn, omdat ik vind dat masculine en feminimiteit niet twee dingen zijn die inherent enkel behoren tot het vrouw/man-ding.

M: Zeker, zeker. Dat is... die scheiding is sowieso arbitrair.

I: Ja.

M: Dus, ja. Ben ik het mee eens. **Hoe oud was je toen je erachter kwam dat je non-binair bent?**

I: Ehm... Nou, ik heb het, denk ik, eigenlijk... het moment... ik denk dat ik... dat er altijd al... is er al heel duidelijk geweest dat ik... dat er... dat er iets... dat ik me duidelijk niet kon vinden in de

vrouw/manverdeling. Maar het is, denk ik, op mijn – moet ik even goed nadenken – ik denk dat ik op mijn achttiende of mijn negentiende... nou ja, misschien wel... ja, zo rond die leeftijd hoorde ik voor het eerst ‘non-binair’, het woord. En ehm... dus dat is, denk ik, het moment geweest dat ik er een soort van woorden voor kon... gevonden had om uit te leggen wat ik eigenlijk vanbinnen al wist dat er zat vanaf mijn vierde. Maar waar ik tot die tijd gewoon niet wist... wel uitsprak als ‘Ja, maar ik ben gewoon ik en ik voel me hier nu niet thuis.’ Ik wist ook niet, maar pas op veel latere leeftijd was er eigenlijk dat dat woord ineens er was en dat ik toen dacht dit is een woord dat ik nu kan gebruiken om uit te leggen wat het nu eigenlijk is. Ja. Is dat een...

M: En toen je 18 was...

I: Ja, of 19, zoiets.

M: Rond die tijd, was er een bepaald, zeg maar, media personage of iets wat er gebeurde waardoor je die taal vond of hoe kwam dat in je...

I: Ehm... Nou, ik begon in... ik volgde al een aantal jaren, volgde ik verschillende transmannen op YouTube. Dat was... ik denk dat ik daarmee begon op mijn vijftiende, dat ik dat tegenkwam op YouTube. Dat was dan dus 2006, zoiets? En dat is ook een beetje in de tijd dat YouTube nog niet is wat het nu is, maar dat het nog een beetje in de kinderschoenen stond. En rond 18/19 jaar was er dat één van de mensen die ik al een aantal jaar volgde in zijn medische transitietraject, dat ‘ie op een gegeven moment het een keer had over dat gender niet een vaststaand construct is met twee posities, maar dat het een spectrum was. En toen dacht ik echt natuurlijk! Want eigenlijk tot die tijd, tot dat moment, had ik altijd zoiets gehad van ik kan me in heel veel dingen super erg mee identificeren met de ervaringen van deze transmannen die ik volg, maar er was altijd dat ik dan toch dacht ja maar, ik ben geen man, dus wat ben ik dan? Dat ik dacht ik weet dat ik in heel veel dingen dat ik dezelfde behoeftes, dezelfde... dat ik tegen dezelfde dingen aan... ervoer – ervaarde. Maar dat aspect deed dat ik elke keer dacht maar wat ben ik dan? Dus daardoor zat ik daar heel lang mee in de knoop eigenlijk en het was echt dat hij dat zei en dat ik toen dacht oh natuurlijk! Ik kan alle kanten op vliegen met mijn identiteit. Ik hoef niet soort van een uiterste te zijn, want dat bestaat eigenlijk helemaal niet.

M: Nee.

I: En vlak daarna is, denk ik, dat ik het misschien ergens gelezen of gehoord heb. Ik kan me niet een specifiek moment herinneren dat ik iemand heb horen zeggen ‘non-binair’, maar toen kwam het zo op. Misschien was ik trouwens wel 20, dat zou kunnen. Maar nou ja, rond die leeftijd kwam het ineens in de wereld en toen dacht ik ja natuurlijk!

M: Ja. Dit is...

I: Dit is waar ik me thuis... of nou ja, thuis voel... dit is gewoon wat ik al die tijd heb gezocht. En wat ik nu kan gebruiken om...

M: Right.

I: ...ja, mezelf te verklaren.

M: Zou je iets... zou je, zeg maar, willen dat er meer representatie kwam voor non-binaire mensen in de media?

I: Ehm ja. En vooral eigenlijk ook van non-binaire mensen van kleur, want... Oké, ik zit natuurlijk heel erg in een bubbel, in een filterbubbel, dus ik weet wel dat ze bestaan, voornamelijk in de VS. Maar als je dan kijkt binnen Nederlandse media, of Europese media, dan is het alweer een stuk kleiner en wat mij altijd heel erg opvalt is dat het voornamelijk witte mensen zijn. En ook bijna altijd witte *afab*-mensen, dus ‘assigned female at birth’-mensen die soort van... En nu snap ik ook wel dat er

soort van... dat er nu langzaam momenten begint te komen dat er meer non-binaire mensen worden geregistreerd, maar het volgt wel weer typische 'witte mensen eerst'.

M: Ja, ja.

I: Ja, eigenlijk een soort... bijna een soort gestandaardiseerd, genormaliseerd iets dat dat of juist de mensen... Ja, mensen die gewoon heel erg vallen nog wel binnen bepaalde normatieve idealen over wat schoonheid is of wat wordt gezien als non-binair, wat dan heel vaak is je moet dan super androgyn zijn, en soort van, ik weet niet, soort van à la Ruby Rose. Die was een aantal jaar geleden een soort van begeerlijk voor iedereen, soort van... dat. En ik vind dat ergens... Ik ben heel blij dat er meer representatie is, maar ik vind het jammer dat het altijd binnen een soort vast stramien is en ik zou graag meer... ja, non-binaire mensen van kleur zien, maar ook vooral dus inderdaad 'assigned male at birth' die niet per definitie zodanig extravagant zijn dat ze, zoals... Want dat is ook weer... Ja, het is altijd in uiterste, of je moet soort van super perfect androgyn zijn of je moet zo extravagant zijn dat je bijna... Dat je meer een soort van à la haute couture, echt soort van in de *fashion*, een soort van zo extreme... Maar...

M: Ja.

I: Er mag ook gewoon...

M: Nee, dat snap ik.

I: Dus niet iedereen is zo. Heel veel mensen zijn gewoon niet zo. En dat is helemaal oké, maar die zie je niet.

M: Nee, nee dat snap ik. Daar ben ik het ook heel erg mee eens.

I: Dus ja...

M: Ja. *Valid*. Ben je *out*? En zijn er dan dus ook plekken waar je dat niet zou zijn en waarom?

I: Oh, *out*! Ik dacht even 'oud', van leeftijd.

M: Nee, nee, nee, nee, nee. Dat is heel onbeleefd! Dat zou ik niet vragen. Nee, *out*.

I: [Lacht] *Out*, ja. Nee, oké. Ja, ik ben wel *out*. Al een paar jaar, een aantal jaar. Ik ben ook eigenlijk heel open erover. Dat is mijn eigen keuze trouwens, dat is niet dat... Dat moet niemand doet natuurlijk, dat is aan ieder. Er zijn momenten, maar dat is meer in alledaagse momenten dat ik er wel voor kies om niet het gesprek aan te gaan en mensen te corrigeren bijvoorbeeld. Omdat ik wel heel vaak inderdaad... ja, ehm... nou ja, het is vaak genoeg dat ik soort van verantwoording af moet leggen voor acties of dat men... Hetzelfde als met corrigeren van mensen die je misgenderen. Het is best wel... Aan de ene kant heb ik zoiets van ja, tuurlijk, dat corrigeren dat is goed, want daar leren mensen van.

M: Ja.

I: Aan de andere kant vind ik het ook... vind ik het zelf persoonlijk ook best wel vaak heel lastig en confronterend en voel ik me vaak heel ongemakkelijk erbij. Mijn partner is eigenlijk heel... eigenlijk is zij degene die mensen corrigeert en dat vind ik zelf heel fijn. Dat heeft ze ook in overleg... hebben we ook wel eens besproken dat zij zei 'Vind jij het fijn als ik anderen corrigeer?' En dan zei ik 'Ja,' want zelf durf ik het niet zo goed en vind ik het ingewikkeld. Soms doe ik het wel, maar... even denken, hoor... Nou ja, nu bijvoorbeeld, sinds een paar maanden, sinds de zomer eigenlijk, ben ik de 'magische' grens over gegaan en word ik eigenlijk nou 99 van de 100 keer word ik gezien, gelezen als man. Daarvoor was het echt gewoon standaard vrouw. Echt... ja, altijd vrouw. En nu ineens dus was het bijna altijd als man.

M: Ik had ook de aanname in de les dat je he/him *pronouns* gebruikte.

I: Ja? [Lacht]

M: Ja, dat is het binaire denken wat er dan toch, desondanks alles, zeg maar, in zit.

I: Ja, ja. Ja, ik vind het zelf nu... Maar ja, eigenlijk sinds die soort van 'dat' is het ook... Ik vind het zelf niet heel erg als mensen me op straat als meneer aanspreken. Eigenlijk vind ik dat ook ergens wel fijn en word ik er wel blij van. Maar toevallig werd ik gister of eergister was ik naar het toilet en toen zei iemand 'Dit is niet een... Dit is een vrouwentoilet, je mag hier niet zijn.' En toen dacht ik ja... Eigenlijk heb ik zoiets van ja... Ik ga wel gewoon namelijk naar de wc waar ik me het comfortabelst voel en dan bij gebrek aan wc's die soort van neutraal zijn verkies ik toch eigenlijk wel meestal een vrouwentoilet. Maar dat was wel een moment dat ik dan dus inderdaad denk van moet ik nou dit gesprek aangaan? Maar dat voelt niet altijd even fijn. En soms voelt het ook gewoon niet altijd even veilig om dat te doen. En dan heb ik zoiets van... dan... In die zin ben ik dan dus niet soort van *out* en zeg ik dan niet 'Nou, ik ben eigenlijk trans en ehm...'

M: Ja.

I: '...dat is waarom ik naar deze wc ga.'

M: Ja.

I: Maar dat zijn meer dat soort kleine dingen eigenlijk op bijna alle plekken ben ik er altijd... geef ik het toch aan, juist omdat ik ook zoiets heb van 'ik wil graag naar een plek waar ik me comfortabel voel, maar ik kan me voorstellen dat, zeker nu ik meer gelezen word als man, dat andere mensen zich daar misschien oncomfortabel bij voelen en ik wil dat dan wel soort van afstemmen, communiceren met mensen. Dus met het werk bij het zwembad bijvoorbeeld heb ik eigenlijk mijn collega's in de kleedkamers gevraagd 'Is het... Vind je het oké dat ik hier mij ook omkleed?' Nou, niemand heeft daar ooit een probleem van gemaakt, maar dat ik toch... Ik vind het wel... Ik moet het waarschijnlijk toch helaas wel communiceren.

M: Right.

I: Ja.

M: Ja. Heb je het gevoel... Dit heb ik niet aan andere mensen gevraagd, want die zijn wit, dus... ja, wit. Heb je het gevoel dat je je eerder onveilig voelt, omdat je, zeg maar, niet wit bent?

I: Ik ben me wel bewuster van de... het aspect dat ik nu... omdat ik nu dus eigenlijk meer als man word gelezen door de buitenwereld... Ehm, ik ben me wel een stuk bewuster dat ik nu dus ook word gelezen als een bruine man, in die zin.

M: Ja.

I: Een niet-witte man, een buitenlandse man. Ik wil daarin nu wel vaak nadenken... vaker nadenken over dat – het is gelukkig nog niet voorgekomen – maar... ja, dat ik dus wel nu ook... dat de kans groter is dat ik ook nu tegen, inderdaad, de vooroordelen over niet-witte mannen...

M: Ja.

I: ...aan ga lopen.

M: Ja.

I: En ik ben er... ja, ik heb het volgens mij nog niet bewust meegemaakt. Ik heb wel in het verleden bewust meegemaakt dat ik als – toen nog presenterend als – vrouw, dat ik er bij een vliegtuig *security* uitgepikt werd, waar mijn partner als witte vrouw soort van vriendelijk werd begroet en werd

bijgestaan en ik vervolgens als een soort crimineel werd behandeld. Totdat ze doorhadden dat we bij elkaar hoorden en toen konden ze ineens weer aardig doen. Maar ik werd soort van volledig gefouilleerd. Het was niet nodig. Het voelde erg naar en ik voelde me er heel erg vervelend en eigenlijk heel erg verdrietig over en boos. Maar dat zijn wel dingen waarvan ik denk ja, de kans is best aanzienlijk dat... aannemelijk dat het me wel gaat gebeuren en het is wel iets waar ik me mee bezighoud, ook... Ik ben er, denk ik, op straat vooral bewust van, nu meer, dat ik denk ik voel me niet anders dan hoe ik altijd ben geweest...

M: Nee.

I: ...maar andere mensen zien mij anders, dus als ik 's avonds laat op straat loop en er loopt misschien een vrouw op dezelfde kant van de weg als ik, moet ik dan nu... Misschien voelen die zich wel verv... oncomfortabel bij mij. Ik bedoel, ik ben niet heel groot of heel breed, maar het kan zijn. Dus het is wel iets waar ik nu ineens veel meer over na aan het denken ben, van hoe verhoud ik mij nu nog tot mensen die zich presenteren als vrouw? Of misschien cisgender vrouwen? Ik ben gewend om bepaalde dingen te doen...

M: Ja.

I: ...zo ben ik geconditioneerd als vrouw zijnde in mijn opvoeding.

M: Ja.

I: Maar ik word nu ineens gelezen als een man, dus als ik dat doe, hoe wordt dat geïnterpreteerd of kan dat wel? Of moet ik daar nu ineens soort van... ja, ik vind het... het is wel... Ja, dat is nu wel iets waarmee ik veel meer bezig ben. Ja.

M: Ja. Het is dus eigenlijk ook... word je ermee geconfronteerd dat er andere negatieve, zeg maar, *racial stereotypes* vastzitten aan vrouwen en aan mannen. Dus je hebt eigenlijk soort van nu de *double whammy* in het leven...

I: Ja.

M: ...eerst werd je, zeg maar, behandeld als bruine vrouw en nu word je geconfron... ja, eigenlijk dus behandeld als bruine man.

I: Ja.

M: Even, zeg maar, hoe je gelezen wordt.. kan worden.

I: Ja. Ja. Ja, en nu ben ik nog niet, inderdaad, dus heel erg soort van super concreet in een situatie gekomen waarin ik heel erg daarmee geconfronteerd werd, maar ik weet wel dat ik inderdaad, in het verleden, werd ik vaak wel... Nou ja, ik ben dan Colombiaans, dus Zuid-Amerikaans, het stereotype van latina's of latino mensen... In ieder geval presenteren ze als vrouw zijnde heb ik heel vaak meegekregen over soort van dat je sexy moet zijn en... Maar ook een temperamentvol en soort van... hé een soort lustobject. Eigenlijk zoals in een *Modern Family*, zoals Sofia Vergara, die Colombiaans...

M: Ja, die.

I: ...praat. Ik bedoel, ik vind haar een hele toffe vrouw, maar ze belichaamt wel echt het Colombia... of het Zuid-Amerikaanse latina stereotype. Soort van...

M: Ja, zo wordt haar personage ook geschreven in *Modern Family*. Heel erg...

I: Ja. Soort van *out there* en... Ik ben heel vaak op die manier... Dat mensen op die manier me soort van zagen en dingen van me moesten of verwachtten of soort van me neerzetten. Dus in die zin heb ik

zoiets van het zou me niet verbazen dat er momenten gaan komen of misschien al wel dat mensen misschien al wel bepaalde gedachtes hebben als ze horen dat ik inderdaad misschien Colombiaans ben en nu mij zien en lezen als man. En denken dan zul je wel een soort van in de *Machismo* cultuur bepaalde soort van dingen... Ja, een bepaald verwachtingspatroon. Ehm... ja.

M: Ja.

I: Op een andere manier word je soort van geobjectiveerd eigenlijk.

M: Ja.

I: Ehm... ja.

M: Ja, nou hopelijk... ja, blijft dat heel lang weg, zeg maar. Ja. Liever niet natuurlijk.

I: Nee.

M: Maar ja, *the world is fucked up*, dus ja...

I: Ja.

M: *Moving on*. Hoeveel tijd zat er tussen, zeg maar, dat je bij jezelf realiseerde 'oké, ik ben non-binair' en dat je echt naar voren door kwam... ermee naar voren kwam?

I: Nou, wel een aantal jaar. Ik wist eigenlijk al dat, bijvoorbeeld, dat ik trans was, dat wist ik eigenlijk al vanaf mijn 15e/16e. Op mijn zestiende wist ik het zeker. Nou, dat ik dan, soort van, non-binair, het label, als dat mij soort van... voor mij soort van het meest kloppend was, dat kwam natuurlijk iets later. Maar ik heb... ben er pas echt openlijk vooruit gekomen... dat was op m'n 25^e. Ik had wel in de jaren, soort van, dus eigenlijk tien jaar later pas. Het heeft tien jaar geduurd voordat ik zelf volledig überhaupt voor mezelf een zelfacceptatie had bereikt. En ook dat ik er soort van klaar voor was. En in die tijd heb ik wel... zijn er wel een paar ex-partners geweest die ik op een bepaald punt wel heb verteld van 'Ik denk dat ik trans ben en ik weet eigenlijk wel zeker dat ik me niet als vrouw identificeer.' En eigenlijk mijn angsten en mijn zorgen en eigenlijk alles waar ik bang voor was, wat dat zou betekenen dan wel aan ze vertelde. Maar dat zijn er drie geweest waarvan de laatste er helaas niet heel goed op reageerde. En toen... dat was eigenlijk op een punt... dat ik zelf op het punt stond van volgens mij begin ik nu klaar te komen om dit te delen met de rest van de wereld. Maar na die reactie dacht ik 'Nope! Het gaat weer goed weggestopt, hebben we het niet meer over.' En op mijn 25^e was eigenlijk dat punt dat het niet zo heel erg goed met me ging en dat het op een gegeven moment toch weer eruit... ja, het moest er gewoon uit komen. Na tien jaar moest het een keer gebeuren. En toen heb... ja, dus 25. Dus toen... ja, dat was eigenlijk het moment.

M: Ja. Ja, de subvraag hier is eigenlijk 'hoe reageerden mensen', maar dat heb je dus wel beantwoord, maar nu dat het, zeg maar, nu dat je op dit punt ook in je transitie staat... Hoe gaat het nu met ook met nieuwe mensen, maar hoe reageert je omgeving er nu op?

I: Ja, ehm... Nou eigenlijk... Want eigenlijk destijds trouwens op die ene ex-partner na die er niet heel geweldig op reageerde in eerste instantie, heb ik verder eigenlijk het geluk gehad dat iedereen er heel erg super fijn op reageerde en eigenlijk vooral was het van 'We vinden dit eigenlijk best een logisch vervolg in jou als mens.' [Lacht] En heb ik alleen van een oom en tante, die waren in het begin een beetje huiveriger, al denk ik dat het voornamelijk ook kwam uit andere generatie, andere ideeën over hoe de wereld daarop zou reageren en dat het meer vanuit een soort van zorgen voortkwam. En ook gewoon 'Ja, we zijn hier niet mee bekend.' Maar die zijn eigenlijk ook verder nooit heel negatief geweest. En nu... ja, de nieuwe mensen die ik leer kennen zijn bijna altijd allemaal al op de hoogte, omdat het vaak queer mensen zijn. En... Of nou ja, trouwens, op mijn werk daar zijn het dan eigenlijk allemaal cis-men... cisgender mensen. Maar ja, meestal vertel ik het eigenlijk redelijk snel... Ja, of komt het... En eigenlijk is niemand daar ooit gelukkig... doet niemand daar ooit

naar over... Ehm, nee. Heb ik gelukkig nooit echt.. Oh, ik heb één keer een slechte reactie gehad... Ja, dat... Nu ik erover nadenk. Die was eigenlijk wel heel vervelend. Dat was een soort familiekennis uit Colombia toen ik daar was, zelf weer, zou ik ook langs gaan bij die persoon en zijn familie, dat waren... Mijn ouders hadden hun ontmoet tijdens adoptie van mij en mijn zusje. En die man was... zijn familie zeiden 'Je bent super welkom en we willen je super graag weer zien na 20+ jaar,' en op het moment dat ik zei van 'Oh, maar deze naam gebruik ik niet meer. Ik gebruik nu deze naam,' ja, toen was er radiostilte en sindsdien vooral heel veel berichtgeving over transmensen als soort van *abominations* en nou ja, eigenlijk hele gruwelijke dingen. En dat was, denk ik, de pijnlijkste die ik daarin heb gehad. Verder gelukkig alleen maar hele oké reacties, ja.

M: Ook van je ouders?

I: Ehm... Nou, ik ehm... Ik heb geen ouders meer. Ik heb... Mijn moeder overleed toen ik 16 was en mijn vader is... ja, is ingewikkeld, maar heb ik al bijna tien jaar geen contact meer mee. Dat is... Dus, ik denk dat die er wel van weet. En nu weet ik dat 'ie... nou ja, destijds ooit kwam ik in eerste instantie uit de kast als gay. Dat was nooit een probleem. Daar waren ze allebei soort van 'prima, chill, doe je ding, we supporten je alleen maar'. En ik weet vrij zeker dat ze dit niet per se een probleem zouden hebben gevonden. Maar voor zover ik weet, ik heb het ze nooit verteld.

M: Oké, ja. Ja, het voelt nu heel raar om, zeg maar, nu naar de volgende vraag te gaan. Gaat helemaal...

I: Dat is helemaal oké. [Lacht]

M: Omdat ik niet erken dat dat wel ehm... ja, wat je, zeg maar, zegt. Maar ja, dat lijkt me wel heel... ja, ingewikkeld proces ook, en ja... iemand gewoon verliezen is natuurlijk nooit... dat is ook gewoon een heel raar proces eigenlijk.

I: Ja. Ja, ik had het graag...

M: Niet super of zo.

I: Ja, ik had het graag gedeeld met ze...

M: Ja.

I: ...maar helaas is het... ja, is het... is mijn familiesituatie wat die is. En wat betreft mijn vader heb ik vooral zoiets van nou ja, ik ben geloof ik best een leuk mens aan het worden. Hoe ouder ik word. Dit is gewoon iets van zijn... *his loss*. En...

M: Ja.

I: Ja, dit is... Dit mist 'ie. En, zijn keuze daarin...

M: Zeker.

I: ...dus dat... En gelukkig heb ik ook gewoon heel veel andere mensen om me heen wel, en soort van mijn gekozen familie daarin en die.. Maar goed, tuurlijk, er blijft altijd een stuk van het liefst heb je je ouders bij al deze grote dingen in de buurt. En het is ook best wel pijnlijk geweest om dat niet te hebben, soms nog steeds. Maar ik heb verder ook wel heel veel andere lieve mensen om me heen.

M: Fijn.

I: Ja.

M: Oké. Nu totaal iets anders: [hoe] ervaar je de Nederlandse taal met betrekking tot jouw non-binaire identiteit?

I: Zelf vind ik eigenlijk dat zoals... wat ik dus... nou ja, wat ik dus zei, die een 'diens' en zo gebruiken, bijvoorbeeld dus wat betreft voornaamwoorden, dat het best kan. Eigenlijk niet heel moeilijk is om het te doen. Recentelijk had ik een behandelaar die me het hele dossier van mijn behandeling soort van toestuurde en die ook in het begin zijn van 'Ik gebruik deze voornaamwoorden, ik zou het fijn vinden als je die zou toepassen.' En die erbij zei van 'Lees het rustig door en als ik een foutje heb gemaakt, dan alsjeblieft, geef het aan dan corrigeer ik het.' Maar die super consequent die en diens en hen erin gooide of af en toe gewoon mijn naam. Ik weet dat vrienden van mij dat in het begin ook deden als ze de zin even niet helemaal wisten hoe ze die lekker konden laten lopen. Dat ze zeiden 'Ik gebruik dan wel gewoon je voornaam, want dat werkt ook.' Dus wat dat betreft, qua voornaamwoorden denk ik dat het prima moet kunnen. Er zijn wel... Ik denk dat de Nederlandse taal is in zekere zin wel *gegenderd*, dus sommige... met sommige woorden en sommige dingen is het wat lastiger, al denk ik dat het nog steeds anders is dan wanneer je het hebt over een taal zoals Frans of Spaans, die super *gegenderd* zijn en waar elk woord verandert op basis van of het mannelijk of vrouwelijk is.

M: Ja.

I: En dat ik denk... Ik denk het dat ook vooral komt dat... je moet er gewoon een beetje *effort* in willen stoppen.

M: Ja.

I: Het is ook een beetje raar om iets nieuws te leren. Dat is met alles, alles wat nieuw is, is even wennen. En...

M: Ja.

I: ...als er soort van... Ik denk dat er gewoon heel veel mensen die zeggen van 'Oh, de Nederlandse taal, dat kan helemaal niet en die en diens, dat is echt super lelijk,' ja ehm... Ik weet nu even geen voorbeeld, maar ik weet dat er in de afgelopen paar jaar heel veel soort van nieuwe woorden zijn ontstaan en dat er elk jaar soort van nieuwe woorden opgenomen worden in de *Van Dale* en zo.

M: Ja.

I: En dat ik denk die woorden... Ja, maar dat er inderdaad ook heel... Dat in het begin mensen ook denken van raar woord, waarom zou je dat gebruiken? Of dat zins-... Taal verandert continu. Taal is niet statisch. En ik denk dat mensen het gewoon een beetje gebruiken uit het argument van 'dat verpest de taal, dat kan niet, dat is grammaticaal incorrect'. Dat ik denk, dingen die we nu zeggen, die we nu opgenomen hebben in de algemene grammaticale regels waren echt x jaar geleden zeer zeker *not done*, dus ja... Ik vind dat...

M: Taal verandert.

I: Ja, taal verandert. En ik denk dat er zeker nieuwe dingen bedacht kunnen worden. Ik weet even zo gauw geen voorbeeld, hoor. Maar ik denk dat de Nederlandse taal zich er best voor kan lenen om inclusiever te zijn.

M: Zeker.

I: En dat mensen gewoon vooral... ja, eigenlijk gewoon niet zo moeilijk moeten doen. [Lacht] Gewoon... [Zucht] Ja, mensen moeten altijd zeiken in mijn... Maar dat ik denk ja, het kan best. Als je de *effort* erin stopt dan... Ik vond in het begin die en diens gebruiken ook heel gek klinken. Ik dacht oh, is echt raar. Het klinkt heel gek. En nu doe ik eigenlijk niet anders en is het soort van super vanzelfsprekend. Maar ja, het is gewoon even wennen.

M: Ja.

I: Ja.

M: Zeker. Nee, iemand zei ook van, iemand anders die ik interviewde, die zei ook van ‘Ja, ik vind niet per se dat het een taalprobleem is, maar een, zeg maar, een mensenprobleem.’ Als in, de taal hoeft niet te veranderen, maar de mensen...

I: Ja.

M: ...Zou... Ja, ben je het daar dus mee eens?

I: Ja, eigenlijk wel. Ik denk dat de taal zich er prima voor leent, op misschien wat kleine aanpassingen na, maar dat het vooral de houding van mensen is die bepalend is hierin. En als die... als de houding van mensen verandert, dus eigenlijk de mensen inderdaad, dan is er eigenlijk, denk ik, nauwelijks een probleem. Zeker niet in... ja, nee. Dat het inderdaad veel meer daar ligt. Ja.

M: Ja. Wanneer voel je het minst gezien of erkend en wat draagt daar aan bij?

I: Ehm... even denken... Ik denk... eigenlijk in de kleine alledaagse dingen. Ehm... Op het moment dat er... elke keer dat er ergens gescheiden ruimtes zijn op basis van vrouw/man. Dus of dat nou wc's zijn of kleedkamers of... Ik weet dat er een uitgaansgelegenheid was in Arnhem die... waar ingangen voor mannen en vrouwen waren en dat is destijds wel eens riep ‘Waar moet ik erin?’ En dat was dan op basis van dat vrouwen gratis naar binnen konden en mannen moesten betalen of zo. Ik weet niet meer. Het was heel raar. Maar dat ik toen al riep van ‘Waar moet ik dan dadelijk heen?’ Ja, ik bedoel dan kies ik liever voor de gratis toegang, maar ja dat is wel heel... Het is eigenlijk elke keer als er een soort van rare harde tweedeling is dan is het wel dat ik denk ja, wat moet ik hiermee? En toch ook wel op de momenten dat ik nu dat er wat meer representatie komt, ook van transmensen in het algemeen, vind ik het soms best ingewikkeld wanneer anderen me over bekendere transmensen vertellen, bijvoorbeeld, en dan zeggen ‘Oh kijk, dit is... deze persoon is net als jou,’ of... En, maar dit zijn meestal witte mensen, dus in dat aspect voel ik me dan soms ook juist zeer niet gezien. En ik vind het ook... wat ik zelf vervelend vind is... er zijn mensen die een platform hebben, transmensen of non-binaire – trans non-binaire mensen, maar misschien ook trans binaire mensen – en zelf ben ik altijd heel erg van op het moment dat je een platform hebt, ik denk dat het... ieders ervaring is super eigen. En ik denk dat het heel belangrijk is om dat ook altijd te communiceren. Dus over programma's over, ik weet niet, *Hij is een zij* of praatprogramma's of wat dan ook. Als daar iemand met een transervaring zit denk ik dat het... dan wordt het heel vaak... wordt het soort van *geframed* als een soort van ‘dit is hoe je non-binair bent’, ‘dit is hoe non-binaire mensen dit ervaren’, ‘dit is hoe zij... dit is hoe transmensen iets ervaren,’ terwijl ik denk maar... ehm... nu weet ik niet in hoeverre dat natuurlijk ook vanuit productie wordt ge... zo wordt *geframed*, zal ook erin meespelen, maar soms zie ik ook wel mensen die naar lokale kranten gaan en interviews geven en dan zeggen ‘Als transgender is je leven zo en zo’. En dan denk ik... Ja, ik ben echt zo'n pietlut wat dat betreft dan... verwoording... En dan denk ik het is zo belangrijk om dat duidelijk te maken dat het jouw ervaring is en dat jouw ervaring zo is, maar dat niet ieders ervaring zo is. Want voor mensen die er geen ervaring mee hebben, die lezen dat en die zien dat, of die krijgen al die informatie binnen en die denken dit is hoe transmensen zijn. Dit is hoe non-binaire mensen zijn.

M: Ja.

I: En dan wordt er soort van verwacht dat ik daar mee... Laatst ook een keer, toen was ik ergens en toen – ik had een soort *short film* over een... iemand, een trans iemand – en toen... nou, naderhand kregen ik en een vriend de vraag ‘Oh, dit moest vast heel... ehm... Wat doet dit nou voor jullie? Dit moet vast heel herkenbaar zijn.’ En dat eigenlijk wij allebei zaten van ‘Ik weet niet wat we zagen, maar we vonden dit echt gewoon, echt gewoon *shite*. Dit was echt zó niet hoe wij dit ervaren.’ En diens ervaring is ook weer heel anders dan mijn ervaring. Maar ja... dat... dus dat is ook een moment dat ik me dan soms heel erg niet gezien voel...

M: Nee.

I: ...denk ik.

M: Ja.

I: Dat het... als dat kant-en-klare *cookie cutter*-plaatje van 'dit is wat je moet zijn', dus...

M: Ja. Nee, dat snap ik.

I: Ja. En dat heeft vaak te maken met ofwel binaire transmensen ofwel... en toch ook vaak het *POC* – *B[I]POC* aspect of witte aspect van transervaringen ook. Ja.

M: Ja, snap ik. En dan het tegenovergestelde, **de leukere vraag: wanneer voel je het meest gezien en erkend? En wat draagt daar aan bij?**

I: Ehm... Ik denk in de nabijheid van m'n vrienden vooral en bij m'n partner ook, omdat ik weet dat die eigenlijk mij gewoon Iza zien, dus ook niet alleen maar als mijn soort van transervaringen, maar gewoon als mens, en in al mijn complexiteit. En ik vind dat altijd heel erg fijn, dat ik dan gewoon niet iets hoeft uit te leggen, maar dat ik gewoon kan zijn in welke vorm dan ook...

M: Ja.

I: ...wat ik dan op dat moment ook aan het doen ben. En dat die mensen gewoon soort van onvoorwaardelijk altijd soort van... ehm... ja, eigenlijk soort van houden van mij zoals ik ook van die mensen houd, en ze eigenlijk ook gewoon puur zie als die... complete personen. Dat vind ik heel erg fijn.

M: Ja.

I: Ja, ik denk dat ik me daar het allerfijntst bij voel, bij soort van de mensen in m'n omgeving die gewoon... En dat zijn vaak... En ja, die gewoon er niet een *big deal* van maken.

M: Nee, precies.

I: Ja.

M: Ja. Nee, snap ik. Dan de laatste vraag alweer. Zijn er nog ervaringen of dingen die jij wilt delen met mij?

I: Ehm... even denken. Moet ik even heel goed nadenken, hoor. [Lacht] Nou, misschien wel dat. Ik denk dat, ongeacht wat iemands behoeftes zijn of noodzaken, dat een soort van een... het ontdekken van dat je misschien trans bent of dus non-binair of wat dan ook, dat dat buiten... dat dat iets is wat ook wordt gezien als 'oh, dat is een serieuze zaak' en dat is misschien heel eng, het is heel spannend en daarnaast heel... stel, je wilt daar medische stappen in ondernemen dan moet je honderd jaar wachten en dan heb je te maken met heel veel vreselijke instituten en organisaties en er komt allemaal heel veel verdriet en angst en soort van dysfo... soort van dat narratief van het is allemaal *doom and glo-* en zo... *doom and gloom*. En dan heb je ook nog de vreselijke buitenwereld. Ik denk dat ik ook daarin zou willen delen dat ik wil dat er tegelijkertijd ook... ja, dat is er, maar het is ook iets heel... eigenlijk iets heel erg super tofs, een soort enorme ontdekkingsreis die ook heel leuk is. En ja, soms is het vreselijk frustrerend en het kan ook misschien heel verdrietig zijn of eng of spannend, maar tegelijkertijd vind ik het ook nog steeds heel erg... ik weet niet, heel erg... ben ik heel erg blij dat ik deze ervaringen heb... mag hebben. En vind ik het... niet alleen het medische aspect, en daarin zien hoe bijvoorbeeld mijn lichaam door middel van hormonen langzaam verandert, wat ik... tuurlijk, vind ik super interessant en heb ik vaak genoeg... lig ik er ook om in een scheur, omdat ik denk jesus, ik zie er echt belachelijk uit met drie kinharen. Gelukkig zijn het er nu meer, maar hé. [Lacht] Dat soort dingen. Maar er zijn ook gewoon hele... is het ook gewoon een soort avontuur wat je echt op hele

interessante plekken en in hele interessante situaties brengt. En ik denk dat het ook gewoon iets is waar je heel blij... wat je mag vieren.

M: Zeker.

I: Ik denk dat er teveel nadruk ligt in de maatschappij op 'dat is echt super heftig en super...'

M: Ja. Ja.

I: ...Mensen zijn altijd depressief en super sad.

M: Maar dat het ook...

I: Dat is het...

M: Maar dat is, denk ik, ook een middel om mensen gewoon in die binaire gedachtegoed te houden. Zo van 'als je daarbuiten treedt dan word je meteen, weet je wel, met de grond gelijk gemaakt.' Terwijl...

I: Ja.

M: ...er is inderdaad ook dat het heel erg waardevol is om gewoon... Het is heel erg bevrijdend om gewoon jezelf te zijn.

I: Ja. Ja, en ik denk dat inderdaad de... dat er ook... het gebeurt nu iets meer, maar dat er nog veel meer inderdaad ook representatie mag zijn van mensen die gewoon gelukkige, volledige levens leiden, want die zijn heel veel. Mensen, transmensen en non-binaire mensen, die dat gewoon doen. Die gewoon gelukkige, contente mensen zijn.

M: Ja.

I: En ja, we zijn eigenlijk... Ja, wees niet... Het zijn niet... het zijn geen andere mensen. [Lacht]

M: Nee.

I: Het wordt altijd gedaan 'Dat is een heel ander soort.' Wat altijd wordt gedaan. Maar dat is dus niet. We zijn ook gewoon mensen...

M: Nee.

I: ...en ja, ehm... Het is ook leuk en interessant...

M: Zeker.

I: ...en je mag er ook van genieten van die hele ervaring. Want ik denk dat het echt gewoon... Ik vind het zelf... Ben blij dat ik niet cisgender-hetero ben. [Lacht] Eigenlijk. Nee, lijkt me ook... ja, lijkt me gewoon best wel saai.

[Beide lachen]

M: Ja. Nee, dat snap ik. Zeker. Oké, dan zet ik nu de *recording* uit. Ehm... dank je wel!

I: Ja, geen probleem. Graag gedaan.

Appendix 2

Consent Forms

Consent Form Interview Kris van de Voorn

You are being invited to participate in an interview for the bachelor thesis of Meike Ravelli. This study is being done by Grey Ravelli a student at the University of Utrecht.

The purpose of this research study is to gain insight into the experiences of Dutch non-binary individuals. The data will be used for the thesis and the thesis only.

Your participation in this study is entirely voluntary and you can withdraw at any time. You are free to omit any question.

I believe there are no known risks associated with this research study; however, as with any online related activity the risk of a breach is always possible. To the best of my ability your answers in this study will remain confidential. I will minimize any risks by not sharing the information with anyone outside of the research, please note that my thesis advisor and the second reader will both read this thesis and it will be stored in the thesis database. If you wish to withdraw any of the information you have shared, you have five days after you have done the interview, to let me know. If I do not hear from you within that time frame it will be assumed that you have given full permission for your answers to be used in this thesis.

Thank you for your participation!

Name candidate: Kris van de Voorn

Date: 9th of December, 2020.

Consent Form Interview Kai Bijnen

You are being invited to participate in an interview for the bachelor thesis of Meike Ravelli. This study is being done by Grey Ravelli a student at the University of Utrecht.

The purpose of this research study is to gain insight into the experiences of Dutch non-binary individuals. The data will be used for the thesis and the thesis only.

Your participation in this study is entirely voluntary and you can withdraw at any time. You are free to omit any question.

I believe there are no known risks associated with this research study; however, as with any online related activity the risk of a breach is always possible. To the best of my ability your answers in this study will remain confidential. I will minimize any risks by not sharing the information with anyone outside of the research, please note that my thesis advisor and the second reader will both read this thesis and it will be stored in the thesis database. If you wish to withdraw any of the information you have shared, you have five days after you have done the interview, to let me know. If I do not hear from you within that time frame it will be assumed that you have given full permission for your answers to be used in this thesis.

Thank you for your participation!

Name candidate: Kai Bijnen

Date: 13th of December, 2020.

Consent Form Interview Jony Wegewijs

You are being invited to participate in an interview for the bachelor thesis of Meike Ravelli. This study is being done by Grey Ravelli a student at the University of Utrecht.

The purpose of this research study is to gain insight into the experiences of Dutch non-binary individuals. The data will be used for the thesis and the thesis only.

Your participation in this study is entirely voluntary and you can withdraw at any time. You are free to omit any question.

I believe there are no known risks associated with this research study; however, as with any online related activity the risk of a breach is always possible. To the best of my ability your answers in this study will remain confidential. I will minimize any risks by not sharing the information with anyone outside of the research, please note that my thesis advisor and the second reader will both read this thesis and it will be stored in the thesis database. If you wish to withdraw any of the information you have shared, you have five days after you have done the interview, to let me know. If I do not hear from you within that time frame it will be assumed that you have given full permission for your answers to be used in this thesis.

Thank you for your participation!

Name candidate: Jony Wegewijs

Date: 15th of December, 2020.

Consent Form Interview Sterre Kasel

You are being invited to participate in an interview for the bachelor thesis of Meike Ravelli. This study is being done by Grey Ravelli a student at the University of Utrecht.

The purpose of this research study is to gain insight into the experiences of Dutch non-binary individuals. The data will be used for the thesis and the thesis only.

Your participation in this study is entirely voluntary and you can withdraw at any time. You are free to omit any question.

I believe there are no known risks associated with this research study; however, as with any online related activity the risk of a breach is always possible. To the best of my ability your answers in this study will remain confidential. I will minimize any risks by not sharing the information with anyone outside of the research, please note that my thesis advisor and the second reader will both read this thesis and it will be stored in the thesis database. If you wish to withdraw any of the information you have shared, you have five days after you have done the interview, to let me know. If I do not hear from you within that time frame it will be assumed that you have given full permission for your answers to be used in this thesis.

Thank you for your participation!

Name candidate: Sterre Kasel

Date: 19th of December, 2020.

Consent Form Interview Iza van Klinken

You are being invited to participate in an interview for the bachelor thesis of Meike Ravelli. This study is being done by Grey Ravelli a student at the University of Utrecht.

The purpose of this research study is to gain insight into the experiences of Dutch non-binary individuals. The data will be used for the thesis and the thesis only.

Your participation in this study is entirely voluntary and you can withdraw at any time. You are free to omit any question.

I believe there are no known risks associated with this research study; however, as with any online related activity the risk of a breach is always possible. To the best of my ability your answers in this study will remain confidential. I will minimize any risks by not sharing the information with anyone outside of the research, please note that my thesis advisor and the second reader will both read this thesis and it will be stored in the thesis database. If you wish to withdraw any of the information you have shared, you have five days after you have done the interview, to let me know. If I do not hear from you within that time frame it will be assumed that you have given full permission for your answers to be used in this thesis.

Thank you for your participation!

Name candidate: Iza van Klinken

Date: 20th of December, 2020.